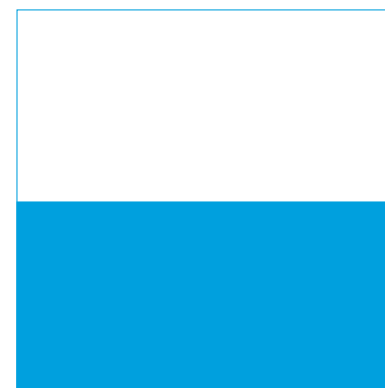
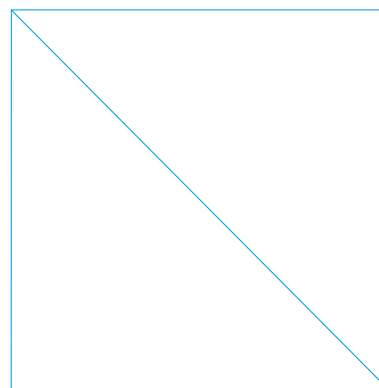
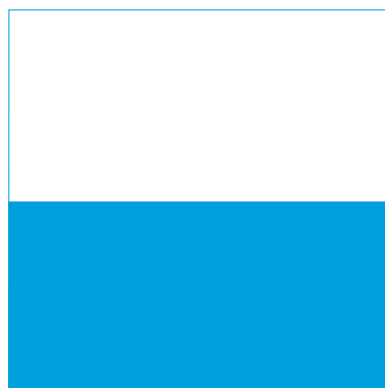
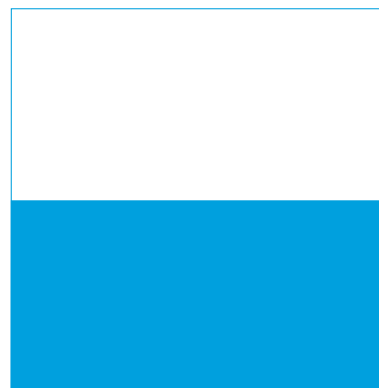
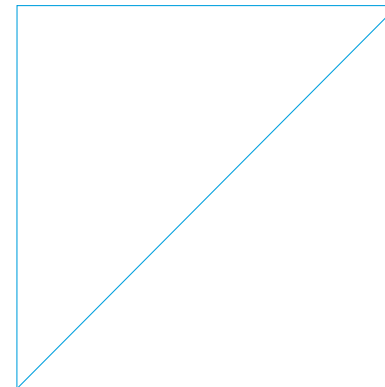
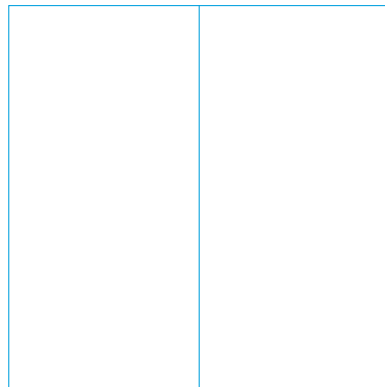

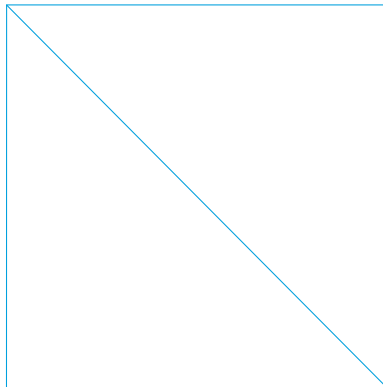
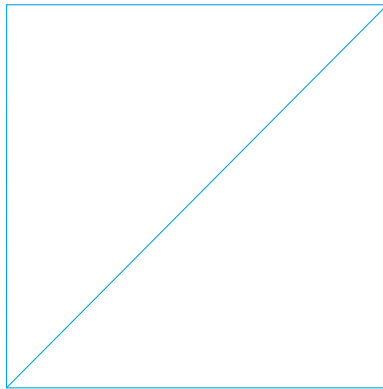
De Rechtspraak

Kengetallen 2012

de Rechtspraak

Analyse kengetallen 2012

1	Inleiding	4
2	Samenvatting uitkomsten	6
2.1	Samenvatting kwaliteitskengetallen	6
2.2	Samenvatting kengetallen productie en financiën	8
2.3	Samenvatting kengetallen personeel en organisatie	8
3	Kwaliteit	9
3.1	Tevredenheid over het rechtspreken en over de procesduur	9
3.1.1	Inleiding	9
3.1.2	Tevredenheid over het functioneren van de gerechten	10
3.1.3	Tevredenheid over het rechtspreken	10
3.1.4	Tevredenheid over de procesduur	14
3.2	Lengte van procedures	15
3.3	MK-aandeel	20
3.4	Mate van permanente educatie (PE)	21
3.5	Publicatiegraad van uitspraken	21
3.6	Klachten	22
3.7	Wrakingen	24
3.8	Mediation binnen de Rechtspraak	25
3.9	Appelpercentages	26
4	Productie en financiën	30
4.1	Productievolume t.o.v. instroom en planning	30
4.2	Relatieve zaakswaarte	31
4.3	Financieel resultaat en productiviteit	32
5	Personeel en organisatie	35
5.1	Ziekteverzuim	35
5.2	Personele samenstelling	36

1 Inleiding

Begin 2013 verscheen een studie van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR)¹, waarin de verschillende invalshoeken van het begrip transparantie bij de Rechtspraak en het mogelijke belang ervan uitgebreid zijn verkend. Hieronder volgt een korte uiteenzetting welke plaats het publiceren van kengetallen heeft in het zichtbaar maken van hoe de Rechtspraak functioneert.

Het vergroten van de openheid over de prestaties beschouwt de Rechtspraakorganisatie als een van haar taken.² De jaarlijkse publicatie van kengetallen over het functioneren van de afzonderlijke gerechten met een bijbehorende analyse waarin op een aantal punten gerechten met elkaar kunnen worden vergeleken, levert daartoe een bijdrage. Het is bedoeld als aanvulling op het Jaarverslag van de Rechtspraak, waarin verantwoording wordt afgelegd over de Rechtspraak als geheel.

Kengetallen over afzonderlijke gerechten hebben hun beperkingen. Zo is de juridische kwaliteit van uitspraken in rechtszaken niet zo maar uit te drukken in cijfers. Ook laat de maatschappelijke betekenis van de Rechtspraak zich minder gemakkelijk in kengetallen over afzonderlijke gerechten vangen. Dat betekent overigens niet dat daarover geen informatie beschikbaar is; zie de publicaties³ daarover en het onderzoekprogramma⁴. Het onderzoekprogramma van de Raad besteedt ook aandacht aan aspecten als het vertrouwen van de burger in de rechter en de rol van professionele normen van onpartijdigheid en onafhankelijkheid bij zaaktoedeling.

Andere instrumenten ter verbetering van ‘transparantie’ zijn bijvoorbeeld publicatie van en (pers)voorlichting over uitspraken. Zo publiceren rechters steeds meer vonnissen. Ze leggen daarin gemotiveerd uit waarom ze tot een bepaald oordeel zijn gekomen. Het aantal gepubliceerde rechterlijke uitspraken is weliswaar in een kengetal uitgedrukt, maar in hoeverre publicatie van ‘interessante’ uitspraken achterwege blijft, wordt daarmee niet uitgedrukt. Evenmin komt daarin de mate van voorlichting over uitspraken tot uitdrukking.

Niet in kengetallen gevat, maar wel belangrijk om de openheid te bevorderen, zijn de activiteiten die de gerechten organiseren in het kader van het programma Meet the Judge, waarin ontmoetingen plaatsvinden tussen de rechterlijke organisatie en de maatschappij. Voorbeelden zijn bijeenkomsten van rechters met winkeliers over winkeldiefstallen en wijkbezoeken van rechters-commissarissen.

Ook vindt eens in de vier jaar een kwaliteitsvisitatie plaats. De visitatie houdt in dat alle gerechten bezocht worden door een grotendeels externe commissie. Het heeft, naast kwaliteitsverbetering, tot doel het transparant maken van de inspanningen van de gerechten tot versterking van de kwaliteit van rechtspraak, evenals de effectiviteit van die inspanningen.

Een nieuwe ontwikkeling in dat kader is de toetsing van de ambachtelijke kwaliteit van vonnissen. Dit is de mate waarin een vonnis vaktechnisch goed in elkaar steekt, vooral leesbaar en helder is, niet te lang, consistent, en procedureel en materieelrechtelijk voldoet aan de eisen van de beroepsgroep, terwijl het uitmondt in een overtuigende en aanvaardbare beslissing. Door middel van toetsing zou meer inzicht kunnen worden verkregen over wat velen omschrijven als de ‘echte’ kwaliteit, de kwaliteit van rechterlijke uitspraken.

In het streven naar meer openheid valt ook de nieuwe persrichtlijn, die inhoudt dat camera’s in principe altijd toegang tot de rechtszaal hebben en dat de stem van de verdachte mag worden opgenomen. Op deze manier krijgt de samenleving een vollediger beeld van de gang van zaken in de rechtszaal.

Deze kengetallenrapportage geeft, met alle genoemde beperkingen, een vergelijking van gerechten op drie hoofdcategoryën:

- kwaliteit
- productie en financiën
- personeel en organisatie

Getracht is verschillende gebruikersgroepen te bedienen. Rechtzoekenden en rechtshulpverleners zullen vooral geïnteresseerd zijn in kwaliteitsaspecten als de duur van de procedures en de tevredenheid van procespartijen over het rechtspreken. Naast kwaliteitsindicaties, zijn gegevens over de bedrijfsvoering van belang voor instanties die betrokken zijn bij de begroting van de Rechtspraak, zoals het Ministerie van Veiligheid en Justitie. De Rechtspraak ziet de kengetallen ook als een middel voor gerechten op de hoogte raken van de best practices bij andere gerechten.

Eerst zijn in hoofdstuk 2 alle uitkomsten samengevat. Hoofdstuk 3 gaat vervolgens in op de uitslagen van de kwaliteitsindicatoren, zoals hoe tevreden men is over het rechtspreken en wat de resultaten zijn op het gebied van de procedureuur (door-

1 Dennis Broeders, Corien Prins, Henk Griffioen, Petra Jonkers, Meike Bokhorst en Marijn Sax, *Speelruimte voor transparantere rechtspraak*, WRR Verkenning nr. 26, Amsterdam University Press 2013.

2 Zie *Agenda van de Rechtspraak* 2011-2014, blz. 22.

3 Zie bv. B.C.J. van Velthoven, 2005, *De waarde van de juridische infrastructuur voor de Nederlandse economie*. En B.C.J. van Velthoven, 2007, *Civiele rechtspraak in eerste aanleg, 2005 in cijfers. Een eerste stap op weg naar kwantificering van de maatschappelijke betekenis van de rechtspraak*.

4 Zie *rechtspraak.nl* onder ‘De Rechtspraak’, wetenschappelijk onderzoek, waar ook een overzicht van reeds afgerond onderzoek.

looptijden) bij de Rechtspraak. Hoofdstuk 4 behandelt de kengetallen die te maken hebben met de bedrijfsvoering, zoals financieel resultaat en productiviteit en in hoofdstuk 5 komen de indicatoren aan de orde die gaan over aspecten van het personeel bij de Rechtspraak, zoals leeftijdsopbouw, man-vrouwverdeling en ziekteverzuim.

In bijlage 1 wordt nader ingegaan op de definities van alle kengetallen. Bijlage 2 bevat de overzichtstabellen met alle uitkomsten gerangschikt naar rechtbank en in bijlage 3 zijn de uitkomsten van de gerechtshoven gerangschikt naar hof.

De analyses van de afzonderlijke rechtbanken zijn te vinden in bijlage 4 en de analyses van elk hof en college in bijlage 5. Elk gerecht gaat daar kort in op een aantal uitkomsten voor dat gerecht.

2 Samenvatting uitkomsten

2.1 Samenvatting kwaliteitskengetallen

Tevredenheid over het rechtspreken en over de doorlooptijden

Aan professionele procespartijen en rechtzoekenden (justitiabelen) is in 2011 gevraagd hoe tevreden men is over de gang van zaken bij het gerecht en de sector waar men procedeerde.

De tevredenheid over het rechtspreken (hoofdstuk 3.1.3) betreft de volgende deel-aspecten: de onpartijdigheid, de deskundigheid van de rechter, de bejegening door de rechter en de uitspraak. Verreweg het grootste deel van de ondervraagden was tevreden over het rechtspreken; ongeveer driekwart van de justitiabelen en vier van de vijf professionals. Dit betekent niet dat de rest ontevreden was, aangezien van die rest een deel neutraal stond tegenover de kwaliteit van het rechtspreken.

Men was ongeveer even tevreden over het rechtspreken bij rechtbanken als bij gerechtshoven. De onderlinge verschillen tussen de afzonderlijke rechtbanken en tussen gerechtshoven waren gering. De tevredenheid over het rechtspreken bij de bijzondere colleges, vooral over het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB) lag boven de gerechtshoven en rechtbanken.

Over de procesduur (hoofdstuk 3.1.4) was men aanzienlijk minder tevreden, 51%. Er waren grote verschillen tussen gerechten op dit punt: de tevredenheid liep uiteen van 22% tot 63%.

De professionals bleken over de procesduur nog minder vaak tevreden te zijn dan de justitiabelen. Respondenten waren vaak van mening dat het een belangrijk verbeterpunt is.

Lengte van gerechtelijke procedures

De afgelopen drie jaar is door gerechten extra tijd en capaciteit gestoken in het verkorten van doorlooptijden. Daartoe zijn werkprocessen aangepast en is de aansturing verbeterd. De doorlooptijden zijn daardoor in de periode 2009-2012 verbeterd. In 2012 was de verbetering echter beperkt. De organisatorische belasting om de regionale herindeling tot stand te brengen, is daarop van invloed geweest. De normen zijn in 2011 geëvalueerd en waar mogelijk verscherpt. In 2012, het eerste jaar van de nieuwe normen, voldeden nog maar iets meer dan de helft van de proceduresoorten aan de normen voor de duur.

In de afgelopen jaren is de tijdigheid (hoofdstuk 3.2), vooral bij de bestuurssectoren van rechtbanken en bij de civiele sectoren (handelszaken en familierechtelijke zaken) van de gerechtshoven, verbeterd. Het was over het algemeen nog niet voldoende om voor die zaakstypen binnen de normering uit te komen.

In het strafrecht zijn de gerechtelijke procedures bij de rechtbanken over het algemeen korter geworden. Bij de gerechtshoven zijn ze juist langer gaan duren. De rechtszaken bij de kantonrechter en de familierechtelijke procedures, zowel in eerste aanleg als in hoger beroep, voldoen al geruime tijd aan de normen.

De onderlinge verschillen tussen gerechten in de duur van rechtszaken zijn nog steeds groot.

De volgende rechtbanken voldeden het vaakst aan de doorlooptijdnormen: Noord-Nederland, Den Haag en Noord-Holland. Het minst werd aan de doorlooptijdnormen voldaan door de rechtbanken Limburg, Rotterdam, Zeeland-West-Brabant en Oost-Brabant.

Alle gerechtshoven hebben moeite te voldoen aan de doorlooptijdnormering.

Bij gerechtshof Arnhem-Leeuwarden is de procesduur nog het gunstigst.

Meervoudige kamer behandeling

Het aandeel van de zaken dat door drie rechters, dat wil zeggen door een meervoudige kamer (MK), behandeld wordt, is sinds 2007 toegenomen (hoofdstuk 3.3). Dat is een gewenste ontwikkeling gezien vanuit het kwaliteitsbeleid van de gerechten.

De normpercentages worden bij de rechtbanken weliswaar vaak niet behaald en de verschillen tussen rechtbanken kunnen groot zijn, maar de onderliggende doelstelling is wel bereikt. De normstelling heeft immers tot scherpere en explicietere selectiecriteria en meer sturing geleid. Rechtbanken geven zelf aan dat vrijwel altijd de zaken waarvoor dat nodig is, door drie rechters worden behandeld.

Permanente educatie

De norm is dat elke rechter, raadsheer of juridisch medewerker minimaal 90 uur verspreid over drie jaar aan opleiding besteedt.

Het percentage medewerkers dat aan deze norm voldeed (hoofdstuk 3.4) is in 2012 afgenomen als gevolg van de organisatieveranderingen en de toegenomen productiedruk. Daarnaast zijn er in 2012 mede door de wijzigingen in de normen en de metingen, ook een aantal complicaties opgetreden in het registratieproces.

Dit heeft een verlagend effect op de realisatiecijfers gehad.

De onderlinge verschillen tussen rechtbanken in de mate van permanente educatie zijn beperkt. De onderlinge verschillen tussen gerechtshoven op deze kwaliteitsnorm zijn groot voor juridisch medewerkers en klein voor raadsheren.

Publicatiegraad van uitspraken

Het aantal uitspraken dat wordt gepubliceerd op rechtspraak.nl (hoofdstuk 3.5) is in de afgelopen jaren met bijna 50 procent toegenomen van ruim 16 duizend in 2007 tot ruim 23 duizend in 2012.

Bovengemiddeld publiceren de rechtbanken Haarlem, Utrecht en Arnhem.

Benedengemiddeld de rechtbanken Maastricht, Roermond en Groningen.

Klachten en wrakingen

Het aantal klachten in 2012 was ruim veertienhonderd, ongeveer evenveel als in 2011. Afgezet tegen de totale zaaksstroom van circa 1,7 miljoen, is dat gering.

Bijna 20% van de klachten is gegrond.

De verschillen tussen gerechten zijn groot, zowel in aandeel ingediende klachten als in aandeel gegronde klachten (hoofdstuk 3.6). Het is overigens niet zo dat elk jaar altijd dezelfde rechtbanken relatief veel of juist relatief weinig klachten krijgen.

Het aantal wrakingsverzoeken neemt van jaar tot jaar toe (hoofdstuk 3.7), van 418 in 2009, naar 659 in 2012. Slechts een klein deel blijkt gegrond, 42 in 2012.

Gebruik van mediation

Het aantal verwijzingen binnen de Rechtspraak naar mediation is om de in hoofdstuk 3.8 genoemde redenen in 2011 en 2012 sterk afgenomen.

Het percentage (geheel of gedeeltelijk) geslaagde mediations is in lichte mate afgenomen van 56% in 2011 naar 54% in 2012.

De verschillen tussen rechtbanken zijn groot, zowel in het gebruik van mediation als in het slagingspercentage. Relatief veel mediations vonden plaats in Dordrecht, evenals in voorgaande jaren. Relatief weinig mediations vonden plaats in Groningen, Roermond, Almelo en Assen. Relatief veel mediations slaagden in Leeuwarden en relatief weinig in Alkmaar en Roermond.

Ook tussen de gerechtshoven verschilde de mate van mediation sterk van elkaar.

In hof Den Bosch is in 2011 en 2012 veel gebruik gemaakt van mediation.

In Amsterdam en Leeuwarden, maakte men in 2011 en 2012 weinig gebruik van mediation.

Appelpercentages

De appelpercentages (hoofdstuk 3.9) lopen sterk uiteen al naar gelang het type geschil. Van vonnissen in geschillen tussen overheid en burger gaat men over het algemeen vaak in hoger beroep, behalve als het om lokale belastingzaken (zoals de WOZ) gaat.

Het meest, in vrijwel de helft van de gevallen, gaat men in beroep van vonnissen in rijksbelastingzaken, ambtenarenzaken en asielprocedures. Het minst wordt in hoger beroep gegaan van vonnissen in overtredingszaken en van uitspraken in familierechtelijke geschillen, ongeveer 4 procent.

Naast de verschillen tussen zaaksoorten in de mate van appel, blijken er ook grote verschillen te bestaan in het appelpercentage bij de ene of de andere rechtbank voor hetzelfde zaakstype.

Een vergelijking van de landelijke driejaarsgemiddelde appelpercentages van 2009-2011 en van 2010-2012 laat zien dat het appelpercentage redelijk stabiel is.

Het appelpercentage zegt niets over de mate waarin de hoger beroepsrechter een wezenlijk andere uitspraak doet dan de rechter in eerste aanleg. Over de mate waarin het vonnis in eerste aanleg wordt bevestigd door de uitspraak in hoger beroep, viel geen kengetal te construeren. In de berekende appelpercentages zitten ook nog de appellens die later zijn ingetrokken: het intrekkingaandeel is helaas niet per gerecht bekend.

2.2 Samenvatting kengetallen productie en financiën

In 2012 was, net zoals in de afgelopen jaren, het aantal afgedane zaken in lijn met het aanbod van zaken (hoofdstuk 4.1). Bij twee rechtbanken, Noord-Holland en Zeeland-West Brabant was sprake van een substantiële voorraadtoename.

In 2011 hadden drie van de tien rechtbanken als gevolg van relatief hoge kosten per vergelijkbare productie, een negatief financieel resultaat. Drie van de vier hoven kenden een negatief financieel resultaat.

Zowel bij de rechtbanken als bij de gerechtshoven zijn de bekostigingsnormen voor de behandeling van strafzaken al enkele jaren ontoereikend.

De kosten voor een vergelijkbare productie bij de Rechtspraak namen in de afgelopen jaren af. Anders gezegd, de (kosten)productiviteit is toegenomen. De verschillen daarin tussen gerechten zijn weliswaar elk jaar groot, maar de uitkomsten veranderen ook per rechtbank van jaar tot jaar.

Van de rechtbanken maakten in 2012 de rechtbanken Midden-Nederland en Den Haag verhoudingsgewijs de minste kosten. De rechtbanken Oost-Nederland, Noord-Holland en Zeeland-West-Brabant maakten duidelijk hogere kosten dan gemiddeld.

Van de gerechtshoven maakte hof Den Haag relatief de minste kosten, vooral door de efficiency binnen de civiele sector en de belastingsector. Hof 's-Hertogenbosch maakte meer kosten dan gemiddeld, vooral door de relatief hoge kosten bij de belastingsector.

2.3 Samenvatting kengetallen personeel en organisatie

Samenstelling personeel (hoofdstuk 5.2)

Circa 23 procent van het personeel werkzaam bij de rechtbanken, is *rechter*.

De rest is (juridisch) ondersteunend personeel. Het aandeel rechters is de afgelopen jaren ongeveer gelijk gebleven en de verschillen tussen rechtbanken zijn klein.

Bij de gerechtshoven is gemiddeld 35 procent van het personeel *raadsheer*⁵ en ook dat aandeel is tamelijk stabiel. Hof Den Haag heeft structureel relatief veel raadsheren en hof Amsterdam relatief weinig.

Het *aandeel vrouwelijke rechters* bij de rechtbanken neemt jaarlijks toe en was 58 procent in 2012. De verschillen tussen rechtbanken zijn op dit punt groot.

Bij de gerechtshoven was 42 procent van de raadsheren vrouw.

In 2012 was van de rechters en raadsheren in hogere functies, 40% vrouw.

De *gemiddelde leeftijd* van de rechterlijke macht is de laatste jaren opgelopen.

Toch is het aandeel rechters en raadsheren van 60 jaar en ouder, de laatste jaren niet toegenomen. Vooral de groep tussen de 50 en 60 jaar nam toe.

De verschillen tussen gerechten in leeftijdsopbouw zijn groot.

Ziekteverzuim (hoofdstuk 5.1)

Het ziekteverzuim bij de rechters in de rechtbanken was laag en bedroeg 2,8%.

Het ziekteverzuim van het ondersteunend personeel is al enkele jaren aan het toenemen en lag in 2012 op 5,3%. De verschillen in ziekteverzuim tussen gerechten zijn soms groot.

Het ziekteverzuim bij de rechters in de gerechtshoven (daar raadsheren genoemd) is in 2012 gedaald naar 3,5%.

Het ziekteverzuim bij het (juridisch) ondersteunend personeel van de hoven is, met 5,7 procent, wat aan de hoge kant.

⁵ Rechters bij gerechtshoven en bijzondere colleges worden raadsheren genoemd.

3 Kwaliteit

Het begrip ‘kwaliteit van rechtspreken’ of ‘kwaliteit van rechtspraak’ omvat vele deelaspecten, waarbij het ene beter te meten is dan het andere. De kengetallen kwaliteit bestrijken een aantal onderdelen van de kwaliteit van het rechtspreken en het functioneren van de rechtspraak.

Zo is de snelheid waarmee een uitspraak tot stand komt, een belangrijke kwaliteitsbepalende factor. Hiervan wordt zowel de feitelijke duur gemeten als het oordeel van procespartijen over die duur.

Hoe vaak uitspraken juridisch correct zijn is met de geregistreerde gegevens niet meetbaar. In hoeverre uitspraken worden aanvaard, is evenmin in een indicator ondergebracht, vanwege het ontbreken van informatie daarover. Wel zijn er appelpercentages beschikbaar, maar deze zijn van meer factoren afhankelijk dan alleen de kwaliteit van een vonnis; meer daarover in hoofdstuk 1.8.

Verder zijn indicatoren ontwikkeld die weliswaar op zichzelf geen directe indicatie van kwaliteit inhouden, maar die wel een indicatie geven van de mate waarin een kwaliteitsbevorderend instrument wordt ingezet. Zo is het publiceren van belangrijke vonnissen een rechtseenheid bevorderend instrument en de publicatiegraad is om die reden als kwaliteitsindicator opgenomen. Het rechtseenheid- en kwaliteitsbevorderende instrument van meervoudig kamerbehandeling is eveneens in kaart gebracht. De mate van permanente educatie is een maat voor de inzet van een deskundigheidsbevorderend instrument.

Over de kwaliteit van de procedure zelf en de bejegening door de rechter valt via de klantwaarderingsonderzoeken een indicatie te geven, vooral vergelijkenderwijs. Een vergelijking tussen gerechten in het aantal klachten en wrakingen vindt eveneens plaats, zonder dat daaruit directe conclusies getrokken kunnen worden over het absolute kwaliteitsniveau.

De kwaliteitskengetallen zijn:

1. Tevredenheid van procespartijen over het rechtspreken
2. Tevredenheid van procespartijen over de procesduur
3. Lengte van procedures
4. Aandeel zaken behandeld door de meervoudige kamer
5. Permanente educatie
6. Publicatie van uitspraken
7. Mediation
8. Klachten en wrakingen
9. Appelpercentages

3.1 Tevredenheid over het rechtspreken en over de procesduur

3.1.1 Inleiding

Sinds 2001 laten de gerechten periodiek klantwaarderingsonderzoeken (KWO) uitvoeren onder procespartijen. Vanaf 2011 vinden de onderzoeken bij alle gerechten op dezelfde wijze en gelijktijdig plaats. De eenduidigheid, vergelijkbaarheid en bruikbaarheid van de uitkomsten zijn daardoor verbeterd.

De geëquêteerden zijn onderscheiden naar enerzijds professionele partijen en anderzijds justitiabelen. De professionals zijn advocaten, officieren van justitie, advocaten-generaal, deurwaarders, professioneel gemachtigden (van bv gemeenten), rechtshulpverleners, de IND, UWV, de Raad voor de Kinderbescherming, de Sociale Verzekeringsbank, Reclassering Nederland, Bureaus Jeugdzorg, de Belastingdienst en enkele overige klanten. Justitiabelen zijn bijvoorbeeld eiser, verzoeker, gedaagde of verdachte.

De bevraging bestrijkt een aantal deelaspecten. De tevredenheid over het functioneren van de gerechten is bepaald door de uitkomsten op de volgende thema's:

1. de bereikbaarheid
2. de ontvangst
3. de administratieve contacten
4. de digitale informatievoorziening
5. het rechterlijk functioneren;
 - onpartijdigheid en deskundigheid
 - bejegening door de rechter
6. de uitspraak
7. de doorlooptijd en
8. de uitleg over het verdere verloop van de zaak na de zitting

Als kengetallen voor *de tevredenheid over het rechtspreken* zijn alleen de uitkomsten op de volgende vier thema's gebruikt:

- a) onpartijdigheid
- b) deskundigheid
- b) bejegening door de rechter en
- c) de uitspraak

Een apart kengetal vormt *de tevredenheid over de doorlooptijd*.

Kanttekeningen bij de resultaten

Er is geen absolute maatstaf om te beoordelen of een mate van tevredenheid van bijvoorbeeld 80 procent hoog is of niet.

Dat de uitkomsten zijn weergegeven in het percentage tevreden⁶ wil niet zeggen dat de rest ontevreden is, aangezien een aanzienlijke groep neutraal scoort.

Ook blijkt dat de mate van tevredenheid van justitiabelen verband houdt met de (verwachte) uitspraak. Bij een voor de justitiabele (verwachte) voordelige uitspraak is men beduidend vaker tevreden over het functioneren van de Rechtspraak dan bij een voor hen nadelige uitspraak.

De uitkomsten zijn daarom vooral vergelijkenderwijs bezien.

De in de volgende paragrafen beschreven uitkomsten zijn niet gewijzigd t.o.v. 2011, omdat in 2012 geen nieuw onderzoek is uitgevoerd; dit gebeurt slechts eens in de drie jaar. De gebruikte gerechtelijke indeling is daarom ook nog de oude, met 19 rechtbanken en vijf gerechtshoven.

3.1.2 Tevredenheid over het functioneren van de gerechten

Nadat zij alle vragen over eerdergenoemde thema's hadden beantwoord, is aan de justitiabelen/ professionals de vraag gesteld hoe tevreden men was, alles bij elkaar genomen, over de gang van zaken bij de betreffende sector van het betreffende gerecht.

De beantwoording laat zien dat bijna driekwart (73%) van de professionele partijen in het algemeen tevreden is over de gerechten waar men procedeerde en ruim acht op de tien (81%) justitiabelen. Het aandeel ontevreden is gering: slechts zes procent van de justitiabelen en slechts tien procent van de professionals. Advocaten en deurwaarders zijn nog het minst vaak tevreden.

De bestuurssectoren en belastingsectoren 1e aanleg en hoger beroep worden het meest gewaardeerd, rond de 80 procent door professionals en rond de 88 procent door justitiabelen. De waardering voor de kantonsectoren is sinds de periode 2005-2008 enigszins afgenomen en de tevredenheid ligt nu op 68 procent voor de professionals en 77 procent voor de justitiabelen. Het laagst was de waardering door justitiabelen voor de strafsectoren bij de gerechtshoven, 63 procent.

3.1.3 Tevredenheid over het rechtspreken

Landelijke uitkomsten

Uit onderstaande tabel blijkt dat men ongeveer even tevreden is over het rechtspreken bij *rechtbanken* als bij *gerechtshoven*. Van de professionals is ongeveer driekwart daarover tevreden en van de justitiabelen is dat vier van de vijf.

Het oordeel over de *bijzondere colleges* (CRvB en CBb) is nog beter, vooral door de hoge mate van tevredenheid over het CBb.

De volgende tabel geeft een overzicht van de mate van tevredenheid naar type gerecht op de vier aspecten onpartijdigheid, deskundigheid, bejegening en de uitspraak.

Tevredenheidspercentages over het rechtspreken

	onpartijdig- heid	deskundig- heid	bejegening door rechter	uitspraak	Totaal recht spreken
Professionals					
Colleges	89%	94%	87%	74%	86%
Gerechtshoven	77%	80%	76%	70%	76%
Rechtbanken	78%	77%	79%	64%	75%
Justitiabelen					
Colleges	83%	90%	89%	x	84%
Gerechtshoven	77%	82%	85%	73%	79%
Rechtbanken	79%	82%	87%	77%	81%

Boven de 80% is in blauw weergegeven.

Onpartijdigheid en deskundigheid

Onpartijdigheid en deskundigheid behoren tot de kernwaarden van de Rechtspraak. Men is vaak tevreden over deskundigheid en onpartijdigheid van de rechter.

Over de deskundigheid en onpartijdigheid bij de rechtbanken en hoven is rond de 80 procent tevreden. Voor de bijzondere colleges, CRvB en CBb, is dat nog hoger. Professionals en justitiabelen zijn redelijk gelijkgestemd over de onpartijdigheid en deskundigheid.

⁶ Tevreden en zeer tevreden.

Bejegening door de rechter

De tevredenheid over de bejegening door de rechter betreft de items:

- de ruimte die de rechter biedt aan procespartij om zijn verhaal te doen,
- het luisteren door de rechter naar de standpunten,
- het inleven door de rechter in de situatie,
- de begrijpelijkheid van het besprokene.

De justitiabelen zijn bijzonder vaak tevreden over de bejegening bij alle drie typen gerechten: tussen de 85 en 89 procent. De waardering over de bejegening bij het CBb (niet zichtbaar in bovenstaande tabel) steekt daar nog bovenuit met 94 procent. Ook de professionals zijn vaak tevreden over de bejegening door de rechter: 76 en 79 procent voor respectievelijk gerechtshoven en rechtbanken. Dat is wel circa 10 procentpunten lager dan het oordeel van justitiabelen. De bijzondere colleges kregen een nog hogere waardering, 87 procent.

Uitspraak

De tevredenheid over de uitspraak is gemeten door te vragen naar

- de begrijpelijkheid van de beslissing,
- de motivering van of uitleg bij de beslissing en
- de rechtseenheid, alleen aan professionals.

Over de uitspraak is men minder vaak tevreden dan over de bejegening, onpartijdigheid en deskundigheid. Deze wat lagere mate van tevredenheid blijkt vooral het gevolg van de minder hoge waardering van professionals voor de motivering van de uitspraak en de rechtseenheid. Die is voor de *motivering* 67 procent tevreden professionals en voor de *rechtseenheid* 56 procent.

Rechtseenheid heeft niet alleen ten doel gelijke gevallen gelijk te behandelen, maar vergroot ook de voorspelbaarheid van rechterlijke beslissingen. Bevordering van rechtseenheid vindt bijvoorbeeld plaats door samenwerking tussen rechters gericht op richtinggevende uitspraken of op afspraken. Dat laatste vooral als het om kwantificeerbare zaken gaat, zoals de hoogte van alimentatie, immateriële schadevergoeding, of de strafmaat.

Rechtseenheid bevindt zich op het spanningsveld tussen ‘gelijke monniken, gelijke kappen’ en rekening houden met verschillen in te beoordelen zaken. Het opleggen van richtlijnen voor de strafmaat is geen optie, aangezien rechters onafhankelijk oordelen. Wel zijn oriëntatiepunten vastgesteld. Dat zijn geen voorschriften, maar ze geven weer wat collega’s doen in soortgelijke gevallen. Welke straf leggen zij

gemiddeld op en welke strafverzwarende of -verlichtende omstandigheden laten zij meewegen? Dat geeft houvast bij de beoordeling van de eigen zaken.

En hoewel ze bedoeld zijn voor intern gebruik, kijken advocaten en officieren van justitie er ook naar als ze argumenten zoeken voor een lichtere of zwaardere straf.

Mede naar aanleiding van de resultaten uit eerdere onderzoeken heeft in alle sectoren verbetering van de begrijpelijkheid en de deugdelijkheid van de motivering van uitspraken extra aandacht gekregen. Zo worden best practices vastgelegd in modellen en richtlijnen. Steekproefsgewijs vindt beoordeling van uitspraken door externen plaats. Op verbeterde motivering van strafvonnissen ziet de zgn. Promis-methode, die gericht is op een duidelijker motivering van het strafvonnis, inclusief de strafhoogte.

Geconstateerd wordt dat er de afgelopen jaren duidelijk vooruitgang is geboekt op het gebied van motivering en rechtseenheid. In de vorige klantwaarderingsonderzoeken, vier tot vijf jaar geleden, was de tevredenheid over motivering en rechtseenheid van uitspraken bij rechtbanken ruim een tiende lager dan nu.

Van de justitiabelen is driekwart tevreden over de uitspraak; 73 procent als het om gerechtshoven gaat en 77 procent over de rechtbanken. Het aantal justitiabelen dat iets kon zeggen over de uitspraak was over het algemeen laag⁷ en bij de bijzondere colleges zo laag dat daar geen uitkomst is gegeven. Vergelijkingen tussen gerechten dienen daarom met voorzichtigheid gehanteerd te worden.

Van de professionals is ongeveer tweederde tevreden over de uitspraak. Over de rechtbanken waren ze in dat opzicht minder vaak tevreden (64%) dan over de gerechtshoven (70%). Dit verschil kwam niet door een verschil in tevredenheid over de rechtseenheid (56 procent voor zowel rechtbanken als hoven).

Wel zijn professionals minder tevreden over de rechtbanken dan de hoven als het om de motivering (66% rechtbanken en 71% gerechtshoven) en begrijpelijkheid van de uitspraak gaat (70% rechtbanken en 74% gerechtshoven). Men is echter op deze punten overigens niet vaker ontevreden over rechtbanken dan over hoven; circa 10 procent. De verklaring is dat bij de rechtbanken de groep die hier neutraal tegenover staat, groter is.

⁷ Ten tijde van de bevraging hoefde de uitspraak nog niet bekend te zijn.

Tevredenheid over het rechtspreken bij de rechtbanken

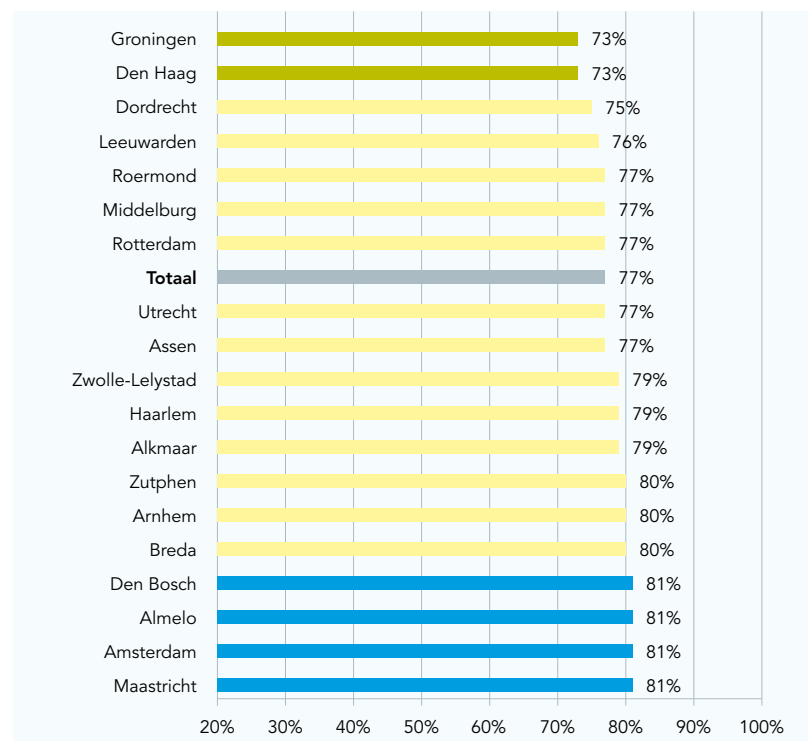
Gemiddeld is 75 procent van de professionals en 81 procent van de justitiabelen tevreden over het rechtspreken bij de rechtbanken. Samengenomen is dat gemiddeld 77 procent. De verschillen tussen de 19 rechtbanken zijn, zoals uit de figuren blijkt, over het algemeen bijzonder klein.

Het oordeel van de justitiabelen loopt meer uiteen dan dat van de professionals.

In de volgende figuur is beider oordeel gemiddeld.

Over de rechtbanken Maastricht, Amsterdam en Almelo en Den Bosch is de tevredenheid vier procentpunten hoger dan gemiddeld, als gevolg van de bovengemiddelde tevredenheid van de justitiabelen. Over Groningen en Den Haag is men, professionals en justitiabelen samengenomen, iets minder tevreden dan gemiddeld. Daarover meer, wanneer we kijken naar professionals en justitiabelen afzonderlijk.

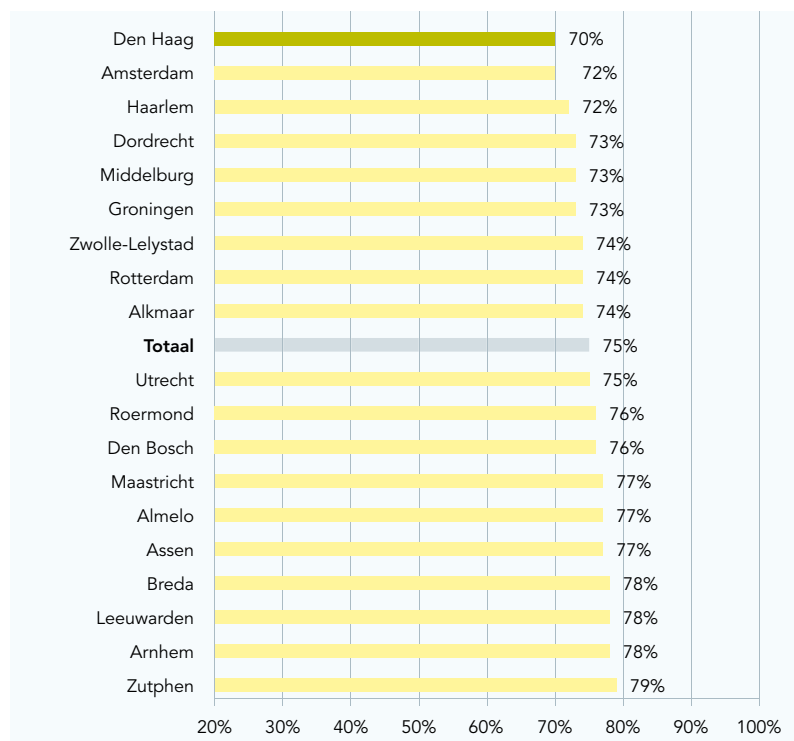
Tevredenheid over het rechtspreken, rechtbanken

De volgende figuur geeft de tevredenheid weer van alleen de professionals over het rechtspreken bij de rechtbanken.

Over de rechtbank Den Haag zijn zowel professionals als justitiabelen minder dan gemiddeld tevreden. Professionals zijn er vooral minder dan gemiddeld tevreden over de bejegening door de rechters, 73 procent tegenover landelijk 79 procent. De rechtbank organiseert klantenpanels om verbetering te kunnen realiseren.

Tevredenheid professionals over het rechtspreken, rechtbanken

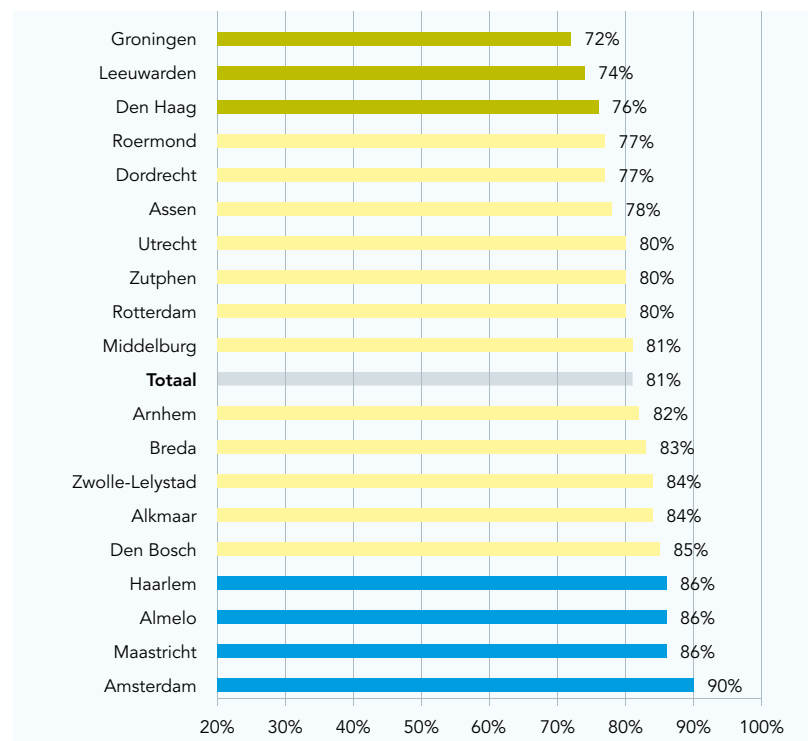
De volgende figuur geeft per rechtbank de tevredenheid van justitiabelen over het rechtspreken.

Justitiabelen zijn over de meeste deelaspecten van het rechtspreken in Den Haag minder dan gemiddeld tevreden, behalve over de deskundigheid van de rechters.

Justitiabelen zijn eveneens minder dan gemiddeld tevreden over het rechtspreken bij de rechtbank Groningen, vooral over de (onderbouwing van) vonnissen en de bejegening door de rechter. Verbetering van de motivering van vonnissen is door de rechtbank al ter hand genomen.

De minder grote tevredenheid over Leeuwarden betreft vooral de deskundigheid en onpartijdigheid.

Tevredenheid justitiabelen over het rechtspreken, rechtbanken

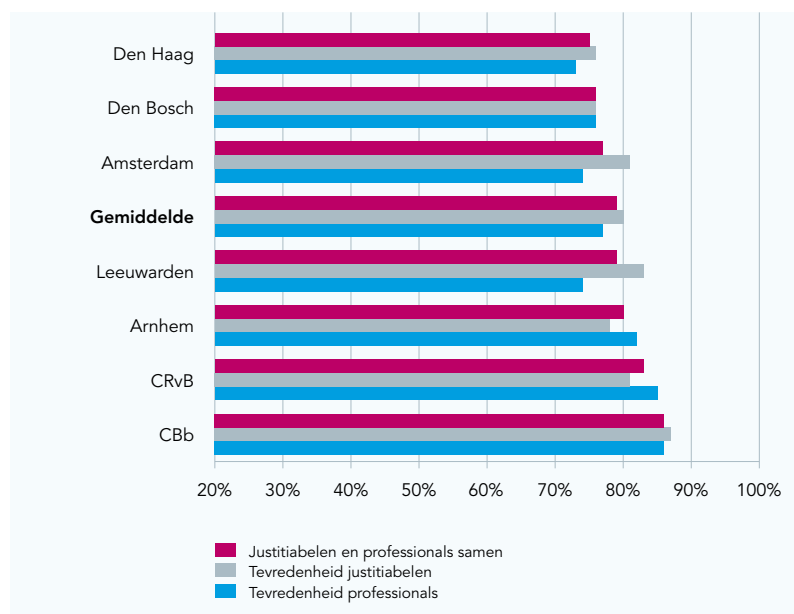
Justitiabelen zijn bovengemiddeld positief over het rechtspreken in de rechtbanken Haarlem, Almelo, Maastricht en Amsterdam. In Amsterdam wordt de bejegening, de onpartijdigheid en de uitspraak opvallend hoog gewaardeerd door de justitiabelen. In Almelo vooral de onpartijdigheid en in Maastricht de bejegening door de rechter. In Haarlem zijn geen opvallende uitschieters naar boven, maar is de tevredenheid over alle vier deelaspecten net iets bovengemiddeld.

Tevredenheid over het rechtspreken bij gerechtshoven en bijzondere colleges
Gemiddeld is 77% van de professionals en 80% van de justitiabelen tevreden over het rechtspreken bij de gerechtshoven en bijzondere colleges. De verschillen zijn over het algemeen klein, zoals uit de figuur blijkt.

De tevredenheid van professionals over de CRvB en CBb is bijzonder hoog. De onpartijdigheid, deskundigheid en bejegening werd door hen bijzonder hoog gewaardeerd in vergelijking met de gerechtshoven. Gerechtshof Arnhem kwam er bij de professionals ook bovengemiddeld positief uit, vooral de bejegening door de raadsheren en de uitspraken.

Het rechtspreken bij de CBb werd ook door justitiabelen bovengemiddeld gewaardeerd.

Tevredenheid over het rechtspreken, justitiabelen en professionals gerechtshoven

3.1.4 Tevredenheid over de procesduur

De tevredenheid over de procesduur is over het algemeen laag: gemiddeld 51%.

De professionals blijken minder vaak tevreden te zijn (46%) over de procesduur dan de justitiabelen (55%). Respondenten zijn daarbij vaak van mening dat de procesduur een belangrijk verbeterpunt is.

Het verkorten en normeren van doorlooptijden heeft mede daarom al enkele jaren de bijzondere aandacht van de Rechtspraak. In de perceptie van procespartijen is er verbetering gekomen in de procesduur. Sinds de voorgaande klantwaarderingsonderzoeken vier tot vijf jaar geleden, is de tevredenheid over de doorlooptijden bij de rechtbanken, zowel bij professionals als bij justitiabelen met bijna een zesde toegenomen. De tevredenheid over de procesduur van de hoven nam zelfs met meer dan een kwart toe.

Tevredenheid over procesduur

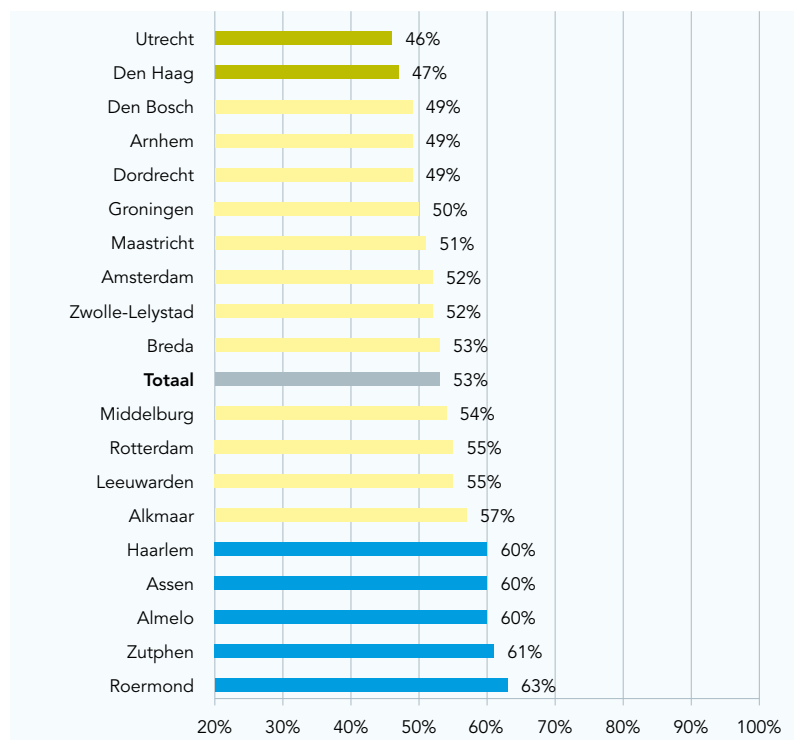
	professionals	justitiabelen	
Colleges	18%	30%	24%
Gerechtshoven	33%	44%	39%
Rechtbanken	50%	57%	53%
Totaal	46%	55%	51%

De verschillen tussen type gerechten in de tevredenheid over de procesduur, zijn groot. Bovenstaande tabel laat zien dat deze afneemt van rechtbanken (53%) naar gerechtshoven (39%) en bijzondere colleges (24%).

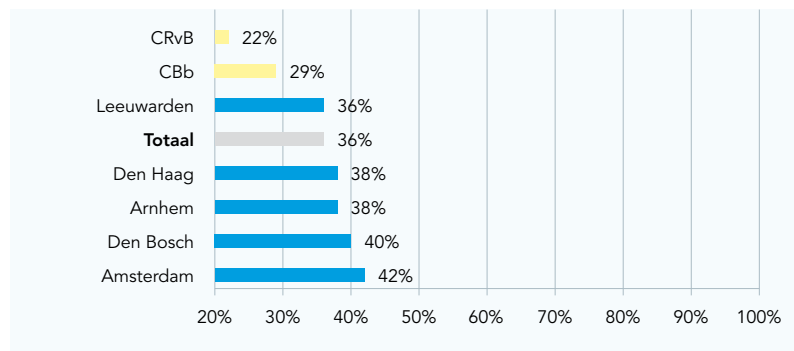
Ook zijn er grote verschillen tussen rechtbanken, zoals de figuur laat zien. Over de tijdigheid bij de rechtbanken Haarlem, Assen, Almelo, Zutphen en Roermond was men substantieel vaker tevreden dan gemiddeld bij de rechtbanken. Substantieel minder tevreden was men over de procesduur bij de rechtbanken Den Haag en Utrecht.

Er blijkt een verband tussen de tevredenheid van professionals over de procesduur in een rechtbank en de werkelijke doorlooptijden van die rechtbank. Naarmate de doorlooptijden korter zijn is men wat meer tevreden. Het gaat wel om een beperkt verband; er zijn genoeg uitzonderingen op die 'regel'. Tussen het oordeel van de justitiabelen over de procesduur van een rechtbank is geen verband te zien met de werkelijke doorlooptijden bij die rechtbank.

Tevredenheid over de procesduur, rechtbanken

Tevredenheid over de procesduur, hoven en colleges

3.2 Lengte van procedures

Inleiding

Het beheersen en zo kort mogelijk houden van de tijd die een rechtszaak duurt, binnen de Rechtspraak aangeduid als doorlooptijd, is maatschappelijk en economisch relevant. Uit onderzoek blijkt dat een goed functionerende rechtspraak, waaronder tijdige rechtspraak, substantieel bijdraagt aan een gezond economisch klimaat.

Vooral voor betrokkenen zelf, de partijen in gerechtelijke procedures, is de doorlooptijd van de zaak belangrijk. Uit een analyse van de klantwaarderingsonderzoeken blijkt de tevredenheid over de duur van een rechtszaak samen te hangen met de algemene tevredenheid over het gerecht waar die zaak diende.

Veel professionele partijen en burgers vinden de huidige doorlooptijden bij de Rechtspraak te lang. Verkorting ervan kwam in de klantwaarderingsonderzoeken op de tweede plaats van de door professionals genoemde verbeterpunten.⁸

Ook vanuit het oogpunt van uniforme rechtstoepassing is het nastrevenswaardig ervoor te zorgen dat de doorlooptijden bij verschillende gerechten minder uiteenlopen dan nu het geval is. De benchmarkoverzichten in de kengetallenrapportage zijn daartoe een hulpmiddel.

We vermelden ten slotte dat verandering in de lengte van procedures een indicatie kan zijn van de (on)toereikendheid van de beschikbare capaciteit van de gerechten.

Om genoemde redenen hanteert de Rechtspraak normen voor de lengte van rechterlijke procedures, kortweg aangeduid als doorlooptijdnormen.

De norm bestaat uit twee elementen:

- 1) de termijn waarbinnen een zaak afgehandeld dient te zijn, en
- 2) het percentage zaken waarvoor dat moet gelden.

Het uitgangspunt bij de normstelling is dat het overgrote deel van de zaken binnen een bepaalde tijd is afgehandeld en dat rekening gehouden wordt met een groep procedures die extra lang duren door niet te vermijden complicaties. Bij een norm van 85% is er ruimte voor 15% extra lang durende zaken. De formulering van de norm op deze wijze, heeft het voordeel dat ruimte aanwezig blijft om in incidentele zaken bewust meer tijd te nemen voor de afdoening.

De normering betreft de totale procesduur⁹. De Rechtspraak wil daarmee uitdrukken dat het zich verantwoordelijk voelt om procedures zo kort mogelijk te houden. Belangrijk is ook dat voor rechtszoekenden vooral de uitkomsten over de totale procesduur betekenis hebben.

De uitkomsten dienen wel gelezen te worden in de wetenschap dat de rechter slechts een beperkte invloed heeft op de duur van een procedure. Proceseisen, ingewikkeldheid van de zaak en gedrag van partijen zijn belangrijke procesduurbepalende factoren.

De rechtszaken die de Rechtspraak te behandelen krijgt, zijn opgedeeld in 45 verschillende proceduretypen met ieder een eigen doorlooptijdnormering; 32 voor de rechtbanken en 13 voor de gerechtshoven. Dat zijn er tien meer dan in 2011 en eerder. Nog niet alle proceduresoorten waren in 2012 meetbaar.

In 2011 zijn de normen geëvalueerd en waar mogelijk voor 2012 en volgende jaren verscherpt. Bij het stellen van de huidige normen is gebruikgemaakt van de gerealiseerde doorlooptijden tot en met 2011. Voor de rechtbanken vormde de derde en vierde best presterende rechtbank het referentiepunt voor de norm. Bij de hoven was dit het best presterende hof. Ook is rekening gehouden met wettelijke termijnen en procesreglementen¹⁰.

De afgelopen drie jaar is door gerechten extra tijd en capaciteit gestopt in het verkorten van doorlooptijden. Daartoe zijn werkprocessen aangepast en is de aansturing verbeterd. De doorlooptijden zijn daardoor in de periode 2009-2012 verbeterd. In 2012 was de verbetering echter beperkt. De organisatorische belasting om de regionale herindeling tot stand te brengen, is daarop van invloed geweest.

Verschillen tussen rechtbanken in procesduur

Bij de rechtbanken zijn van 32 proceduretypen de doorlooptijden genormeerd. Van drie zaaksgroepen kon nog geen meting worden uitgevoerd.

Landelijk gezien, voldeden in 2012 nog maar 19 van de 29 gemeten proceduretypen aan de normen. Het gaat dan voornamelijk om familierechtszaken en kantonrechtzaken en strafrechtzaken, behalve de meervoudige kamerzaken.

De trend dat bestuursrechtelijke procedures bij de rechtbanken korter worden, zette in 2012 door, maar over het algemeen nog niet voldoende om binnen de norm uit te komen.

De duur van handelszaken bij de civiele rechter is eveneens nog niet conform de doorlooptijdnormering.

8 Dit werd door 23% van de professionals genoemd. Op de eerste plaats kwam verbetering van het rechterlijk functioneren (bejegening, onpartijdigheid en deskundigheid), door 29% genoemd.

9 De gemeten tijd is bijvoorbeeld inclusief de tijd dat een procedure stilligt omdat partijen dat willen om te kunnen onderhandelen of omdat gewacht moet worden op een uitspraak van het hof van Justitie.

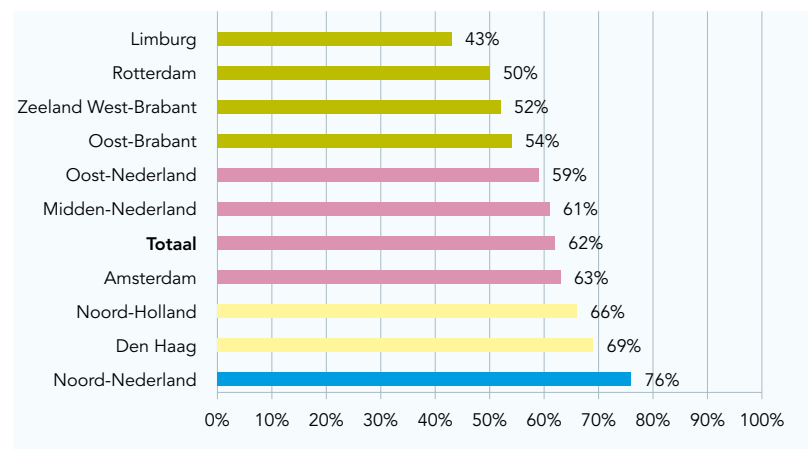
10 Een nadere uitleg over de normering en gehanteerde definities is te vinden in bijlage 1.

In de volgende figuur is per rechtbank te zien bij welk gedeelte van de proceduretypen aan de norm is voldaan. De verschillen tussen rechtbanken zijn groot: van 43% tot 76%.

- Noord-Nederland voldeed in 2012 van alle rechtbanken het vaakst aan de normen: bij meer dan driekwart van de proceduretypen.
- De rechtbanken Den Haag en Noord-Holland volgen daarna: zij voldoen aan tussen de 65 procent en 75 procent van de doorlooptijdnormen.
- Amsterdam, Midden-Nederland en Oost-Nederland, vervolgens, voldoen slechts bij 55 procent tot 65 procent van de onderscheiden procedures aan de normeringen.
- Zeer matig aan de normen voldeden de doorlooptijden bij de rechtbanken Oost-Brabant, Zeeland-West-Brabant, Rotterdam en Limburg.

Aan de gepresenteerde figuren valt niet af te lezen hoe ver een rechtbank verwijderd bleef van de norm. Hierover geven de tabellen 2a t/m 6a in bijlage 2 informatie. Achtergronden bij de resultaten van de afzonderlijke rechtbanken zijn opgenomen in de rapportages van de rechtbanken in bijlage 4.

Rechtbanken: % van proceduretypen dat aan de normering voldeed, 2012

In het vervolg van dit hoofdstuk is te zien hoe de totaaluitkomsten zijn terug te voeren op de resultaten in specifieke sectoren. Per rechtbank worden de resultaten behandeld voor afzonderlijk de strafzaken, de kantonzaken, de civiele handelszaken, de familierechtelijke zaken en de bestuursrechtelijke zaken.

Duur zaken in de strafsectoren van de rechtbanken

De strafrechtelijke procedures zijn over het algemeen korter geworden en de zaakstypen voldoen daarmee vrijwel aan de norm, behalve de behandeling van strafzaken door de meervoudige kamer.

In de strafsectoren zijn de zaken onderscheiden in vijf zaakstypen met ieder een eigen norm:

- 1) strafzaak bij de kinderrechter,
- 2) politierechterstrafzaak, 3) meervoudige kamer strafzaak,
- 4) raadkamerzaak over voorlopige hechtenis, en
- 5) raadkamerzaak die niet over voorlopige hechtenis gaat.

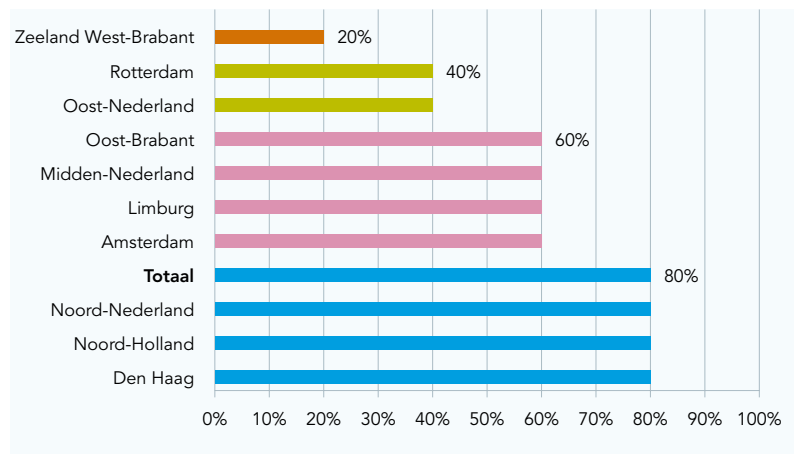
Er zijn grote verschillen tussen rechtbanken op de realisatie van de normen.

Noord-Nederland, Noord-Holland en Den Haag voldeden aan vier van de vijf normen.

Oost-Brabant, Midden-Nederland, Limburg en Amsterdam aan drie van de vijf.

De rechtbanken Oost-Nederland, Rotterdam en rechtbank Zeeland-West-Brabant echter, voldeden aan hooguit twee van de vijf normen.

Rechtbanken: percentage straf-proceduretypen dat aan de doorlooptijdnormering voldeed, 2012

Duur kantonzaken

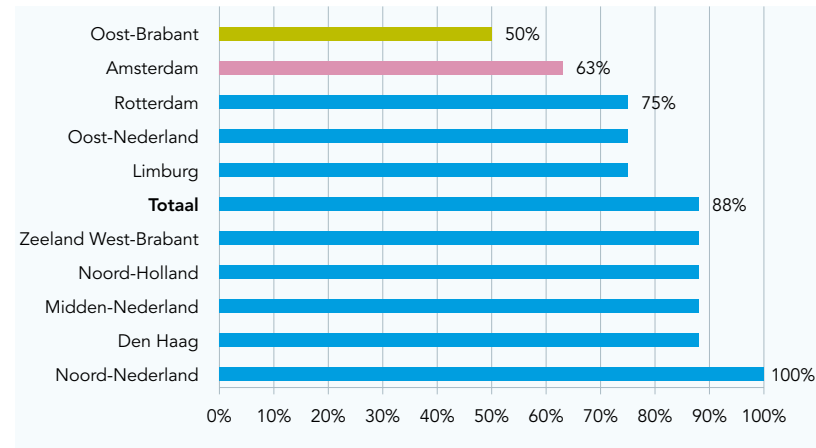
De kantonrechtprocedures voldeden in 2012, evenals in voorgaande jaren, vrijwel geheel aan de gestelde normen, behalve bij handelsrekesten die niet het arbeidsrecht betroffen, zoals huurzaken.

De kantonrechtzaken zijn onderverdeeld in acht zaakstypen:

- 1) dagvaardingszaken met verweer,
- 2) verstekzaken,
- 3) betwiste arbeidsonthoudingen, 4) niet betwiste arbeidsonthoudingen,
- 5) overige handelsrekesten, 6) kort gedingen, 7) overtredingszaken en
- 8) mulderzaken.

Rechtbank Noord-Nederland voldeed voor alle acht proceduresoorten aan de normen. In Zeeland-West Brabant, Noord Holland, Midden-Nederland en Den Haag voldeden zeven van de acht proceduretypen aan de doorlooptijdnorm. In Rotterdam en Limburg zes van de acht. Amsterdam en Oost-Brabant bleven achter bij de rest.

Rechtbanken: percentage kanton-proceduretypen dat aan de doorlooptijdnormering voldeed, 2012

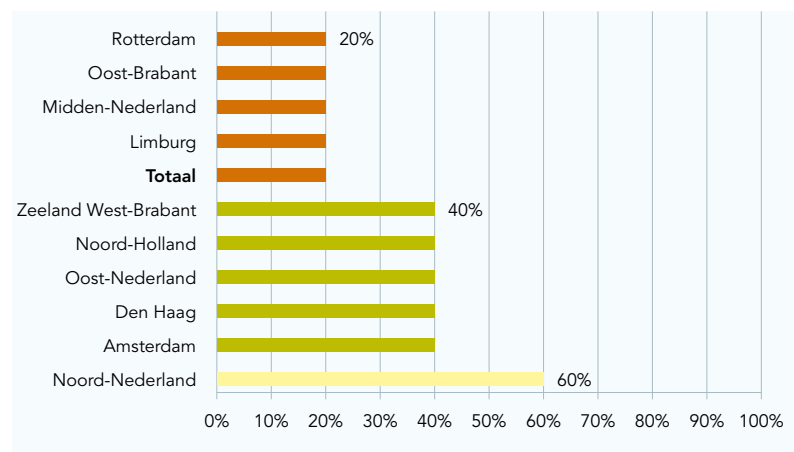
Duur rechtszaken civiele handelszaken, rechtbanken

De handelszaken zijn in vijf zaakstypen onderscheiden:

- 1) dagvaardingszaken met verweer,
- 2) verstekzaken,
- 3) handelsrekesten,
- 4) kort gedingen en
- 5) faillissementen.

Civiele handelszaken bij de civiele rechter voldeden in 2012 over het algemeen nog niet aan de doorlooptijdnorm. Noord-Nederland voldeed nog het vaakst aan de normering. Bij de andere rechtbanken voldeden hooguit twee van de vijf proceduretypen aan de doorlooptijdnorm.

Rechtbanken: percentage proceduretypen civiele handelszaken dat aan de doorlooptijdnormering voldeed, 2012

Dat de dagvaardingszaken bij de meeste rechtbanken in 2012 langer zijn gaan duren, kan te maken hebben met de competentiewijziging, waardoor lastiger zaken zijn overgebleven. Maar er zijn ook rechtbanken waar de duur (vrijwel) niet is toegenomen.

Om een verkorting van rechtszaken mogelijk te maken worden sinds medio 2012 verschillende procesinnovaties uitgetest. Zo is in een pilot de termijn verkort waarbinnen procespartijen hun stukken moeten inleveren en wordt minder snel uitspraak verleend.

Duur rechtszaken familierecht bij de rechtbanken

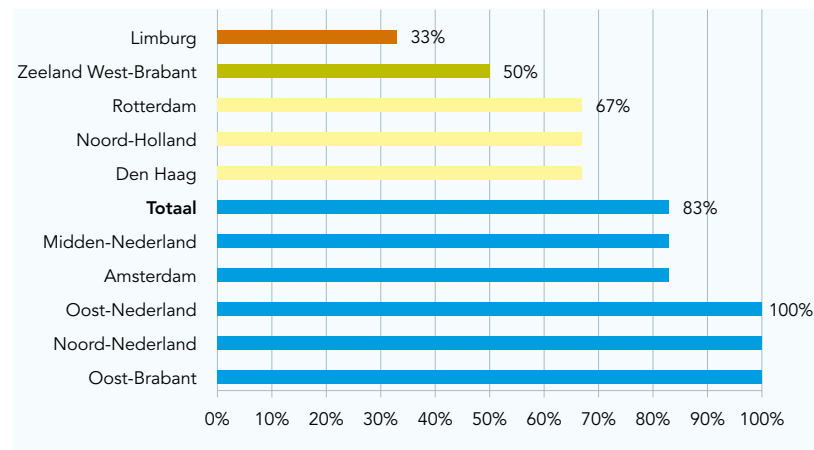
De familierechtelijke rechtszaken zijn onderscheiden in zes zaakstypen:

- 1) scheidingszaken,
- 2) alimentatie en bijstandsverhaal,
- 3) omgang- en gezagzaken,
- 4) kinderrechtzaken (uithuisplaatsing en ondertoezichtstelling) en
- 5) binnen die laatste groep de eerste verzoeken tot OTS die snel moeten worden behandeld.

Bij vijf rechtbanken, Midden-Nederland, Amsterdam, Oost-Brabant, Noord-Nederland en Oost-Nederland, voldeden alle zes de procedures of vijf van de zes aan de normering.

De overige vijf rechtbanken presteerden op dit gebied minder.

Rechtbanken: percentage proceduretypen familiezaken dat aan de doorlooptijd-normering voldeed, 2012

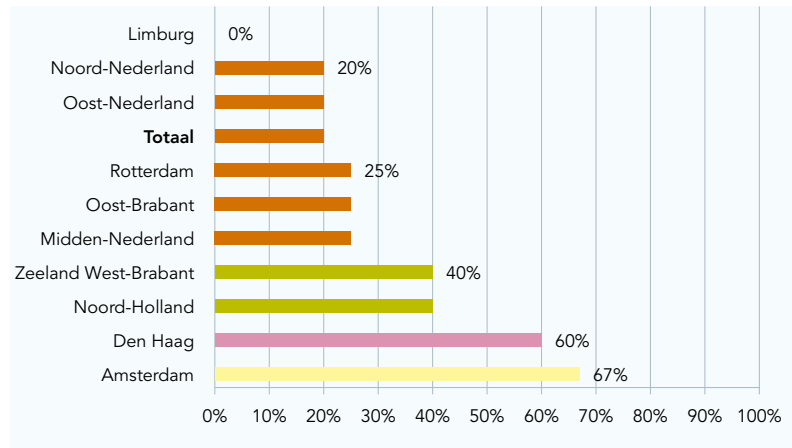
Duur rechtszaken op het gebied van het bestuursrecht, rechtbanken

De bestuursrechtelijke procedures zijn onderverdeeld in vijf typen:

- 1) rijksbelastingzaken,
- 2) lokale belastingzaken,
- 3) vreemdelingenzaken,
- 4) andere bestuursrechtelijke bodemzaken en
- 5) voorlopige voorzieningen. Niet alle proceduretypen komen bij elke rechtbank voor.

Over het algemeen verbeteren de doorlooptijden al enkele jaren, maar dat was nog niet helemaal voldoende om de doorlooptijdnormering te halen. Geen van de rechtbanken haalde in 2012 alle normeringen voor rechtszaken op het gebied van het bestuursrecht. De rechtbanken Amsterdam en Den Haag voldeden nog het beste. De andere rechtbanken haalden de norm voor minder dan de helft van de proceduresoorten.

Rechtbanken: percentage bestuursrechtelijke proceduretypen dat aan de doorlooptijdnormering voldeed, 2012

In 2012 is de nieuwe zaaksbehandeling in het bestuursrecht ingevoerd. Het streven daarbij is na binnenkomst van beroepsschrift en verweerschrift de zaak binnen 13 weken op zitting te behandelen en de geschilpunten te bespreken. Het doel is om aan het geschil een definitief einde te maken (finale geschilbeslechting).

Verschillen tussen gerechtshoven in procesduur

Bij de gerechtshoven zijn normen vastgesteld voor de volgende dertien proceduretypen:

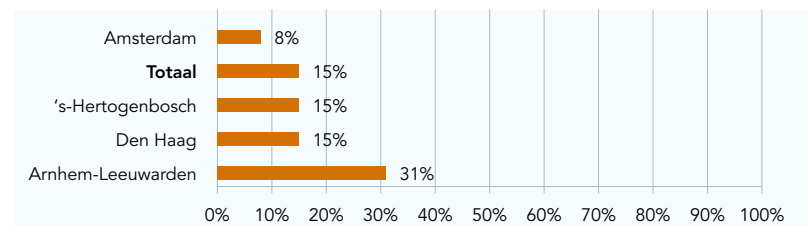
- 1) civiele dagvaardingszaak,
- 2) insolventierekest,
- 3) overige handelsrekenen,
- 4) familierekenen totaal,
- 5) familierekenen alleen jeugdbeschermingszaken,
- 6) belastingzaak,
- 7) appel van een overtredingszaak,
- 8) EK-strafzaak,
- 9) MK-strafzaak,
- 10) raadkamerzaak over voorlopige hechtenis, en ten slotte
- 11) raadkamerzaak die niet over voorlopige hechtenis gaat,
- 12) klachten over niet vervolgen en
- 13) uitwerken van strafzaken i.v.m cassatie.

Uit onderstaande figuur blijkt dat de hoven voor het merendeel van de procedures niet aan de normen voor de duur konden voldoen. Alleen bij de behandeling van familiezaken gebeurde dat over het algemeen wel.

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden presteert op het gebied van de doorlooptijden nog het beste. Het voldoet aan vier van de dertien normen: voor insolventierekenen, familierekenen algemeen, jeugdbeschermingszaken en raadkamerstrafzaken met betrekking tot voorlopige hechtenis.

De hoven 's Hertogenbosch en Den Haag voldoen aan slechts twee van de negen normstellingen en hof Amsterdam aan slechts één.

Gerechtshoven: percentage proceduretypen dat aan de doorlooptijdnormering voldeed, 2012

Aan de gepresenteerde figuur valt niet af te lezen hoe ver een gerechtshof bij een afzonderlijk proceduretype verwijderd bleef van de norm. Hierover geven de tabellen 2b t/m 5b in bijlage 3 informatie

Achtergronden bij de resultaten van de afzonderlijke rechtbanken zijn opgenomen in de rapportages van de gerechtshoven in bijlage 5.

Procesduur CBb en CRvB

Bij de Centrale Raad van Beroep (CRvB) en het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) worden de doorlooptijden weergegeven in het gemiddelde aantal weken dat een zaak duurt (zie de tabellen 4c en 4d in bijlage 5).

Beide colleges kennen geen doorlooptijdnormering, maar de CRvB heeft als doelstelling in de periode 2011-2014 een gemiddelde doorlooptijd te realiseren bij bodemzaken van ten hoogste één jaar.

In 2012 bedroeg de doorlooptijd bij de CRvB gemiddeld 66 weken. In 2011 was dat weliswaar veel langer, maar dat kwam door de afhandeling van een groep zaken die moest wachten op een prejudiciële beslissing van het Hof van Justitie van de Europese Unie. De doorlooptijd is in algemene zin verlengd doordat de CRvB het geschil vaker dan vroeger definitief beslecht (finale geschilbeslechting). In 2011 en in 2012 kwam het in 15% van de gevallen niet meteen na de zitting tot een (eind)uitspraak, maar was een (in)formele bestuurlijke lus nodig om de zaak definitief te kunnen afdoen. Dat verkort de totale duur van de definitieve beslechting van het geschil, maar de zaak blijft daardoor wel (wat) langer 'onder de rechter'. En dat laatste is gemeten als doorlooptijd bij de rechtspraak.

De gemiddelde duur van zaken bij het CBb nam in 2012 licht toe, van 59 weken naar 63 weken. De in 2011 en 2012 doorgevoerde verbeteringen hebben in 2012 nog niet tot kortere doorlooptijden geleid, voornamelijk doordat in 2012 prioriteit is gegeven aan het wegwerken van de oudste zaken.

3.3 MK-aandeel

Rechters en raadsheren moeten de ruimte hebben om een zaak met drie rechters (i.p.v. één) te behandelen en tot een beslissing te komen.¹¹ Die behandeling door een meervoudige kamer (MK) bevordert de kwaliteit van rechtspreken. Om te voorkomen dat zaken die MK behandeld zouden moeten worden, uit efficiency-overwegingen door een enkele rechter worden behandeld en afgedaan, zijn streefpercentages (MK-aandeel) voor het meervoudig afdoen van rechtszaken ingesteld.

In tabel 7a in bijlage 2 zijn voor zes rechtbankprocedures per gerecht de MK-aandelen weergegeven. De MK-aandelen belastingzaken en strafzaken bij de gerechtshoven zijn te vinden in tabel 7b van bijlage 3.

Aandeel MK bij de rechtbanken

Bij de behandeling van de meeste zaaksoorten is het MK-aandeel sinds 2007 toegenomen. De streefpercentages hebben tot scherpere en explicietere selectiecriteria en meer sturing geleid.

Dat ze vaak niet worden behaald, is op zichzelf niet erg. De percentages zijn geen doel op zich. Het gaat erom dat zaken waarvoor dat eigenlijk nodig is, ook daadwerkelijk door drie rechters behandeld worden

Het MK-aandeel voor *rijksbelastingzaken* ligt bij alle rechtbanken boven het streefpercentage van 25%.

Het MK-streefpercentage bij *reguliere bestuurszaken* is 10%. Bij die rechtbanken die voor bestuursrechtelijke zaken de normering niet hebben gehaald, blijkt dat uitsluitend te liggen aan het gegeven dat er onvoldoende MK-waardige zaken waren.

Het MK-aandeel voor *vreemdelingenzaken* ligt bij op één na alle rechtbanken beneden het streefpercentage van 5%; in Zeeland-West-Brabant behandelde de meervoudige kamer in 2012 8% van de vreemdelingenzaken. Bij geen van de rechtbanken worden MK-waardige zaken door de enkelvoudige kamer (EK) afgedaan.

Het MK-aandeel *strafzaken* bij de rechtbanken is in de loop der jaren toegenomen van 10% naar het streefpercentage van 15% in 2012. Jaarlijks worden door de individuele rechtbanken afspraken gemaakt met het Openbaar Ministerie in welke gevallen zaken voor de meervoudige kamer worden geappointeerd. De verschillen

tussen rechtbanken zijn bijzonder groot en het MK-aandeel varieert tussen de 10% en 18%. Toch zijn er bij geen van de rechtbanken signalen dat MK-waardige zaken door de enkelvoudige kamer (EK) zijn afgedaan.

De streefpercentages bij de rechtbanken voor *handelszaken* (10%) en *familie-rechtelijke zaken* (3%) worden vaak niet gerealiseerd.

De verschillen tussen rechtbanken voor handelszaken zijn erg groot. Zo behandelen de rechtbanken Oost-Brabant en Limburg minder dan twee procent van die rechtszaken in de meervoudige kamer en is dat bij de rechtbanken Amsterdam 11% en in Noord-Holland 14%.

Ook bij rechtszaken op het gebied van het familierecht zijn de verschillen op dit punt tussen rechtbanken groot. In Rotterdam, Amsterdam en Oost-Brabant worden minder dan vijf op de duizend familierechtelijke zaken door de meervoudige kamer behandeld en in Noord-Holland is dat bijna drie op de honderd.

Voor handelszaken en familierechtelijke zaken wordt sturing op het behalen van de norm soms bemoeilijkt door de beperkte financiële ruimte. Deze sectoren ontvangen geen compensatie voor de relatief dure afdoening door drie rechters, en zijn dan soms niet in staat de MK-behandeling te intensiveren.

Geen van de rechtbanken geeft overigens aan dat als gevolg daarvan de kwaliteit in de verdrukking komt. Wel kan verkorting van de doorlooptijden een rol spelen in de afweging om niet vaker rechtszaken door de meervoudige kamer te laten behandelen; zie Oost-Brabant.

Aandeel MK bij de gerechtshoven

Alle gerechtshoven hebben voor *belastingzaken* en *strafzaken* de gewenste percentages van respectievelijk 90% MK en 85% MK bereikt.

11 Zie R. Baas e.a. in Research Memorandum nr. 5, 2010: 'Rechtspraak: samen of alleen'.

3.4 Mate van permanente educatie (PE)

Sinds 2012 geldt een nieuwe norm voor permanente educatie (PE), d.w.z. het verbreden en verdiepen van vakinhoudelijke kennis en vaardigheden. De norm voor permanente educatie is dat elke rechter, raadsheer of juridisch medewerker minimaal 90 uur verspreid over drie jaar aan opleiding besteedt. Het kengetal geeft aan welk percentage aan die minimumnorm voldoet.

Dit percentage is in 2012 afgenomen als gevolg van de organisatieveranderingen en de toegenomen productiedruk. Daarnaast zijn er in 2012 mede door de wijzigingen in de normen en metingen, ook een aantal complicaties opgetreden in het registratieproces. Dit heeft een verlagend effect op de realisatiecijfers gehad. De registratieproblemen worden in 2013 opgelost. Om deze redenen gaan we niet in op verschillen in 2012 tussen afzonderlijke rechtbanken of verschillen tussen gerechtshoven, maar volstaan met een algemeen beeld.

- Er zijn verschillen tussen rechtbanken, maar deze zijn over het algemeen beperkt (tabel 9a, bijlage 2).
- Bij de rechtbanken voldeed circa 73 procent van alle rechters aan de norm en 62 procent van de juridische medewerkers.
- De verschillen tussen gerechtshoven in het PE-percentage bij raadsheren zijn beperkt en groot bij juridisch medewerkers (tabel 9b, pagina 78 bijlage 3).
- Bij de gerechtshoven voldeed circa 60 procent van de raadsheren en 55 procent van de juridische medewerkers aan de norm.
- De raadsheren en juridische medewerkers bij de Centrale Raad van Beroep (CRvB) voldeden vrijwel geheel aan de PE-norm (tabel 9c, bijlage 5).
- Bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) voldeed driekwart van de raadsheren aan de norm en van de juridische medewerkers circa 90 procent (tabel 9d, bijlage 5).

3.5 Publicatiegraad van uitspraken

Het openbaar maken van uitspraken behoort tot de taken van de Rechtspraak. De jurisprudentie is van belang voor de kenbaarheid van het recht en voor de bevordering van rechtseenheid en transparantie in het tot stand komen van uitspraken. Gepubliceerd¹² wordt iedere uitspraak (voorzover de zaak niet kennelijk ongegrond of niet-ontvankelijk is verklaard en/of met een standaardformulering is afgedaan) van:

- a. de Hoge Raad der Nederlanden;
- b. de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State;
- c. de Centrale Raad van Beroep;
- d. het College van Beroep voor het bedrijfsleven;
- e. de Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam;
- f. de Afdeling Intellectuele Eigendom van de sector civiel van de Rechtbank Den Haag;
- g. de Pachtkamer van het Gerechtshof Arnhem.

Voor de overige gerechten zijn de criteria om te publiceren in grote lijnen: het belang van de uitspraak voor jurisprudentie/ rechtsvorming en de interesse en de belangen van burgers en het openbare leven.

Zo worden altijd de uitspraken gepubliceerd van zaken die aandacht hebben gehad van de publieke media. Uitspraken in strafzaken met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van vier jaar of meer of TBS worden ook altijd gepubliceerd. Prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie van de EU en uitspraken in zaken waarin die vragen speelden worden ook gepubliceerd.

De uitspraken moeten voor publicatie geanonimiseerd worden. Begin 2013 bleek dat in enkele tientallen gepubliceerde vonnissen, bestandsnamen die verwijzen naar kinderpornografisch materiaal onterecht niet verwijderd waren. De betreffende bestandsnamen zijn direct na deze ontdekking verwijderd.

Het absolute aantal gepubliceerde uitspraken op rechtspraak.nl is toegenomen¹³, van ruim 16 duizend in 2007, ruim 22 duizend in 2010 naar ruim 23 duizend in 2012. Deze forse toename is tot stand gebracht, ondanks de toegenomen werklast als gevolg van alle veranderingen die de laatste jaren in de Rechtspraak hebben plaatsgevonden.

¹² Zie 'Besluit selectiecriteria uitspraken-databank Rechtspraak.nl'.

¹³ Deze rapportage gaat over de gerechten waarvoor de Raad voor de rechtspraak de zorg heeft: de Hoge Raad en de Raad van State vallen daar buiten.

De publicatiegraad, d.w.z. het aantal gepubliceerde uitspraken afgezet tegen het aantal relevante uitspraken¹⁴, is eveneens toegenomen van 19 op de duizend in 2007 naar 28 op de duizend in 2012.

Publicatiegraad per gerecht

Bij de rechtbanken is de publicatiegraad van uitspraken toegenomen van circa 8 op de duizend in 2007 naar 17 op de duizend in 2012, meer dan een verdubbeling.

Tabel 9a in bijlage 2 laat de publicatie per rechtbank zien. Daar is nog de oude gerechtelijke regionale indeling gebruikt met 19 rechtbanken.

De volgende rechtbanken publiceerden in 2012 duidelijk meer dan gemiddeld:

- Arnhem,
- Haarlem,
- Utrecht.

Relatief weinig publiceerden de rechtbanken:

- Maastricht,
- Roermond,
- Groningen en
- Rotterdam.

Bij de gerechtshoven nam de publicatiegraad toe van circa 57 op de duizend in 2007 naar 97 op de duizend in 2012. Uit tabel 9b in bijlage 3 blijkt wel dat in 2012 de publicatiegraad is afgenomen t.o.v. 2011 toen bij de gerechtshoven nog 114 van de duizend uitspraken werden gepubliceerd. Er is daarin bij het hof Leeuwarden enige achterstand opgelopen.

3.6 Klachten

Iedereen heeft het recht om over de wijze waarop een gerecht zich tegen hem heeft gedragen, bij het bestuur van dat gerecht een klacht in te dienen. Klachten kunnen worden ingediend over een medewerker van dat gerecht of over de bedrijfsvoering. Over de inhoud van een uitspraak van een rechter of een beslissing van een rechter tijdens de behandeling van de zaak kan niet worden geklaagd. Daarover kan alleen een hogere rechter oordelen in een hoger beroepsprocedure en in cassatie bij de Hoge Raad.

In 2012 zijn bijna veertienhonderd klachten ingediend bij de gerechten. Dat is vrijwel evenveel als in 2011. De ontwikkelingen per type klacht verschilt in de afgelopen vijf jaar:

- ongeveer één op de acht klachten ging over de tijdsduur,
- ruim één op de drie ging over rechtelijke beslissingen (dus niet in behandeling genomen),
- het aandeel klachten over bejegening nam juist af: van 19% in 2008 tot 11% in 2012, en
- klachten over administratieve fouten en overige zaken namen in die periode juist toe van 35% in 2008 tot 41% in 2012.

Na ontvangst van de klacht wordt eerst bekeken of deze in behandeling kan worden genomen. Ongeveer de helft van de klachten is niet in behandeling genomen omdat de rechtbank niet bevoegd was, de klacht over een rechterlijke beslissing ging of de klacht was ingetrokken. Dat aandeel is in de afgelopen jaren ongeveer gelijk gebleven.

In 2012 zijn van de wel inhoudelijk behandelde klachten er 264 gegrond verklaard en dat is 40%. Het aandeel schommelt de afgelopen jaren tussen de 36% en 40%.

Waar nodig, zijn op basis van de gegrond verklaarde klachten verbeteringen doorgevoerd, zoals het aanpassen van de werkprocessen. Zo zijn werkinstructies voor de griffies aangepast over onder andere het behandelen van post en het registreren van zaken en zaaksgegevens. Een ander voorbeeld van een ingevoerde verbetering is het bespreken van de klachten met de betrokken medewerkers om vergelijkbare klachten in de toekomst te voorkomen.

14 Afdoeningen waarvan publicatie vrijwel nooit interessant is (verstekzaken, intrekkingen en afdoeningen zonder uitspraak) zijn buiten beschouwing gelaten.

Verschillen tussen rechtbanken in klachten

Naarmate een rechtbank groter van omvang is, worden er over het algemeen meer klachten ingediend, eenvoudigweg omdat een grotere rechtbank meer zaken behandelt. Om de rechtbanken beter te kunnen vergelijken is daarom het aantal klachten daarom in relatie gebracht tot de omvang van de zaaksstroom. Gemeten is het aantal klachten per 10.000 zaken.

Het klachtenniveau bij de rechtbanken is weergegeven in tabel 14a in bijlage 2.

Gemiddeld werden er in 2012 bij de rechtbanken tussen de 7 en 8 klachten per 10.000 zaken ingediend. Ongeveer 20% daarvan bleek gegrond. Dat betekent dat op de 10.000 zaken tussen de 1 en 2 gegronde klachten voorkwamen.

Het aantal ingediende klachten per 10.000 zaken blijkt niet samen te hangen met de grootte van de rechtbank. Er is wel sprake van enige samenhang tussen grootte van de rechtbank en het aantal gehonoreerde klachten per 10.000 zaken; bij grotere rechtbanken komen vaker gegronde klachten voor dan bij kleinere, maar er zijn op die 'regel' genoeg uitzonderingen.

De verschillen tussen rechtbanken zijn groot, zowel in aandeel ingediende klachten als in aandeel gegronde klachten. Het is overigens niet zo dat elk jaar altijd dezelfde rechtbanken relatief veel of juist relatief weinig klachten krijgen. Kijkend naar de afgelopen twee jaar, dan kwamen in Den Haag, Utrecht en Rotterdam relatief veel gegronde klachten voor; meer dan 2 op de 10.000 zaken. In de tabel is te zien of bij deze rechtbanken relatief veel klachten zijn gehonoreerd of dat het aantal ingediende klachten relatief hoog lag.

Rechtbanken met in 2011 en 2012 relatief veel gehonoreerde klachten

	zeer groot aantal klachten	zeer hoog percentage gehonoreerd
Den Haag		x
Utrecht	x	
Rotterdam		x

In 2011 en 2012 hadden Maastricht, Zwolle-Lelystad, Almelo, Zutphen, Groningen, Leeuwarden en Middelburg met relatief weinig gegronde klachten te maken; minder dan 1 op de 10.000 zaken.

Rechtbanken met in 2011 en 2012 relatief weinig gehonoreerde klachten

	zeer klein aantal klachten	zeer laag percentage gehonoreerd
Maastricht	x	x
Zwolle		x
Almelo		
Zutphen		x
Groningen		x
Leeuwarden		x
Middelburg	x	x

Verschillen tussen gerechtshoven in klachten

Het klachtenniveau bij de gerechtshoven is te vinden in tabel 14b in bijlage 3.

Het klachtenniveau lag rond de 30 per 10.000 zaken. Circa 15% bleek gegrond.

Dit komt neer op bijna 5 gegronde klachten per 10.000 zaken.

De verschillen tussen gerechtshoven zijn groot, zowel in aandeel ingediende klachten als in aandeel gegronde klachten. Hof Den Bosch kreeg van de gerechtshoven over het algemeen, relatief gezien de meeste klachten binnen.

Wanneer we alleen de gegronde klachten bekijken, had gerechtshof Arnhem er in 2012 het meest; tussen de vijf en zes per 10.000 zaken. Het minst aantal gegronde klachten in 2012 kende hof Arnhem; tussen de drie en vier per 10.000 zaken.

3.7 Wrakingen

Wrakingsverzoeken

In Nederland heeft iedere burger recht op een onpartijdige rechter. Wie betrokken is in een rechtszaak en goede redenen heeft om te denken dat de rechter een zaak niet onpartijdig kan beoordelen, kan vragen deze rechter te laten vervangen door een andere rechter. We noemen dat een verzoek tot wraking.

In 2012 werd 518 keer bij de rechtbanken een wrakingsverzoek gedaan, 121 keer bij de gerechtshoven en 20 keer bij de CRvB. Dat het aantal wrakingsverzoeken bij de rechtbanken het hoogst ligt bevreemdt niet, aangezien daar de meeste rechtszaken worden behandeld.

Er werden in 2009 418 wrakingsverzoeken ingediend, in 2010 529, in 2011 587 en in 2012 waren dat er 659. Het wordt de laatste jaren populairder om een rechter te wraken, zoals bovenstaande tabel laat zien.

Wrakingsverzoeken

	2009	2010	2011	2012
Totaal	418	529	587	659
rechtbanken	283	388	450	518
gerechtshoven	85	107	107	121
CRvB	50	34	30	20
CBB	0	0	0	0

Uit tabel 14a van de bijlage valt op te maken dat de meeste wrakingsverzoeken voorkomen bij de rechtbanken Rotterdam, Den Haag en Amsterdam. Dat grote rechtbanken vaker met wrakingsverzoeken te maken hebben dan kleine, is het gevolg van de grotere omvang van de zaaksstroom. Er worden daar nu eenmaal meer gerechtelijke procedures behandeld en daardoor is het aantal wrakingsverzoeken groter.

Gehonoreerde wrakingen

Als de wrakingskamer vindt dat een rechter terecht wordt gewraakt, kan dat twee dingen betekenen: de rechter is in de betreffende zaak partijdig, of er is een schijn van partijdigheid. Ook de schijn van partijdigheid moet worden voorkomen. Daarom wordt ook bij schijn van partijdigheid een rechter van de zaak gehaald. Dat zegt overigens niets over zijn functioneren in andere zaken. Hij kan dus gewoon andere zaken gaan behandelen.

Slechts een gering deel van de wrakingsverzoeken is daadwerkelijk gehonoreerd: in 2012 waren dat er 42, zoals in onderstaande tabel is te zien. In 2011 en 2012 is circa 6% van de wrakingsverzoeken gehonoreerd.¹⁵

Het aantal gehonoreerde wrakingen neemt sinds 2011 toe en die toename is te vinden bij de rechtbanken. Bij de rechtbanken zijn in 2012 38 wrakingsverzoeken gehonoreerd. Het is nog te vroeg om hier te spreken van een almaar toenemend aantal; immers ook in 2008 was een piek van 35 gehonoreerde wrakingen te zien.¹⁶ Gehonoreerde wrakingsverzoeken bij de gerechtshoven komen weinig voor; in 2012 waren het er vier. De CRvB en het CBB kenden in 2012 geen enkele gegronde wraking, evenals in voorgaande jaren.

Gehonoreerde wrakingsverzoeken

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Totaal	16	17	39	15	21	36	42
Rechtbanken	15	16	35	15	16	33	38
Gerechtshoven	1	1	4	0	5	3	4
CRvB en CBB	0	0	0	0	0	0	0

¹⁵ Het percentage gegronde wrakingen per gerecht is geen kengetal, omdat het door de kleine aantallen geen toegevoegde waarde heeft de gerechten daarop te vergelijken. Een toename van één naar twee wrakingen zou bijvoorbeeld al een verdubbeling van een dergelijk percentage inhouden.

¹⁶ Achtergronden van het wrakingsinstrument en het gebruik ervan staan beschreven op Rechtspraak.nl onder de titel themadossiers onder het tabblad 'Recht in Nederland'.

3.8 Mediation binnen de Rechtspraak

Rechters kunnen via een verwijzingsbureau in het gerecht tijdens een gerechtelijke procedure de keus voor mediation aan partijen voorleggen. Bij mediation proberen partijen onder begeleiding van een onafhankelijke bemiddelaar, de mediator, gezamenlijk het conflict op te lossen. Deze mediator helpt partijen de belangen en standpunten helder te krijgen en zal zelf geen standpunt innemen. Partijen kunnen ook niet-juridische aspecten bij de oplossing betrekken.

Als partijen kiezen voor mediation wordt de rechtszaak stilgelegd (geschorst). Wordt men het tijdens de mediation niet of slechts gedeeltelijk met elkaar eens, dan kan de gerechtelijke procedure worden voortgezet. Als men met behulp van de mediator erin slaagt een oplossing te vinden dan wordt de rechtszaak beëindigd.

De gepresenteerde kengetallen betreffen afgeronde mediations in handelszaken, familiezaken, kantonzaken en rechtszaken in het bestuursrecht, behalve vreemdelingenzaken.

Uit onderzoek blijkt dat mediation of bemiddeling ook in het strafrecht positieve effecten kan hebben, te weten een daling van het recidivepercentage, reductie van kosten en meer tevredenheid bij slachtoffers. Herstellende gesprekken kunnen daarnaast de sociale cohesie bevorderen. Formele regelgeving leidt ook tot de noodzaak mediation een zelfstandige plek te geven binnen het scala van strafrechtelijke afdoeningen. De Rechtspraak vindt het daarom de moeite waard om – in samenwerking met het OM – in vervolg op een eerdere pilot, die op bescheiden schaal bij de rechtbank Amsterdam heeft plaatsgevonden, te verkennen in welke gevallen en op welke wijze mediation naast strafrecht van toegevoegde waarde kan zijn.

Alvorens de uitkomsten op de mediation-kengetallen te bespreken die over afgeronde mediations gaan, volgt hier eerst het landelijke beeld van het aantal verwijzingen naar mediation.

In 2012 is het aantal gestarte mediations evenals in 2011 gedaald. Bij vrijwel 90% van de verwijzingen vindt ook daadwerkelijk mediation plaats. Het aantal verwijzingen nam af van een kleine 3.100 naar circa 2.700. Het aantal gestarte mediations nam af van ruim 2.700 naar ruim 2.400. Bij de meeste gerechten nam het mediation-gebruik af of bleef gelijk. Bij enkele gerechten nam het toe.

De daling was evenals in 2011 het grootst bij de bestuursrechtelijke rechtszaken (belastingrecht en bestuursrecht, uitgezonderd vreemdelingenzaken).

De afname hangt samen met een aantal ontwikkelingen:

- Een belangrijke oorzaak voor de sterke daling bij de bestuursrechtspraak is de invoering van de nieuwe zaaksbehandeling, waardoor geen schriftelijk mediationaanbod meer wordt gedaan.
- Het gebeurt steeds vaker dat al vóór de rechtszaak mediation plaatsvindt i.p.v. tijdens de rechtszaak.
- Via andere instanties (maatschappelijk werk of jeugdzorg) dan het mediation-bureau bij de Rechtspraak, wordt vaker geprobeerd om tot een oplossing van het conflict te komen.
- Aangezien rechters meer bedreven worden in conflictdiagnose, komen partijen sneller tot een schikking, zonder mediation.
- Ook speelt het vervallen per 2011 van de stimuleringsbijdrage een rol, waarbij de eerste twee en een half uur gratis was.

In 2012 is een aantal initiatieven genomen om mediation te bevorderen, bijvoorbeeld door te bekijken en te testen of verwijzing voorafgaand aan de zitting met de nieuwe zaaksbehandeling in het bestuursrecht kan plaatsvinden. In 2013 worden de effecten daarvan geëvalueerd.

Van de afgeronde mediations slaagde in 2012 54%: 44,4% volledige overeenstemming en 9,4% gedeeltelijk. Het percentage geheel of gedeeltelijke overeenstemming is aan het afnemen; in 2011 was dat 56% en in 2008 bedroeg het nog 59%.

Tussen de verschillende rechtsgebieden lopen de slagingskansen enigszins uiteen. In belastingrechtzaken is het ver bovengemiddeld, met 68% geheel of gedeeltelijk geslaagde mediations.

Hieronder worden de gerechten met elkaar vergeleken. Het aantal afgeronde mediations per gerecht is in de presentatie van de tabellen gerelateerd aan het aantal afgedane relevante zaken: verstekzaken zijn daarbij bijvoorbeeld buiten beschouwing gelaten.

Verschillen tussen rechtbanken in mediation

Het gemiddelde mediationgebruik per rechtbank is ongeveer acht op de duizend zaken. Er blijkt geen verband tussen dit 'relatieve gebruik' van mediation en de grootte van een rechtbank.

De verschillen tussen rechtbanken in het relatieve aantal mediations zijn groot. Duidelijk bovengemiddeld is al enkele jaren het aandeel mediations in Dordrecht. Duidelijk beneden gemiddeld was dat in 2012 in de rechtbanken Groningen en Roermond.

Het aandeel (deels) geslaagde mediations bij de rechtbanken is gemiddeld 57%. Tot 2011 namen de verschillen daarin tussen rechtbanken af, maar in 2012 zijn de verschillen in slagingspercentage weer een stuk groter geworden. Het slagingspercentage was in 2012 bijzonder hoog bij de rechtbanken Leeuwarden (67%) en Roermond (68%) en bijzonder laag in Middelburg (41%). Overigens wijzigt de kans van slagen binnen een en dezelfde rechtbank van jaar tot jaar nogal.

Het is niet zo dat naarmate bij een rechtbank vaker gebruik wordt gemaakt van mediation, de slagingskans ervan afneemt. Tot en met 2011 bleek er geen enkel verband tussen slagingspercentage en de mate van gebruik van mediation. In 2012 was een zeer gering verband zichtbaar: meer gebruik van mediation gaf soms een lager slagingspercentage. Omdat het om één enkel jaar gaat, beschouwen we dat als toeval.

Verschillen tussen gerechtshoven in mediation

Tussen gerechtshoven is het verschil in de mate van het gebruik van mediation eveneens groot. Relatief veel mediations kende hof Den Bosch, evenals in 2011. Relatief weinig, ook over meerdere jaren beschouwd, zijn er bij hof Amsterdam en hof Leeuwarden.

Bij de gerechtshoven slaagde 53% van de mediations deels of geheel. Dit is een duidelijke toename t.o.v. de 44% in 2011. De verschillen in slagingspercentage zijn groot. Laag was het percentage in Amsterdam (43%) en Den Bosch (42%). Hoog was het bij de hoven Arnhem (67%) en Den Haag (65%).

3.9 Appelpercentages

Partijen in een rechtszaak kunnen van de uitspraak in hoger beroep gaan om de zaak opnieuw te laten beoordelen. Daarmee heeft het hoger beroep een belangrijke functie in de rechtsontwikkeling en het bewaken en bevorderen van de rechts-eenheid.

Voor het tweede jaar presenteert de Rechtspraak in de huidige kengetallenrapportage (driejaarsgemiddelde) appelpercentages voor verschillende zaaksgroepen.

Het appelpercentage zegt iets over de acceptatie van uitspraken door partijen en de ontwikkeling hierin, maar het geeft geen rechtstreekse indicatie van de kwaliteit van het rechtspreken in eerste aanleg of het functioneren van de Rechtspraak. Zo blijft bij de gepresenteerde appelpercentages buiten beschouwing, wat er vervolgens met het hoger beroep gebeurt. Daarover het volgende.

In de eerste plaats wordt een deel van de hoger beroepen later ingetrokken. Sommigen gaan bijvoorbeeld in hoger beroep, omdat men daarmee de tijd krijgt het vonnis goed te bestuderen om daarna pas definitief te beslissen of men het hoger beroep doorzet of niet. Het aandeel intrekkingen verschilt per zaakstype. Omdat het aantal intrekkingen (nog) niet per rechtbank in beeld is te brengen zijn de gepresenteerde appelpercentages niet geschoond van de latere intrekkingen. Ten tweede houdt het overgrote deel van de uitspraken in hoger beroep stand en wordt door het hogere rechtscollege bevestigd. Daartoe kunnen ook worden gerekend die uitspraken die weliswaar op formele gronden worden vernietigd, maar waarbij het oordeel van de rechter in eerste aanleg materieel wel overeind is gebleven.

Ten derde betekent vernietiging van een vonnis in hoger beroep niet automatisch dat een fout oordeel is gegeven. Het oordeel van de hoger beroepsrechter kan bijvoorbeeld inhouden dat deze tot een andere beantwoording van een rechtsvraag is gekomen, waarover voordien nog geen duidelijkheid in de jurisprudentie bestond. Dit laatste is inherent aan de rechtsontwikkeling en rechtseenheidsfunctie van het hoger beroep (en cassatie).

Het volgen van appelpercentages is zinvol om grote verschillen en veranderingen in de tijd te kunnen signaleren en om daarmee eventueel gericht te kunnen zoeken naar oorzaken en verbeteringen.

Signalen om verder naar de achtergronden van de mate van appel te kijken vormen dus:

- een in de tijd oplopend of aflopend landelijk appelpercentage;
- een bij een specifieke rechtbank op- of aflopend appelpercentage;
- een van het gemiddelde afwijkend appelpercentage bij een afzonderlijke rechtbank;
- een, ten opzichte van andere zaaksgroepen, hoog of laag appelpercentage.

Gewerkt is met driejaarsgemiddelden om voldoende aantallen per zaaksgroep over te houden om gerechten met elkaar te kunnen vergelijken en daarmee zoveel mogelijk toevallige uitkomsten of fluctuaties te vermijden. Met de presentatie van driejaarsgemiddelden over 2009-2011 en over 2010-2012, zijn nu voor het eerst vergelijkingen over de tijd mogelijk.

De appelpercentages laten duidelijke verschillen zien tussen sectoren, tussen zaakscategorieën en tussen gerechten, en in mindere mate over de tijd.

Aan mogelijke oorzaken voor verschillen tussen rechtbanken kon nog geen aandacht worden besteed.

Momenteel is de Rechtspraak bezig met eigen onderzoek naar motieven van rechtzoekenden voor het al dan niet instellen van hoger beroep en werkt mee aan WODC-onderzoek naar de behandeling in hoger beroep (welke kwesties spelen daarin; hoe behandeld; welke uitkomst).

In tabel 15a zijn de appelpercentages per gerecht en proceduretype te zien. Hieronder volgt een bespreking daarvan.

Civiele procedures

De appellens worden behandeld bij de civiele sector van de gerechtshoven en kunnen kantonzaken betreffen en niet-kantonzaken.

Van de door de *kantonrechter* behandelde *handelszaken* gaat men relatief weinig in hoger beroep. Dit is vooral het gevolg van de zeer grote groep (rond 400.000 per jaar) verstekvonnissen. In de berekeningen en tabellen zijn de verstekvonnissen van de kantonrechter buiten beschouwing gelaten: dan is het appelpercentage 8 procent. Dit is een procent lager dan in de periode 2009-2011.

Als men in hoger beroep gaat het vonnis van de kantonrechter in handelszaken, wordt dat ook nog relatief vaak, ongeveer in eenderde van de gevallen, het appel later ingetrokken.

De verschillen tussen rechtbanken zijn groot. Het appelpercentage loopt van 4 procent in Dordrecht op tot 12 procent in Amsterdam en Middelburg.

Lage appelpercentages zijn te zien bij Assen en Zwolle-Lelystad (5%) en Rotterdam (6%). Roermond en Utrecht (11%) en Groningen en Maastricht (10%) hebben relatief hoge percentages.

Het appelpercentage voor *handelszaken* die door de *civiele rechter*, niet kantonrechter, in eerste aanleg zijn behandeld, is 22 procent voor bodemzaken.

Aannemelijk is dat dit appelpercentage hoger is dan bij kanton door het grotere financiële belang van de zaak; men is minder geneigd om het erbij te laten zitten, er staat meer op het spel.

Er is na instelling van hoger beroep in civiele handelszaken vervolgens veelvuldig sprake van intrekking van het appel. Bekend is dat landelijk van alle handelsappellen de afgelopen jaren bijna een vijfde op enig moment worden ingetrokken.

Het appelpercentage van 22 procent bij bodemzaken is aanzienlijk hoger dan in 2009-2011, toen het 18 procent was. Ook daar speelt naar verwachting het belang van de zaak, immers dat is sterk toegenomen als gevolg van de competentiewijziging kantonzaken.

De bandbreedte loopt voor bodemzaken van 16 procent in Groningen tot 29 procent in Almelo. Assen is met 18 procent ook relatief laag en Maastricht met 28 procent relatief hoog. Bij de andere rechtbanken wijkt het appelpercentage niet substantieel af van het gemiddelde.

Van kort gedingen wordt gemiddeld in 17 procent van de zaken in hoger beroep gegaan; dat aandeel is over het algemeen stabiel, maar het appelpercentage verschilt wel van rechtbank tot rechtbank.

Van *familiezaken* wordt zeer weinig, slechts 4 procent, in hoger beroep gegaan.

Dit weerspiegelt het deels meer gemeenschappelijke karakter van de ingediende verzoekschriften vergeleken met dagvaardingszaken handel. De appelpercentages voor familiezaken ontlopen elkaar weinig en zijn stabiel over de tijd.

Bij familiezaken ligt het intrekkingpercentage duidelijk lager dan bij handelszaken, ongeveer één op de elf.

Strafrechtelijke procedures

De verandering in gebiedsindeling in 2012 verstoort de continuïteit van de bestaande cijfers over strafzaken. Daarom dienen de uitkomsten met enige voorzichtigheid te worden gezien.

Van *overtredingszaken*, die door de kantonrechter worden behandeld, gaat men zelden, 3,7 procent, in hoger beroep. Het aantal intrekkingen is zeer beperkt, ongeveer één op de twintig.

Rotterdam en Middelburg hebben bij vonnissen in overtredingszaken het laagste appelpercentage (beneden 3,0%). Maastricht, Dordrecht, Haarlem en Utrecht kennen met vier en een half procent of meer, relatief de meeste appellen.

Van de *misdrijfzaken* die door de rechtbanken zijn behandeld is het appelpercentage hoger: 12 procent voor politierechterzaken, 8 procent van de door de kinderrechter behandelde EK-zaken en 38 procent als de zaak door drie rechters is behandeld (meervoudige of MK-zaak).

Het belang van de zaak (de hoogte van de straf bij veroordeling) speelt hierin waarschijnlijk een belangrijke factor. Daarnaast geldt dat net als bij civielrechtelijke zaken er bij strafzaken veel hoger beroepen worden ingetrokken.

Van de hoger beroepen van meervoudige kamerzaken en kinderrechterzaken wordt ongeveer een kwart ingetrokken. Veel van deze appellen kunnen worden gezien als impulsappellen of appellen die worden ingesteld om de termijn waarbinnen appel dient te worden ingesteld (zes weken) niet te missen. Op hoger beroepen van politierechterzaken volgen minder vaak intrekkingen, ongeveer één op de zeven.

Er is sprake van geringe verschillen tussen gerechten in het appelpercentage van politierechterzaken. De laagste percentages zien we bij Groningen (8%) en Alkmaar, Assen en Middelburg (9%). De hoogste bij Utrecht (15%) en Haarlem (14%). De rest van de rechtbanken bevindt zich tussen de 9 en 13 procent.

Het appelpercentage EK-kinderrechtzaken is met 8 procent relatief laag. Het verschil tussen rechtbanken is echter groter dan bij politierechterzaken. Opgemerkt zij dat dit een redelijke geringe groep zaken is, wat de variëteit vergroot. Laag is het percentage voor Middelburg, Groningen, Assen, Zutphen en Maastricht; hoog is het voor Breda, Amsterdam, Zwolle-Lelystad en Utrecht.

Assen en Zutphen vertonen met 27 en 29 procent ten opzichte van het gemiddelde van 38 procent lage MK-strafappelpercentages. In Zwolle-Lelystad gaat men in 46 procent van deze MK-zaken in hoger beroep.

Bestuursrechtelijke procedures

Algemeen bestuursrecht

Onder algemeen bestuursrecht vallen procedures die niet het belastingrecht of het vreemdelingenrecht betreffen. Van algemene bestuursrechtelijke zaken wordt het hoger beroep door de Centrale Raad van Beroep (CRvB) behandeld of door de Raad van State (RvS). De CRvB behandelt de appellen van sociale verzekeringszaken, ambtenarenzaken, bijstandzaken en studiefinancieringszaken.

De RvS behandelt de overige hoger beroepen, zoals bouwzaken. Opgemerkt zij, dat de groep 'overige' een diverse heterogene groep betreft, met een grote variëteit aan zaken, waarvan een deel een hogere appelratio heeft en een deel een lagere appelratio.

Van bestuursrechtelijke juridische procedures wordt over het algemeen vaker in hoger beroep gegaan dan van civiele zaken. In bestuursrechtelijke zaken is er vrijwel altijd een bezwaarfase aan het proces voorafgegaan. Dus er blijven vooral zaken over waar bestuur en burger niet nader tot elkaar konden komen.

Te verwachten is, dat de nieuw zaaksbehandeling, die meer dan vroeger is gericht op een oplossing van het onderliggende conflict, gaat leiden tot minder hoger beroepen.

De hoogste appelratio, circa één op de twee zaken, is te zien bij Rijksbelastingzaken, asielzaken en ambtenarenzaken.

Het is niet zo dat wanneer een rechtbank een hoog appelpercentage kent voor bijvoorbeeld sociale zekerheidszaken, diezelfde rechtbank ook een hoog appelpercentage kent voor andere bestuursrechtelijke zaken. Verschillen in appelratio lijken dan ook meer zaaksgebonden dan gerechtsspecifiek.

Van *sociale verzekeringszaken* gaat men in 37 procent in hoger beroep. Ongeveer één op de vijf appellen wordt later ingetrokken.

De afzonderlijke rechtbanken zitten in een bereik van 33-43 procent. Dit is vergelijkbaar met 2009-2011. Roermond en Groningen voeren de lijst aan met 43 procent. Assen, Dordrecht en Zwolle-Lelystad geven een relatief beperkte appelratio te zien, met 33 procent.

Voor *bijstands- en studiefinancieringszaken* is het appelpercentage vergelijkbaar met sociale verzekeringszaken, 38 procent. Ongeveer één op de negen van deze appellen wordt later ingetrokken.

Bij Roermond, Maastricht en Groningen zijn de appelratio's hoog, 47, 50 en 57 procent. Uitgesproken laag is het percentage bij Zutphen (19%), Alkmaar (20%) en Dordrecht (21%). De andere gerechten hebben appelratio's die dichterbij het gemiddelde liggen.

Alleen Alkmaar, Assen, Dordrecht, Roermond en Zutphen doen studiefinancieringszaken. Het appelpercentage voor deze zaken is ongeveer 15 procent, en ligt daarmee beduidend onder het gemiddelde van bijstandszaken. De lage appelpercentages voor de totale zaaksgroep kunnen bij Alkmaar, Dordrecht en Zutphen dus (deels) worden verklaard uit de behandeling van studiefinancieringszaken. Roermond heeft echter ondanks deze zaken een hoog appelpercentage.

Van de *ambtenarenzaken* gaat men in bijna de helft van de gevallen, 48% in hoger beroep. Het is wel gedaald: in de periode 2009-2011 was het 50%. In dit type zaken wordt ongeveer één op de vijf appellanten later ingetrokken. De verschillen tussen rechtbanken zijn groot. Daarbij moet wel geconstateerd worden dat de omvang van deze zaaksgroep relatief klein is. Erg hoog is het appelpercentage in Maastricht, 64 procent. Relatief laag is het bij de rechtbanken Assen, Zutphen, Alkmaar, Dordrecht en Breda, 40 procent of lager.

Van het appelpercentage van de groep '*overige reguliere bestuursrechtelijke zaken*' kon geen update per gerecht worden verzorgd, omdat de aangeleverde gegevens over 2012 van de RvS niet aansloten qua gerechtsindeling. Het landelijke appelpercentage over 2010-2012 is met 25 procent iets lager dan over 2009-2011 (toen lag het op 26 procent). De bandbreedte liep toen van 22 procent bij Alkmaar en Utrecht tot en met 33 procent bij Zutphen en Groningen.

Belastingrecht

Rijksbelastingzaken worden bij slechts 5 rechtbanken behandeld en er wordt vaak van in hoger beroep gegaan, ongeveer 47 procent. De hoger beroepen worden echter ook vaak, 22 procent, ingetrokken.

De verschillen in appelpercentages tussen rechtbanken zijn gering. Dit kan het gevolg zijn van de concentratie van rijksbelastingzaken bij slechts vijf rechtbanken.

Voor de *lokale belastingen* ligt het appelpercentage duidelijk lager; 13 procent voor WOZ/OZB-gerelateerde belastingen en 23 procent voor de overige lokale belastingzaken (dit betreft bijvoorbeeld parkeerboetes). De verschillen in appelpercentages tussen rechtbanken bij WOZ/OZB processen zijn aanzienlijk; 5 procent als laagste

en 23 procent als hoogste. Overigens zijn de zaaksaantallen beperkt, wat de kans op toevallige variëteit – ook over de tijd – vergroot.

Ook de verschillen in appelratio tussen rechtbanken in overige lokale belastingzaken zijn fors; 9 procent (Den Bosch) als laagste en 36 procent (Zutphen) als hoogste. Naast het hoge appelpercentage in Zutphen, waren ook de appelpercentages in Arnhem, Maastricht en Zwolle-Lelystad relatief hoog. Afgezien van Den Bosch, zitten Alkmaar, Middelburg, Middelburg en Leeuwarden aan de lage kant van de bandbreedte.

Over alle rechtbanken bekeken kan geen verband gevonden worden tussen de mate van appel in WOZ-zaken en in overige lokale belastingprocedures. Alleen Utrecht had voor beide (WOZ en niet-WOZ) een relatief hoog appelpercentage en Middelburg, Alkmaar en Den Bosch hadden voor beide zaaksgroepen juist een relatief laag appelpercentage.

Van de ingestelde appellanten lokale belastingzaken wordt minder dan een vijfde (ongeveer 17 à 18 procent) ingetrokken. Dat is een iets geringer aandeel dan bij Rijksbelastingappellen, waar het ruim één op de vijf is.

Vreemdelingenrecht

In deze kengetallenrapportage zijn voor het eerst ook appelpercentages opgenomen voor *vreemdelingenzaken*. Hierin zijn alleen Rechtspraakcijfers gebruikt en is geen gebruikgemaakt van de appelinstreamgegevens van de Raad van State. Dit in afwijking van de overige bestuurszaken. De RvS hanteert een iets andere regelgevingindeling wat koppeling van de gegevens lastiger maakte. Ook gaat zij al uit van de nieuwe gerechtelijke indeling.

De appelpercentages liggen voor vreemdelingenzaken overwegend hoog; ruim 50 procent procedeert door na eerste aanleg behandeling van beroep in een *verlengde* of *algemene asielprocedure* (voorheen: Asiel en AC). Dit is niet verwonderlijk gezien de grote belangen die in deze zaken spelen. De bandbreedte is ruim, van 47 procent in Haarlem tot 66 procent in Rotterdam. Bij *reguliere zaken* (aanvragen verblijfsvergunningen voor wonen en werk) ligt het appelpercentage lager, rond 29 procent. Met 23 procent zijn Groningen en Zutphen relatief laag, met 38 procent is Dordrecht uitgesproken hoog.

4 Productie en financiën

4.1 Productievolume t.o.v. instroom en planning

Inleiding

Het kengetal 'productievolume in verhouding tot instroomvolume' is een indicator voor de ontwikkeling van de werkvoorraad. Minder productie dan instroom betekent dat de werkvoorraad toeneemt en dat zal in de toekomst invloed hebben op de gerealiseerde doorlooptijden.

Een beoordeling van dit verhoudingsgetal zal soms in een meerjarige context moeten plaatsvinden. Zo is bij een sterke instroomtoename, een productie die licht bij de instroom achterblijft geen reden tot zorg. De afhandeling van zaken kost nu eenmaal tijd en de uitstroom ijlt dus na bij de instroom.

Het aantal afgehandelde zaken is ook afgezet tegen de productieplanning¹⁷.

De productieplanning vormt de basis voor de financiële bijdrage aan een gerecht. Daarom is dit kengetal in de eerste plaats relevant voor de bestuurlijke overleggen tussen het gerechtshof en de Raad. In hoeverre wijkt de werkelijkheid af van de planning en wat zijn daarvan de oorzaken? Minder productie dan afgesproken kan wijzen op onverwachte capaciteitsproblemen of (bij procedures met een korte duur), op een lager dan verwachte instroom of op een groter aantal arbeidsintensievere zaken.

Rechtbanken, productie

Tabel 8a in bijlage 2 laat per rechtbank het aantal afgedane zaken (de productie) zien vergeleken met de nieuw ingestroomde zaken en vergeleken met de geplande productie.

Productie vergeleken met instroom

In 2012 zijn bij de rechtbanken iets minder zaken afgehandeld dan er nieuw instroomden. De werkvoorraad is daardoor met minder dan 1% van het instroomvolume opgelopen. Bij twee rechtbanken, Noord-Holland en Zeeland-West-Brabant, was sprake van een wat sterkere voorraadtoename.

In Noord-Holland is de voorraadtoename te herleiden tot een voorraadtoename kantonzaken en vreemdelingenzaken. Bij vreemdelingenzaken was in deze rechtbank sprake van een instroomtoename in juli en augustus, waarvan de uitstroom pas in 2013 valt. Bij kantonzaken is de verklaring tweeledig. Bij een groep handelszaken wacht de afhandeling nog op een uitspraak in hoger beroep. Ten tweede viel de instroom Mulderzaken in de eerste helft van het jaar tegen, maar nam juist in de

tweede helft sterk toe, wat tot een tijdelijke voorraadtoename aan het eind van 2012 leidde.

In Zeeland-West-Brabant nam de voorraad in de strafsector en de belastingsector substantieel toe. De oorzaak was vooral een hoger dan verwachte instroom bij beide zaaksgroepen en dat leidde tot een tijdelijke en onverwachte toename van de werkvoorraad. De extra instroom zal gezien de doorlooptijd pas in 2013 tot uitstroom zal leiden.

Landelijk gezien, was de voorraadtoename het sterkst bij de behandeling van *belastingzaken*. Dit was het resultaat van de voorraadtoename bij drie rechtbanken: Zeeland-West-Brabant, Den Haag en Oost-Nederland. De voorraad belastingzaken nam er substantieel toe als gevolg van een onverwacht hoge instroom in 2012.

Bij de meeste rechtbanken liepen de uitstroomcijfers van *strafzaken* in lichte mate achter bij de instroom. Redenen daarvoor waren:

- het aantal aanhoudingen was hoger dan gepland,
- een toename van ingewikkelder zaken,
- soms een tijdelijk capaciteitstekort,
- de zittingscapaciteit werd niet altijd optimaal benut,
- er lijkt teveel instroom te worden geteld¹⁸.

Bij drie rechtbanken nam de voorraad vreemdelingenzaken toe: Noord-Holland, Limburg en Amsterdam.

Productie vergeleken met afspraken

De gerealiseerde productie bij de rechtbanken lag in 2012 totaal gezien onder de planning. Dit is voor een belangrijk deel geconcentreerd bij de behandeling van vreemdelingenzaken en kantonzaken. Voor belastingzaken lag de productie juist tien procent hoger dan verwacht en afgesproken als gevolg van een onverwachte instroomtoename.

In 2012 is een vaste capaciteit gepland en gefinancierd voor de verwerking van 51.870 *vreemdelingenzaken*. Die vaste capaciteitsafspraken waren gebaseerd op een buffercapaciteit van 2.500 zaken en een ketenraming van 49.370 zaken. In plaats van die verwachte ruim 49.000 zaken kwam het aantal afgehandelde zaken uit op ruim 40.000 zaken.

¹⁷ De productieplanning wordt neergelegd in een bestuursafspraken tussen de Raad en het desbetreffende gerecht.

¹⁸ Dit probleem is in onderzoek.

De belangrijkste reden was dat veel minder procedures zijn aangespannen dan verwacht. Dit had te maken met de volgende ontwikkelingen:

- de asielinstroom nam af,
- het aantal aan de grens geweigerden (toegangsgeweigerden) nam af, en
- het aantal bewaringszaken (vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf) nam af.

In 2011 en 2012 lag het aantal afgehandelde *kantonzaken* duidelijk beneden de productieafsprak om dat het aantal aangespannen kantonprocedures onverwacht sterk afnam. De ‘onderproductie’ kantonzaken als gevolg van de verminderde instroom is bij de meeste rechtbanken te zien.

Deze instroomafname had de volgende oorzaken:

- het aantal handelszaken nam sterk af ten gevolge van de verhoging van de griffierechten eind 2010 (invoering WGBZ), en de griffierechtenwijziging medio 2011 die samenhang met de competentiegrenswijziging, naast de indexeringen, en
- het aantal overtredingszaken is afgenomen als gevolg van het toepassen van de OM-strafbeschikking.

Gerechtshoven en appelcolleges, productie

Het aantal door de gerechtshoven afgehandelde zaken, afgezet tegen het aantal nieuw aangebrachte zaken en afgezet tegen de productieplanning, is te vinden in tabel 8b van bijlage 3.

Het totaal aantal afgedane zaken was in 2012 ongeveer gelijk aan het aantal nieuw aangebrachte zaken, maar er zijn verschillen per sector.

De werkvoorraad *civiele zaken* nam in 2012 evenals in 2011 sterk af. Dat gold voor zowel handelszaken als familierechtelijke zaken. Deze voorraad loopt al enkele jaren terug. De voorraad handelszaken zal nog verder moeten afnemen om de doorlooptijdnormering te kunnen halen.

In de *strafsector* was de uitstroom in evenwicht met de instroom. Alleen bij het hof Arnhem-Leeuwarden nam de voorraad toe, gecombineerd met het niet halen van de voorgenomen productie. Het hof ontwikkelt verbetermaatregelen.

In tegenstelling tot voorgaande jaren zijn door de hoven beduidend minder *belastingzaken* afgehandeld dan er nieuw instroomden. Bij de hoven Arnhem-Leeuwarden en Den Haag is dit het gevolg van een onverwacht hoog aantal aangebrachte zaken, waarvan een belangrijk deel pas in 2013 kan uitstromen.

Bij gerechtshof 's-Hertogenbosch was het aantal aangebrachte rechtszaken begin 2012 aan de lage kant en nam pas in de loop van het jaar toe waardoor zowel de voorraad toenam als het aantal afgedane zaken lager was dan gepland.

Bij hof Amsterdam werd de voorraadtoename in combinatie met ‘onderproductie’ mede veroorzaakt door langdurige ziekte bij de juridische ondersteuning die in 2012 niet geheel kon worden opgevangen.

De *Centrale Raad van Beroep* (CRvB) verkleinde in 2012 de voorraad, maar handelde minder zaken af dan gepland. Een sterkere voorraadverkleining bleek niet mogelijk onder andere omdat de gewenste tijdelijke personele uitbreiding (in de vorm van gedetacheerde rechters) niet kon worden verwezenlijkt.

Bij het *College van Beroep voor het bedrijfsleven* (CBb) is evenals in 2011 de werkvoorraad verkleind. Dit kwam tot stand door een reeds eerder gerealiseerde uitbreiding van de personele capaciteit in combinatie met een dalende instroom.

4.2 Relatieve zaakswaarte

De indicator ‘relatieve zaakswaarte’ betreft de (ontwikkeling van de) samenstelling van een zaaksgroep. Naarmate binnen een zaaksgroep een groter aandeel van zwaardere zaakstypen is afgedaan, neemt de zaakswaarteindicatie toe. De gemiddelde zaakswaarte bij een gerecht is telkens vergeleken met het landelijk gemiddelde: zie tabel 9a voor rechtbanken (bijlage 2) en 9b voor gerechtshoven (bijlage 3). Dat betekent dat deze kengetallen geen informatie over de ontwikkeling van de zaakswaarte binnen de Rechtspraak.

Het enige dat daarover opgemerkt kan worden is dat de verschillen in zaakswaarte tussen rechtbanken groot zijn en dat die tussen de hoven kleiner zijn dan bij de rechtbanken. In de afspraken over budgetten spelen de zaakswaarte en de verwachtingen daarover een rol.

4.3 Financieel resultaat en productiviteit

Inleiding

In tabel 10a van bijlage 2 zijn de rechtbanken met elkaar vergeleken op de (kosten) productiviteitsindicatie en in tabel 10b van bijlage 3 de gerechtshoven. Deze indicator geeft aan wat de productiviteit¹⁹ is in vergelijking met de bekostigingsnormen. Dus een percentage onder de 100% geeft aan dat de productiviteit laag is ten opzichte van de bekostigingsnormen en dat er in verhouding meer kosten zijn gemaakt dan op basis van vastgestelde prijzen verwacht werd. Een uitkomst boven de 100% geeft juist een relatief hoge productiviteit aan vergeleken met de bekostigingsnormen.

Sturing vanuit de Raad voor de rechtspraak op (kosten)productiviteit geschiedt op afstand via de financiële kaders. Hoewel er van jaar tot jaar productiviteitsverschillen tussen gerechten kunnen ontstaan, zorgen die financiële kaders er in beginsel voor dat de productiviteit van gerechten meerjarig niet te veel uiteen gaat lopen. Totaal gezien nam de laatste 5 jaar de (kosten)productiviteit bij de Rechtspraak toe: voor een vergelijkbare hoeveelheid werklast zijn steeds minder kosten²⁰ gemaakt. Het gaat om een afname van kosten van in totaal zeker 5%.

Rechtbanken

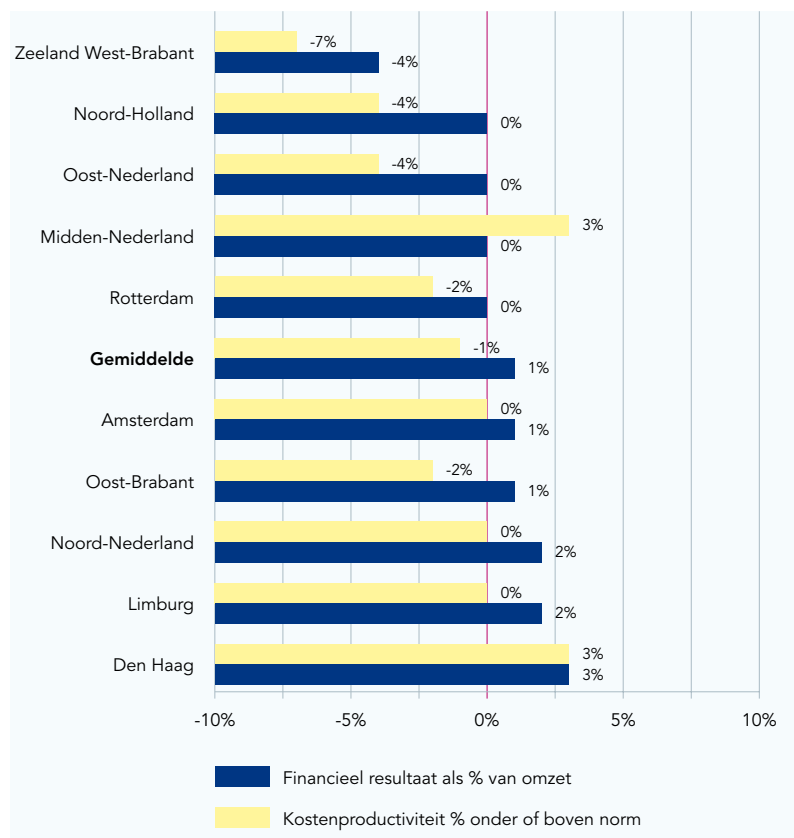
kostenproductiviteit

In onderstaande figuur zijn financieel resultaat en kosten productiviteitsindicatie in één figuur opgenomen. Alleen in Den Haag en Midden-Nederland lag de productiviteit duidelijk (ruim 3%) boven de bekostigingsnormering (zie de gele balken).

Bij de rechtbanken Amsterdam, Limburg en Noord-Nederland was de productiviteit in lijn met de vastgestelde prijzen of boven die norm.

Bij de andere vijf kwam men daaraan tekort en was de productiviteit lager: de kosten waren daar hoger dan de bekostigingsnormen. Relatief de hoogste kosten maakten Zeeland-West-Brabant, Noord-Holland en Oost-Nederland.

Rechtbanken: financieel resultaat en productiviteit, 2012

De vastgestelde prijzen in de strafsectoren zijn al enkele jaren voor alle rechtbanken laag: daardoor lag de productiviteitsindicator voor deze sector duidelijk onder de norm. Zelfs de drie rechtbanken die voor de strafsector de hoogste efficiency lieten zien, Amsterdam, Midden-Nederland en Noord-Holland, kwamen niet uit met de vastgestelde prijzen. Zij kwamen 4% tot 7% tekort op die prijzen.

¹⁹ Bij het vaststellen van de waarde van de productie vindt een weging plaats, omdat het ene zaakstype arbeidsintensiever is dan het andere.

²⁰ Gecorrigeerd voor inflatie.

In de volgende tabel is te zien bij welke sectoren de twee rechtbanken met een hoge productiviteit bovengemiddeld efficiënt waren.

Meest efficiënte rechtbanken in 2012

Naar verhouding weinig kosten in 2012 bij de sector				
	civiel	bestuur	straf	kanton
Midden-Nederland	x	x	x	
Den Haag	x	x		x

In 2012 hadden drie van de tien rechtbanken een negatief financieel resultaat. De productiviteit was er relatief laag, anders gezegd, voor een vergelijkbare hoeveelheid werklust werden in die rechtbanken relatief hoge kosten gemaakt. Het gaat om de rechtbanken Zeeland-West-Brabant, Noord-Holland en Oost-Nederland.

In de volgende tabel is te zien bij welke sectoren genoemde rechtbanken relatief minder efficiënt waren.

Minst efficiënte rechtbanken 2012

Naar verhouding veel kosten in 2012 bij de sector				
	civiel	bestuur	straf	kanton
Zeeland-West-Brabant			x	x
Noord-Holland		x		x
Oost-Nederland	x	x	x	

Alleen bij rechtbank Zeeland-West-Brabant leidde het negatieve financieel resultaat tot een negatief eigen vermogen. Zie tabel 12a bijlage 2; de daarin opgenomen stand van het eigen vermogen is voor verwerking van alle 'compensatieregelingen'.²¹ In 2012 hing bij rechtbanken het financieel resultaat slecht weinig samen met de productiviteit, omdat de in 2012 gemaakte reorganisatiekosten (waartoe voorzieningen waren opgenomen), per regio verschilden.

Arbeidsproductiviteit

Uit tabel 11a in bijlage 2 blijkt dat de arbeidsproductiviteitsindicator in Noord-Nederland, Oost-Nederland en Midden-Nederland al enkele jaren relatief hoog is. Voor een vergelijking tussen gerechten is deze indicator echter minder geschikt, vanwege mogelijke vertekeningen.

Deze indicator is immers gevoelig voor de omvang van de uitbestede productie; naarmate een gerecht meer productie uitbesteedt wordt het arbeidsproductiviteitscijfer groter. Uitbesteding kan de vorm aannemen van inzet van rechtersplaatsvervangers, buitengriffiers en uitzendkrachten, maar ook van afhandeling van zaken door een ander gerecht, waarbij de productie wordt toegerekend aan het uitbestedende gerecht. De uitkomst op de arbeidsproductiviteitsindicator hangt nauwelijks samen met de kostenproductiviteit

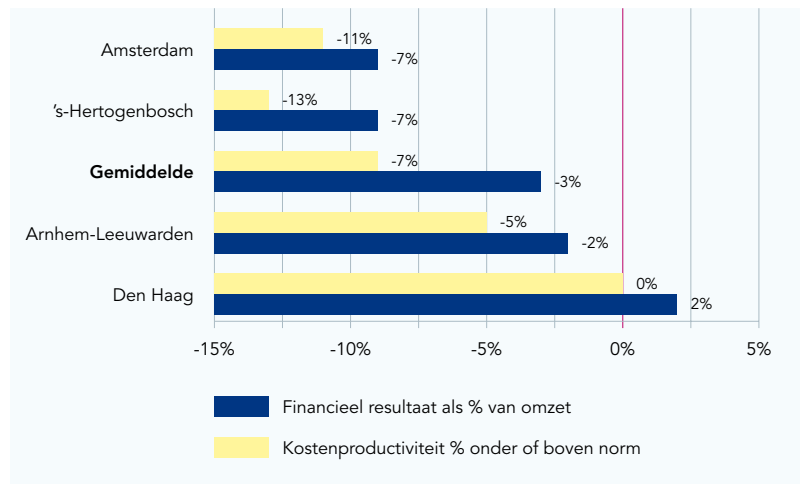
Gerechtshoven

In onderstaande figuur zijn financieel resultaat en productiviteitsindicatie van de gerechtshoven in één figuur opgenomen, gesorteerd op financieel resultaat.

Van de hoven was alleen bij Den Haag de productiviteit in lijn met de normen (op basis vastgestelde prijzen). Den Haag realiseerde de relatief hoge kostenproductiviteit vooral door de efficiency binnen de civiele sector en de belastingsector. Den Haag was ook het enige gerechtshof zonder negatief financieel resultaat.

Bij de andere drie hoven kwam men tekort en was de productiviteit lager. Den Bosch kende in 2012 de laagste kostenproductiviteit; dit kwam vooral door de relatief hoge kosten in de belastingsector.

²¹ Een gerecht kan bijvoorbeeld door de Raad worden gecompenseerd als het OM beduidend minder zaken aanbracht dan was vastgelegd in het convenant tussen het lokale OM en de rechtbank.

Gerechtshoven: financieel resultaat en productiviteit, 2012

Ook bij de gerechtshoven blijken de bekostingsnormen voor de strafsectoren onvoldoende.

Samenhang met personele indicatoren?

Er is geen relatie tussen de mate van ziekteverzuim in een rechtbank of hof en de gemeten (kosten)productiviteit.

Er is eveneens geen relatie tussen het aandeel rechters in een gerecht en de productiviteit van dat gerecht; gerechten met veel ondersteuning/overhead zijn niet automatisch productiever dan gerechten met relatief weinig ondersteuning.

5 Personeel en organisatie

5.1 Ziekteverzuim

Rechtbanken

In bijlage 2, tabel 13a, zijn de ziekteverzuimcijfers per rechtbank weergegeven.

In 2012 bedroeg het ziekteverzuim²² onder de rechters van de rechtbanken gemiddeld 2,8 procent en lag op het niveau van 2010 (2,7%) en 2011 (2,9%). Een ziekteverzuim van tegen de drie procent is voor deze beroepsgroep gemiddeld²³.

De rechtbank Zeeland-West-Brabant kende met 4,8% een erg hoog ziekteverzuim bij rechters.

Het ziekteverzuim onder het (juridisch) ondersteunend personeel bij de rechtbanken liep licht op van 5,0 in 2010, naar 5,2 procent in 2011 tot 5,3 procent in 2012.

Boven de vijf procent kan als een hoog ziekteverzuim worden gezien.²⁴ Alle rechtbanken, behalve Midden-Nederland, Rotterdam en Zeeland-West-Brabant, zaten daarboven.

De verschillen tussen gerechten in verzuimpercentages zijn soms groot. Er blijkt meerjarig gezien, geen rechtstreeks verband te zijn tussen een relatief hoog verzuimpercentage en een relatief lage productiviteit; er zijn gerechten met een relatief hoog verzuim en een hoge productiviteit en gerechten met een hoog ziekteverzuim en een lage productiviteit

Gerechtshoven

De ziekteverzuimcijfers voor de gerechtshoven staan in tabel 13b van bijlage 3.

Bij de gerechtshoven daalde in 2012 het ziekteverzuim bij rechters (daar raadsheren genoemd) van 4,1% naar 3,5%. Dat is nog steeds aan de hoge kant in vergelijking met andere beroepsgroepen en met de jaren voor 2011, toen het ziekteverzuim gemiddeld onder de drie procent lag. Bij alle gerechtshoven lag het ziekteverzuim van raadsheren in 2012 boven de drie procent.

Het ziekteverzuim bij het (juridisch) ondersteunend personeel van de hoven is sinds 2010 gestegen van 5,0 naar 5,7% in 2012 en is daarmee relatief hoog. Dit is vooral het gevolg van het zeer hoge ziekteverzuim bij gerechtshof Amsterdam (8,5%) door veel langdurig verzuim. Dit hof kent al jaren een hoog ziekteverzuim onder (juridisch) ondersteunend personeel.

CRvB en CBb

Het ziekteverzuim bij raadsheren bij de bijzonder colleges, CBb en CRvB, is in 2012 sterk toegenomen naar respectievelijk 3,2% en 4,3%. laag; rond de 2 procent. Het ziekteverzuim bij het (juridisch) ondersteunend personeel is daarentegen sterk afgenomen naar 4,9% bij het CBb en 3,8% bij de CRvB.

22 Het gaat om ziekteverzuim tot maximaal 2 jaar, exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof.

23 Als referentie voor het verzuimpercentage bij rechters en raadsheren kunnen de verzuimcijfers van (vak) specialisten of werknemers die wetenschappelijk onderwijs hebben gevolgd, gebruikt worden. Bij hen ligt het verzuim net onder de drie procent.

24 Als referentie voor het verzuimpercentage bij de (juridische) ondersteuning kunnen de administratieve beroepen of werknemers in het openbaar baar bestuur, gebruikt worden. Bij hen lag het verzuim beneden de vijf procent.

5.2 Personele samenstelling

In de tabellen 13a en 13b van de bijlagen zijn de gegevens over de personele samenstelling van respectievelijk rechtbanken en gerechtshoven opgenomen.

Aandeel rechters

Bij de rechtbanken ligt het aandeel rechters in de totale personeelsomvang de laatste zes jaar ongeveer op hetzelfde niveau van circa 23 procent. De verschillen tussen rechtbanken zijn niet groot: het aandeel beweegt zich tussen de 22% en 25%.

Bij de gerechtshoven is het aandeel raadsheren 35%. De verschillen tussen de vijf hoven zijn groter dan bij de rechtbanken: bij hof Amsterdam is het aandeel het laagst, 32 procent en bij hof Den Haag het hoogst, 38 procent. Dat verschil bestaat al vele jaren.

Er is geen direct verband te vinden tussen een hoog aandeel ondersteunend personeel (als indicatie voor een hoge mate van delegeren) en relatief lage kosten (hoge productiviteit).

Aandeel vrouwen

Rechters

Sinds 2008 zijn bij de rechtspraak meer vrouwen dan mannen als Rechterlijk Ambtenaar (rechters/ raadsheren)²⁵ werkzaam. In 2012 is het aandeel toegenomen naar 54 procent.

Van de rechters en raadsheren in hogere functies (bestuur en management), was 40% vrouw.

Bij de *rechtbanken* werken al veel langer meer vrouwelijke dan mannelijke rechters. Het percentage vrouwelijke rechters neemt jaarlijks nog steeds toe en lag in 2012 op 58%.

De verschillen hierin tussen rechtbanken zijn groot. In Haarlem en Alkmaar is het aandeel vrouwelijke rechters al enkele jaren veel hoger dan gemiddeld, in 2012 respectievelijk 69% en 67%.

Bij de *gerechtshoven* was in 2012 42 procent van de raadsheren vrouw, een toename t.o.v. 2011, toen dat nog 40% was. De gerechtshoven verschillen niet heel erg veel van elkaar op dit punt.

Bij de *bijzondere colleges*, CBb en CRvB is de man-vrouwverdeling ongeveer fifty-fifty.

(juridische) Ondersteuning

Van het niet-rechterlijk personeel werkzaam bij de rechtbanken, is 68 procent vrouw. Sinds 2010 is dit stabiel, na een toename ervan in de jaren daarvoor.

Bij de gerechtshoven is het aandeel vrouwen binnen het (juridisch) ondersteunend personeel 70 procent. Sinds 2008 ligt dat ongeveer op hetzelfde niveau.

Leeftijdsopbouw rechters

Van de rechters bij de *rechtbanken* was in 2012 de helft 50 jaar of ouder.

Dat aandeel is gestaag toegenomen en was in 2009 nog 45%.

Het aandeel rechters van 40 jaar of ouder is redelijk stabiel gebleven sinds 2009, rond de 85%. Ook is het aandeel 60-plussers al vier jaar stabiel, rond de 15%.

Verhoudingsgewijs is bij de rechtbanken Almelo, Assen, Roermond en Zwolle-Lelystad de leeftijdsgroep van rechters van 50 jaar en ouder het grootst, meer dan 60 procent.

Er is overigens over de jaren heen gezien, geen relatie tussen de leeftijdsopbouw en de mate van (kosten)productiviteit.

Bij de *gerechtshoven* is het aandeel raadsheren van 50 jaren en ouder is de laatste jaren wel gegroeid van 73% in 2009 naar 78 procent in 2012. Het percentage 60-plussers is vrijwel niet toegenomen en lag in 2012 op 30%.

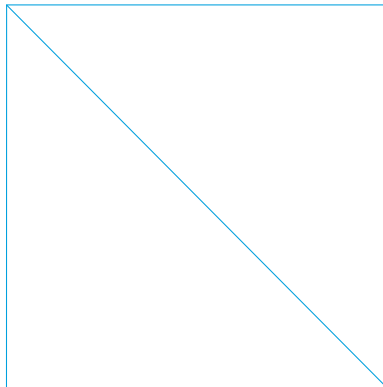
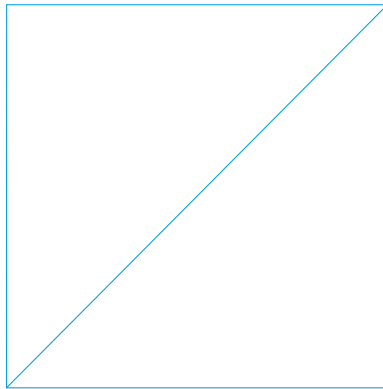
Vrijwel alle raadsheren zijn er 40 jaar en ouder (circa 99 procent) en dat is al jaren zo.

Leeftijdsopbouw niet-rechters

Bij het (juridisch) ondersteunend personeel, werkzaam bij de *rechtbanken*, is het aandeel 50-jarigen en ouder sterk toegenomen van 23 procent in 2009 naar 30 procent in 2012. Bij de volgende rechtbanken is dat zelfs boven de 40 procent: Maastricht, Roermond, Almelo en Middelburg.

Bij de *gerechtshoven* is in 2012 28 procent van de niet-rechters 50 jaar of ouder en dat aandeel is de laatste jaren sterk toegenomen. In 2009 was dat nog maar 22 procent.

²⁵ In de analyses zijn rechters en raads-heren inclusief presidenten en vice-presidenten.

Bijlage 1

Definities kengetallen 2012

1	Kwaliteit	38
1.1	Tevredenheid over het rechtspreken en de procesduur	38
1.2	Lengte van procedures	39
1.3	Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)	41
1.4	Meervoudige kamerbehandeling; MK-aandeel	41
1.5	Permanente educatie	41
1.6	Publicatie van uitspraken	42
1.7	Mediation	42
1.8	Klachten en wrakingen	42
1.9	Appelparcentages	43
2	Productie en financiën	44
2.1	Ontwikkeling van de productie	44
2.2	Productiviteit en financieel resultaat	45
3	Personeel, organisatie en ontwikkeling	46

Bijlage 1

Definities kengetallen 2012

De kengetallen zijn onderverdeeld in de volgende categorieën:

- kwaliteit
- productie en financiën
- personeel en organisatie

1. Kwaliteit

De kengetallen kwaliteit zijn indicatoren die een beeld schetsen van een aantal aspecten van de kwaliteit van het rechtspreken en het functioneren van de Rechtspraak. Voor 2012 worden de volgende kengetallen gepubliceerd:

1. Tevredenheid van procespartijen over het rechtspreken
2. Tevredenheid van procespartijen over de procesduur
3. Lengte van procedures; x-% binnen y-tijd
4. Meervoudige kamerbehandeling; MK percentage
5. Permanente educatie; percentage voldaan aan norm
6. Bewijsmotivering strafzaken; promis-percentage
7. Publicatie van uitspraken
8. Mediation-gebruik
9. Klachtenaandeel
10. Wrakingen
11. Appelppercentages

In de volgende paragrafen zijn de definities en betekenissen van deze kengetallen te vinden.

1.1 Tevredenheid over het rechtspreken en de procesduur

De gerechten laten, periodiek, klantwaarderingsonderzoeken (KWO) uitvoeren onder procespartijen. De geënquêteerden zijn onderscheiden in enerzijds professionele partijen en anderzijds justitiabelen.

Zij kunnen aangeven hoe tevreden zij waren over kwaliteit van de dienstverlening in brede zin op een vijfpuntsschaal:

1. zeer tevreden
2. tevreden
3. neutraal
4. ontevreden
5. zeer ontevreden

In de overzichten zijn de scores 1 en 2 samengevoegd tot een percentage (zeer) tevreden respondenten.

Men kon zijn tevredenheid aangeven over verschillende thema's, zoals over het rechterlijk functioneren, de uitspraak, de doorlooptijd, de bereikbaarheid, de ontvangst, de administratieve contacten en de uitleg over het vervolg van de procedure. Samengenomen bepalen deze onderwerpen de tevredenheid over de Rechtspraak.

Als kengetallen voor de tevredenheid over het rechtspreken zijn twee thema's uit het KWO gebruikt:

- rechterlijk functioneren (onpartijdigheid en deskundigheid en bejegening),
- uitspraak (begrijpelijkheid ervan, motivering en rechtseenheid, maar niet of men het er mee eens was).

Daarnaast is de tevredenheid over de procesduur als kengetal gebruikt.

Niet meegenomen in de kengetallenanalyse zijn bijvoorbeeld de bereikbaarheid, de ontvangst, de administratieve contacten en de uitleg over het vervolg van de procedure.

In de tabellen 1a voor de rechtbanken en 1b voor de gerechtshoven en bijzondere colleges zijn alleen verschillen met het landelijk gemiddelde gemarkeerd, als de verschillen statistisch significant zijn.

1.2 Lengte van procedures

Definities doorlooptijden en normering

Gemeten is de tijd tussen de start van een procedure en het einde bij één gerechtelijke instantie. Niet gemeten wordt de tijd tussen het vonnis in eerste aanleg en de eerste zitting in hoger beroep. Wel wordt afzonderlijk gemeten de tijdsduur vanaf het instellen appel tot het verzenden van een uitgewerkte strafzaak en vonnis naar het gerechtshof.

Als startmoment geldt voor een civiele dagvaardingsprocedure de eerste rolzitting, voor een verzoekschriftprocedure is dat de ontvangst van het verzoekschrift, voor een strafzaak in eerste aanleg de eerste zitting en voor een strafzaak in hoger beroep de ontvangst van het dossier. Het uitstrooimoment is de datum van verzending van uitspraak/ beslissing.

De gemeten tijd is inclusief de tijd dat een procedure op verzoek van partijen stilstaat omdat ze willen onderhandelen of omdat gewacht moet worden op een uitspraak van het hof van Justitie.

Het gaat om ‘echte’ procedures. Niet meegenomen worden zaken die voordat ook maar een zitting heeft plaatsgevonden, zijn ingetrokken.

De doorlooptijdnormen zijn zodanig geformuleerd dat een bepaald percentage zaken moet zijn afgehandeld binnen een bepaalde tijdsduur.

Bij het vaststellen van de normen is door de betrokken sectoren gekeken naar de termijnen opgenomen in wetgeving¹ en procesreglementen, de verwachte haalbaarheid van de te stellen norm en/of de beoogde bekorting² en de doelmatigheid in de bedrijfsvoering.

Doorlooptijdnormen gerechtshoven 2012

norm 2012			
Handelszaken			
Handelszaken dagvaardingen norm ¹	80%	≤	2 jaar
Handelszaken dagvaardingen norm ²	70%	≤	1 jaar
Isolventierekosten	90%	≤	2 mnd.
Handelsrekensten, niet insolventie	90%	≤	6 mnd.
Familiezaken			
Familierekosten	90%	≤	1 jaar
Jeugdbeschermingszaken	90%	≤	4 mnd
Belastingzaken			
Belastingzaken norm 1	90%	≤	18 mnd
Belastingzaken norm 2	70%	≤	1 jaar
Strafzaken			
Meervoudige kamer-zaken	85%	≤	9 mnd.
EK-strafzaken, niet kantonappellen	85%	≤	6 mnd.
EK-strafzaken, kantonappellen	85%	≤	6 mnd.
Raadkamer m.b.t. Voorlopige Hechtenis	90%	≤	2 weken
Raadkamer niet m.b.t. Voorlopige Hechtenis	80%	≤	4 mnd.
Klachten niet vervolgen (12 Sv)	85%	≤	6 mnd.
Uitwerken MK strafzaak i.v.m. hoger beroep	100%	≤	6 mnd.

¹ Zo bevat de Algemene wet bestuursrecht (Awb) termijnen voor herstel van verzuimen, stukkenwisselingen en uitnodiging voor zitting.

² De haalbaarheid van de norm wordt mede bepaald door factoren die niet door de rechter/ het gerecht beïnvloed kunnen worden, zoals de snelheid van werken van ketenpartners, nader onderzoek en deskundigenberichten, het wachten op een richtinggevende uitspraak in appel, antwoorden op prejudiciële vragen en gedrag van partijen.

Doorlooptijdnormen rechtbanken 2012

norm 2012			
Handelszaken civiele sector			
Handelszaken met verweer, norm 1	90%	≤	2 jaar
Handelszaken met verweer, norm 2	70%	≤	1 jaar
Handelszaken zonder verweer (verstek)	90%	≤	6 weken
Beëindigde faillissementen	90%	≤	3 jaar
Handelsrekensten (vooral insolventie)	90%	≤	3 mnd.
Kort gedingen/ vovo's (inclusief familierecht)	95%	≤	3 mnd.
Familiezaken civiele sector			
Scheidingszaken totaal exclusief vovo's	95%	≤	1 jaar
waarvan op gemeenschappelijk verzoek	95%	≤	2 mnd.
Alimentatiezaken, bijstandsverhaal	90%	≤	1 jaar
Zaken over omgang en gezag	85%	≤	1 jaar
Jeugdbeschermingszaken (o.t.s en u.h.p.)	90%	≤	3 mnd.
- waarvan eerste verzoeken tot ondertoezichtstelling	80%	≤	3 weken
Bestuursrechtelijke zaken			
Reguliere bestuurszaken, bodemzaken norm 1	90%	≤	1 jaar
Reguliere bestuurszaken, bodemzaken norm 2	70%	≤	9 mnd.
Voorlopige voorzieningen bestuur regulier	90%	≤	3 mnd.
Vreemdelingenzaken, bodemzaken	90%	≤	9 mnd.
Lokale belastingzaken, bodemzaken	90%	≤	9 mnd.
Rijksbelastingzaken, bodemzaken norm 1	90%	≤	18 mnd.
Rijksbelastingzaken, bodemzaken norm 2	70%	≤	1 jaar
Kantonzaken			
Handelszaken met verweer, norm 1	90%	≤	1 jaar
Handelszaken met verweer, norm 2	75%	≤	6 mnd.
Arbeidsontbindingen op tegenspraak	95%	≤	3 mnd.
Handelsrekensten niet-arbeidszaken	95%	≤	6 mnd.
Handelszaken zonder verweer (verstek)	90%	≤	6 weken
Geregelde arbeidsontbindingen	90%	≤	15 dagen
Kort gedingen/ vovo's	95%	≤	3 mnd.
Overtredingszaken	85%	≤	1 mnd.
Mulderzaken	80%	≤	3 mnd.

Doorlooptijdnormen rechtbanken 2012

norm 2012			
Strafzaken			
Meervoudige kamer-zaken	90%	≤	6 mnd.
Politierechterzaken	90%	≤	5 weken
Kinderrechter	85%	≤	5 weken
Raadkamer m.b.t. Voorlopige Hechtenis	100%	≤	2 weken
Raadkamer niet m.b.t. Voorlopige Hechtenis	85%	≤	4 mnd.
Uitwerken strafzaak i.v.m. hoger beroep			
- Jeugdstrafzaken	100%	≤	4 weken
- Niet jeugdstrafzaken	100%	≤	16 weken
waarvan gedetineerdezaken	100%	≤	3 maanden

Voor het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) en de Centrale Raad van Beroep (CRvB), zijn geen genormeerde doorlooptijden vastgesteld, maar vindt wel monitoring van de gemiddelde doorlooptijden plaats.

Definitie overzichtsindicatoren doorlooptijden

De realisatiegegevens per rechtbank voor elk van de proceduretypen zijn te vinden in de tabellen 2a tot en met 6a voor de rechtbanken en 2b tot en met 5b voor de proceduretypen bij de gerechtshoven.

Bij deze indicator wordt, als de norm tot op drie procentpunten is benaderd, de norm als behaald meegeteld. Niet is meegewogen of men reeds dicht bij de normering zit of er juist nog ver weg vandaan is.

Evenmin is een weging gemaakt tussen enerzijds procedures waar het voor partijen, burgers, land of economie belangrijker is dat deze aan de normering voldoet en anderzijds procedures waar dat minder van belang is. Er zijn geen primaire en secundaire normeringen.

Er is daarnaast ook een overzichtsindicator samengesteld waarbij voor elk gerecht te zien is bij welk percentage van de proceduresoorten die in het betreffende gerecht worden behandeld, aan de normering is voldaan. Bij de rechtbanken zijn 29 *proceduretypen* onderscheiden. Als een rechtbank die 29 ook allemaal behandelt en deze rechtbank bij slechts 14 ervan aan de doorlooptijdnormering voldoet, krijgt de betreffende rechtbank een score van $14/29 = 48\%$.

Overzichtsindicatoren zijn er ook per afzonderlijke sector van de rechtbanken.

Voor de gerechtshoven is slechts één overzichtindicator geconstrueerd, waarop de uitkomst voor de 12 *proceduretypen* die bij de gerechtshoven zijn onderscheiden. Als een gerechtshof bij slechts 6 daarvan aan de doorlooptijdnormering voldoet, krijgt het betreffende gerechtshof een score van $6/12 = 50\%$.

1.3 Goede bewijsmotivering strafzaken (promis) vanaf 2013

Een Promisuitspraak is een uitspraak van de strafrechter, waarin de beslissing in duidelijk Nederlands en op een begrijpelijke manier gemotiveerd wordt. Dit geldt ongeacht de inhoud van de beslissing. Bevat de beslissing een sanctie dan motiveert de rechter deze op dezelfde manier.

In de motivering worden beargumenteerde standpunten van OM en verdediging verwoord en beoordeeld. Als de beslissing een bewezenverklaring inhoudt dan geeft de Promisuitspraak onmiddellijk helder inzicht in de gebruikte bewijsmiddelen. Dit kengetal zal vanaf 2013 worden opgenomen in de kengetallenoverzichten.

Een uitspraak is een Promisuitspraak als deze voldoet aan de criteria:

- motivering op maat;
- er is inzicht in de gedachtegang van de rechter;
- helderheid, transparantie, begrijpelijkheid en controleerbaarheid;
- alle redengevende feiten en omstandigheden in de bewijsredenering zijn direct in het vonnis of arrest opgenomen;
- het is controleerbaar of de opgenomen redengevende feiten en omstandigheden zijn ontleend aan wettige bewijsmiddelen;
- er is kwaliteitsverbeterende aandacht gegeven aan de straf- en maatregel-motivering;
- er is een uitgewerkt vonnis of arrest.

De norm is dat minimaal 50% van de meervoudige uitspraken in strafzaken volgens de Promismethode wordt afgedaan. Dit alles inclusief mega-zaken. De norm is van toepassing in de (sectoren straf van de) rechtbanken en gerechtshoven.

De gerechtshoven registreren als promis die arresten, die voldoen aan de criteria die volgden uit een evaluatie van promis in hoger beroep. Het verschil met voorheen is dat er indien cassatie wordt ingesteld, nog een aanvulling op de bewijsmiddelen kan komen.

1.4 Meervoudige kamerbehandeling; MK-aandeel

Het aandeel MK-zaken geeft weer in welke mate procedures door de meervoudige kamer, dat wil zeggen door drie rechters, zijn behandeld. Het is van belang dit aandeel in de gaten te houden om te voorkomen dat efficiëntieoverwegingen (= meer zaken laten afhandelen door de enkelvoudige rechter) ten koste gaan van de kwaliteit van de afdoening.

Anders gezegd, dit kengetal en de normering ervan borgen dat rechters de ruimte ervaren om op inhoudelijke gronden een keuze te maken of een zaak door drie rechters behandeld moet worden of dat één rechter volstaat.

Voor 2012 worden voor acht zaakstypen de MK-aandelen gepubliceerd. Deze zijn te vinden in tabel 7a voor de rechtbanken en tabel 7b voor de gerechtshoven.

Normen voor MK-aandeel

Type zaak	norm 2010 MK-aandeel
Rechtbanken	
Strafzaak	15%
Bodemzaak handelszaak	10%
Bodemzaak familiezaak	3%
Bodemzaak regulier bestuursrecht	10%
Bodemzaak vreemdelingenrecht	5%
Bodemzaak belastingrecht	25%
Gerechtshoven	
Strafzaak	85%
Bodemzaak belastingrecht	90%

1.5 Permanente educatie

In de tabellen 14a en 14b is de mate van permanente educatie (PE) opgenomen. Het is een indicator van de personele ontwikkeling binnen de Rechtspraak. Onder permanente educatie wordt verstaan: de tijd die wordt besteed aan opleidingen met het doel kennis en vaardigheden in de huidige functie op peil te houden en te vergroten.

Permanente educatie kan ingevuld worden door:

- Het volgen van cursussen en trainingen die kennis en vaardigheden actualiseren, verbreden en verdiepen, met nadrukkelijke aandacht voor Europees recht en kennis van empirische wetenschappen;

- De vakinhoudelijke cursussen kunnen ook bestaan uit actualiteitencursussen, studiedagen, symposia, maatschappelijke stages en werkbezoeken. Deze moeten van voldoende juridische inhoudelijk niveau zijn;
- Opleidingsactiviteiten die in kader van een wisseling van sector/rechtsgebied worden ondernomen, vallen eveneens onder permanente educatie.
- Maximaal 50% van de PE-uren kan worden ingevuld door:
- Het geven van onderwijs op het eigen vakgebied, waarbij gebruik wordt gemaakt van studiemateriaal;
- Het schrijven van juridische artikelen binnen het eigen vakgebied.

Wat valt niet onder PE:

- Opleidingen die vallen onder de initiële opleiding, i.c. Raio- en Rio- opleiding en de basis educatie voor de juridische medewerker;
- Intervisie, andere reflectie-instrumenten en coaching;
- Jurisprudentieoverleg, werkoverleg, bilateraal overleg, bijhouden van literatuur en jurisprudentie;
- Managementopleidingen.

De norm is gesteld op gemiddeld 30 uren per jaar over de afgelopen drie jaar, c.q. een minimum van 90 uur verspreid over de afgelopen drie jaar (in casu 2010-2012). De norm is 100%.

Het gerecht rapporteert jaarlijks het percentage voor enerzijds raadsheren en rechters en anderzijds voor juridische medewerkers dat gemiddeld 30 uur per persoon, gemeten over de afgelopen drie jaar, educatie heeft gevolgd.

1.6 Publicatie van uitspraken

Publicatie van jurisprudentie op internet is van groot maatschappelijk belang. Per gerecht is berekend wat de publicatiegraad van uitspraken op rechtspraak.nl is. Het aantal publicaties per 1.000 afdoeningen is in de tabellen 14a en 14b opgenomen. Bij het bepalen van dit kengetal zijn afdoeningen waarvan de publicatie vrijwel nooit interessant is (o.a. verstekzaken, intrekkingen en afdoeningen zonder uitspraak) buiten beschouwing gelaten.

1.7 Mediation

Alle gerechten kennen een verwijzingsvoorziening naar mediation. Daarmee bestaat in alle gerechten de keuzemogelijkheid tussen beslissen, schikken en doorverwijzen naar mediation. De differentiatie in geschilafdoening dient professioneel te worden ingezet en uitgevoerd. Dit vergt een goede positionering van doorverwijzen naar mediation, naast schikken en beslissen.

De mate van gebruik van mediation binnen de Rechtspraak is te vinden in de tabellen 14a en 14b. Het is nog steeds een kengetal op het gebied van ontwikkeling ook al startte deze verwijzingsvoorziening al weer in 2005 en is zij sindsdien fasegewijs uitgebouwd.

Geteld zijn het aantal afgeronde mediations. In de kengetallenoverzichten wordt weergegeven wat het aandeel daarvan is van het totaal aantal afgehandelde relevante³ rechtszaken. Dit is uitgedrukt in een verwijzingsaandeel: het aantal afgeronde mediations per 1.000 afgehandelde rechtszaken. Het gaat om mediations in handelszaken, familierechtelijke zaken, zaken op het gebied van belastingrecht en bestuursrecht en kantonzaken. Strafzaken en mediations in strafzaken zijn niet meegeteld.

Ook is een indicator geconstrueerd die aangeeft het percentage van de afgeronde mediations dat tot gehele of gedeeltelijke overeenstemming leidde.

1.8 Klachten en wrakingen

Het aantal klachten per 10.000 rechtszaken en het percentage gegronde klachten per 10.000 rechtszaken is opgenomen in tabel 14a en 14b.

Het aandeel klachten en gegronde klachten geeft een beeld van de tevredenheid van procespartijen. Het hoeft op zichzelf niet iets te zeggen over de kwaliteit van de rechtspraak. Een hoog aantal (ingekomen) klachten gekoppeld aan een hoog percentage gegronde klachten zegt wel iets over de organisatie van de rechtspraak; de Rechtspraak dient te voldoen aan de gerechtvaardigde wensen van de 'klanten'.

In Nederland heeft iedere burger recht op een onpartijdige rechter. Dat is vastgelegd in het Europees verdrag voor de rechten van de mens en ook in verschillende Nederlandse wetten. Wie betrokken is bij een rechtszaak en goede redenen heeft om te denken dat de rechter een zaak niet onpartijdig kan beoordelen, kan erom vragen deze rechter te vervangen. Zo'n verzoek wordt een verzoek tot wraking genoemd.

Een gehonoreerde wraking kan betekenen dat het gerecht in dat specifieke geval op het gebied van onpartijdigheid en integriteit tekort is geschoten. Gerechten onderzoeken zelf de achtergronden van de gehonoreerde wrakingen. Het aantal wrakingsverzoeken en het aantal gehonoreerde wrakingen zijn als kengetallen opgenomen in tabel 14a voor de rechtbanken en tabel 14b voor de gerechtshoven.

³ Niet alle afgedane zaken zijn hierbij meegenomen, maar alleen die waarin in theorie mediation zou kunnen plaatsvinden.

1.9 Appelpercentages

Dit jaar zijn appelpercentages berekend voor verschillende zaaksgroepen. Gewerkt is met driejaarsgemiddelden om toevallige fluctuaties te vermijden en om voldoende aantallen per zaaksgroep over te houden om rechtbanken te kunnen vergelijken. Een andere reden om meerjaarsgemiddelden te nemen is dat daarmee het tijdsverschil tussen een afgedane zaak en de instroom in hoger beroep minder verstorend werkt.

De meest rudimentaire vorm van een appelpercentage zou zijn door simpelweg de totale instroom bij de hoven te delen door de totale uitstroom bij de gerechten in eerste aanleg. Dat zou echter een ondeugdelijke indicator opleveren, omdat veel van de productie in eerste aanleg niet appellabel is. Daarom is bekeken wat uit de noemer gehaald moest worden om een realistisch appelpercentage te verkrijgen en ook één waarbij de vergelijkbaarheid tussen rechtbanken in het oog is gehouden. Hieronder wordt besproken wat in de uitstroom 1e aanleg is meegenomen.

Een totaal of algemeen appelpercentage voor de gehele sector heeft niet zoveel zeggingskracht, omdat immers sommige typen zaken duidelijk meer of minder dan gemiddeld appel vertonen. Daarom zijn geen appelpercentages voor de sector civiel of de sector straf, of voor de rechtbank als geheel weergegeven, maar alleen voor specifieke zaakscategorieën.

Civiele zaken 1e aanleg

De appelpercentages civiele zaken zijn onderscheiden naar:

- civiel handel kantonzaken
- civiele handelszaken niet kanton
- civiel familiezaken
- kort gedingen

De uitstroom betreft de uitstroom van kanton en civiel, eerste aanleg.

In de uitstroom zijn weggelaten:

- de uitstroom van insolventies,
- BOPZ-zaken,
- beheerszaken,
- akten en verklaringen,
- arbeidsontbindingen,
- zaken met een geldelijk belang van minder dan 1.750 euro,
- intrekkingen,
- verstekvonnissen kantonzaken.

Strafzaken 1e aanleg

De appelpercentages strafzaken zijn onderscheiden naar:

- kantonovertradingen
- meervoudig behandelde strafzaken (MK, incl. ontneming)
- politierechterzaken, incl. EK-zaken ontneming
- kinderrechtzaken EK.

Straf beperkt zich hier dus tot ‘echte’ strafzaken (inclusief militaire zaken en ontnemingszaken).

De uitstroom is geschoond voor:

- uitstroom raadmaterzaken,
- klachten,
- art 12 Sv-zaken en
- uitwerken beroepen/cassatie.

Bestuursrechtelijke zaken 1e aanleg

De appelpercentages bestuursrechtelijke zaken zijn onderscheiden naar:

- ambtenarenzaken
- sociale verzekeringszaken
- bijstand- en studiefinancieringszaken
- bouwzaken, ex-arobzaken
- rijksbelastingzaken
- lokale belastingzaken, WOZ/OZB
- lokale belastingzaken niet WOZ/OZB

De uitstroom beperkt zich de inhoudelijk behandelde bodemzaken

De uitstroom bestuursrechtelijke zaken, niet zijnde belastingzaken, is geschoond van:

- de categorie ‘overige afdoeningen’ en
- de voorlopige voorzieningen.

De uitstroom belastingzaken is geschoond van:

- vereenvoudigde afdoeningen en
- de categorie ‘overige afdoeningen’.

De uitstroom vreemdelingenzaken is geschoond van:

- de categorie ‘overige afdoeningen’ en
- de voorlopige voorzieningen.

2. Productie en financiën

Voor productie worden de volgende kengetallen gebruikt:

- Productie t.o.v. de instroom
- Productie t.o.v. de afspraak
- Relatieve zaakszwaarte

Productiviteit en financiën is uitgedrukt in de kengetallen:

- Productiviteitsindicatie
- Arbeidsproductiviteitsindicatie
- Financieel resultaat
- Eigen vermogen

2.1 Ontwikkeling van de productie

Productie t.o.v. de instroom (tabel 8a en 8b)

Het eerste productiekentel is de gerealiseerde productie (het aantal afgehandelde zaken) als percentage van het aantal ingestroomde zaken. Het kentel is weer-gegeven *per zaaksgroep* (zie kader ‘Zaaksgroepen en zaakstypen’). Dit kentel houdt een vroegtijdige signalering in van de ontwikkeling van de werkvoorraad met mogelijke gevolgen voor de doorlooptijdontwikkeling.

Zaaksgroepen en zaakstypen

De productie van de Rechtspraak wordt ingedeeld naar de soort rechtspraak. Bij de rechtbanken zijn er zes zaaksgroepen (ook wel productgroepen genoemd): civiele zaken, bestuurszaken, belastingzaken, vreemdelingenzaken, strafzaken en kantonzaken. Bij de gerechtshoven zijn er drie zaaksgroepen: civiele zaken, strafzaken en belastingzaken. Ten slotte zijn er de zaaksgroepen voor het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) en voor de Centrale Raad van Beroep (CRvB). Elke zaaksgroep bestaat uit verschillende zaakstypen, onderscheiden naar onderwerp en afdoeningmodaliteit. Bij de zaaksgroep strafzaken wordt bijvoorbeeld een onderscheid gemaakt tussen zaakstypen die worden afgedaan door een enkelvoudige kamer, zaken die worden afgedaan door een meervoudige kamer en zaken die zonder een zitting worden afgedaan. Daarnaast worden raadkamerzaken (al dan niet over voorlopige hechtenis) en het uitwerken van vonnissen in verband met hoger beroep c.q. cassatie als aparte zaakstypen onderscheiden. Per zaaksgroep en per zaakstype worden met de gerechten productieafspraken gemaakt.

Gerealiseerde productie t.o.v. de geplande (tabel 8a en 8b)

Het tweede productiekentel is de gerealiseerde productie (aantal afgehandelde zaken) als percentage van de geplande productie die in een bestuursafpraak met een gerecht is vastgelegd.

Minder productie dan afgesproken kan wijzen op capaciteitsproblemen of een lager dan verwachte instroom. Dit kentel moet daarom in samenhang worden bekeken met het vorige kentel (productie als percentage van de instroom).

Relatieve zaakszwaarte (tabel 9a en 9b)

De aard van de ingestroomde zaken bepaalt in hoge mate de samenstelling van een zaaksgroep. De relatieve zaakszwaarte geeft aan wat de gemiddelde zaakszwaarte per zaak is in vergelijking met het landelijk gemiddelde. Als deze boven de 100% is dan geeft dat aan dat bij het desbetreffende gerecht een groter aandeel van zwaardere zaakstypen (binnen de zaaksgroep) afgedaan dan gemiddeld in Nederland.

De relatieve zaakszwaarte wordt berekend met behulp van een wegingssystematiek: zie kader ‘Werklast en vastgestelde behandeltijden’

Werklast, weegfactoren en middelenverdeelstelsel

Omdat tussen zaakstypen (zie kader ‘Zaaksgroepen en zaakstypen’) grote verschillen in werklast kunnen bestaan, hanteert de Rechtspraak een wegingsmethode waarin in zekere mate met die verschillen rekening wordt gehouden bij het berekenen van de werklast.

Voor elk zaakstype wordt gerekend met een eens in de drie jaar vastgestelde gemiddelde werklast per zaak, uitgedrukt in een prijs per zaak.

Dit hoeft niet helemaal gelijk te zijn aan de feitelijke werklast. De feitelijke gemiddelde werklast per zaak in 2011 kan immers inmiddels gewijzigd zijn ten opzichte van de meting en vaststelling in 2009.

Deze vastgestelde gemiddelde werklast per zaakstype vormt de basis voor de financiering van de Rechtspraak en een evenwichtige verdeling van de middelen tussen gerechten. *Het is uitdrukkelijk niet bedoeld om op deze wijze de behandeltijd van een individuele zaak voor een individuele rechter te normeren.*

2.2 Productiviteit en financieel resultaat

Productiviteitsindicator

De financieringswaarde van de geleverde productie wordt gedeeld door de werkelijk gemaakte totale kosten van die productie.

Bij een uitkomst van 100 procent heeft de gerealiseerde productie evenveel gekost als de daarvoor vastgestelde norm. Als het percentage onder de 100 procent ligt, is de productiviteit relatief laag geweest en is met andere woorden de productie relatief duur geweest.

Deze productiviteitsindicator betreft uitsluitend de werklast voor de zgn.

Lamicie-productie. Overige werkzaamheden, zoals bijzondere (tucht)kamers en mega-strafzaken⁴ tellen daarin niet mee. Dit betreft slechts een klein deel van het werk: circa 5 procent bij de rechtbanken en 9 procent bij de gerechtshoven.

De huur van gebouwen is in deze productiviteitsindicator eveneens niet verwerkt, zodat de productiviteitsvergelijking tussen de gerechten niet beïnvloed wordt door het regionale kostenniveau van huisvesting.

De resultaten zijn verwerkt in tabel 10a voor de rechtbanken en tabel 10b voor de gerechtshoven.

Arbeids-productiviteitsindicator

De indicator voor arbeidsproductiviteit geeft aan wat de arbeidsproductiviteit was ten opzichte van het landelijk gemiddelde en is te vinden in tabel 11a voor de rechtbanken en tabel 11b voor de gerechtshoven.

De arbeidsproductiviteitsindicator is voor een vergelijking tussen gerechten minder geschikt en wordt daarom niet in de benchmark-analyses betrokken. Deze indicator is immers gevoelig voor de omvang van de uitbestede productie; naarmate een gerecht meer productie uitbesteedt wordt het arbeidsproductiviteitscijfer groter. Uitbesteding kan de vorm aannemen van inzet van rechtersplaatsvervangers, buitengriffiers en uitzendkrachten, maar ook van afhandeling van zaken door een ander gerecht, waarbij de productie wordt toegerekend aan het uitbestedende gerecht. Van dergelijke vertekeningen heeft de hierboven beschreven kostenproductiviteitsindicator geen last.

Financieel resultaat

Het financieel resultaat van het gerecht is weergegeven als het financieel resultaat gepercenteerd op de omzet van het desbetreffende jaar. De omzet is gedefinieerd als de opbrengsten geschoond van huurpenningen en gerechtskosten voor een zuiverder vergelijkbaarheid.

Het financieel resultaat geeft inzicht in de mate waarin het gerecht in staat is geweest om de zaken af te doen binnen de beschikbaar gestelde financiering. De uitkomsten zijn te vinden in tabel 12a voor de rechtbanken en tabel 12b voor de gerechtshoven.

Het financieel resultaat van een gerecht hoeft niet altijd hetzelfde beeld op te leveren als de (kosten) productiviteitsindicator doordat de gerechten niet volledig op de werklast voor de zgn. Lamicieproductie (zie boven) worden afgerekend. Gerechten kunnen ook resultaten behalen op andere werkzaamheden, bijvoorbeeld: bijzondere (tucht)kamers en megastrafzaken⁵.

Eigen vermogen (tabel 12)

Het eigen vermogen van het gerecht, als percentage van de gemiddelde jaarlijkse omzet over de afgelopen drie jaar, geeft inzicht in het vermogen van een gerecht om in de toekomst tijdelijke verliezen, als gevolg van risico's in de bedrijfsvoering, op te vangen: tabel 12a voor de rechtbanken en tabel 12b voor de gerechtshoven.

Het eigen vermogen van de gerechten was voor 2011 gemaximeerd op 3 procent; daarboven zal het eigen vermogen afgeroomd worden door de Raad.

De minimumomvang van het eigen vermogen is 0 procent. Indien het eigen vermogen negatief wordt, of dreigt te worden, zullen de maatregelen die het gerecht gaat treffen om dit op te lossen worden besproken in het bestuurlijke overleg met de Raad. De Raad vult het negatieve eigen vermogen zonodig aan tot nul.

4 Megastrafzaken zijn die strafzaken, waarvan voor aanvang van de zitting bekend is dat behandeling ter zitting ten minste vier zittingsdagen zal vergen. Deze zaken worden apart gefinancierd en verantwoord.

5 Megastrafzaken zijn die strafzaken, waarvan de behandeling binnen één gerecht 30 zittingsuren of meer vergt. Deze zaken worden apart gefinancierd en verantwoord. Aan voor aanvang van de zitting bekend is dat behandeling ter zitting ten minste vier zittingsdagen zal vergen. Deze zaken worden apart gefinancierd en verantwoord.

3 Personeel, organisatie en ontwikkeling

Het ziekteverzuimpercentage wordt in de tabellen 13a en 13b weergegeven.

Het gaat om ziekteverzuim tot maximaal 2 jaar, exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof. Het ziekteverzuimpercentage is weergegeven voor zowel de rechters als het (juridisch) ondersteunend personeel. In de kengetallenanalyse besteden de gerechten er vooral aandacht aan wanneer het ziekteverzuim de 6 procent te boven is gegaan.

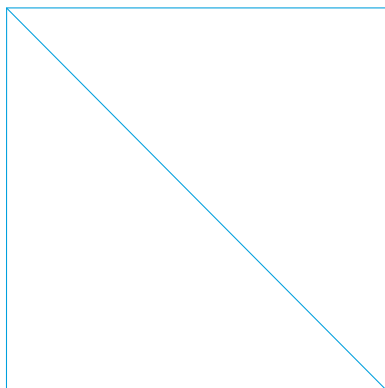
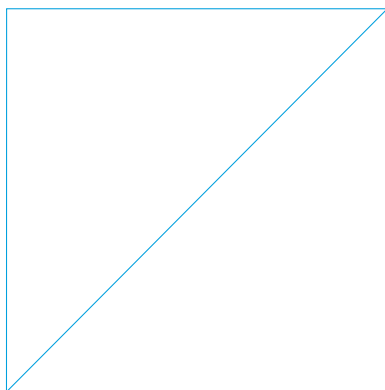
De volgende kengetallen over de personele samenstelling in de tabellen 13a en 13b geven verdere inkleuring aan de organisatie. Het zijn gegevens over de gemiddelde bezetting in het rapportagejaar.

Ten eerste wordt het percentage (FTE) rechters op de totale (FTE) personeel gepubliceerd.

Ook wordt de verhouding man – vrouw, weergegeven als het percentage vrouwen (FTE) werkzaam in een gerecht.

Ten slotte wordt ook de leeftijdsopbouw van medewerkers gegeven, afzonderlijk voor rechters/raadsheren en voor (juridisch) ondersteunend personeel. Er is een onderverdeling gemaakt in vier leeftijdsgroepen:

- tot en met 39 jaar
- 40 t/m 49 jaar
- 50 t/m 59 jaar
- 60 jaar en ouder

Bijlage 2

Tabellen rechtbanken

Tabel 1a: rechtbanken, tevredenheid van procespartijen over het RECHTSPREKEN	48
Tabel 1a1: rechtbanken, tevredenheid van procespartijen over de DUUR van de PROCEDURE	49
Tabel 2a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Handel	49
Tabel 3a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Familie	50
Tabel 4a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Bestuursrecht	51
Tabel 5a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Strafrecht	52
Tabel 6a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Kantonzaken	53
Tabel 7a: rechtbanken, MK aandeel	54
Tabel 8a: rechtbanken, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)	55
Tabel 9a: rechtbanken, gemiddelde zaakswaarte van de afgedane zaken ten opzichte van het landelijk gemiddelde	57
Tabel 10a: rechtbanken, indicatie kostenproductiviteit (gerealiseerde gewogen productie in verhouding tot de gerealiseerde kosten) vergeleken met de 'normproductiviteit'	58
Tabel 11a: rechtbanken, indicatie arbeidsproductiviteit (gerealiseerde gewogen productie per fte) ten opzichte van het landelijk gemiddelde	59
Tabel 12a: rechtbanken, financieel resultaat en eigen vermogen	59
Tabel 13a: rechtbanken, ziekteverzuim, aandeel rechters, man- vrouwverdeling en leeftijdsopbouw	60
Tabel 14a: rechtbanken, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen	62
Tabel 15a: gerealiseerde appelpercentages, naar rechtbank eerste aanleg, driejaarsgemiddelde 2009-2011	64

Tabel 1a: rechtbanken 2011, tevredenheid van procespartijen over het RECHTSPREKEN: percentage tevreden respondenten

Justitiabelen/rechtszoekenden	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.
<i>Deskundigheid van de rechter</i>	83%	87%	87%	82%	75%	82%	81%	77%	83%	75%	84%	87%	77%	86%	80%	85%	84%	84%	83%	82%
<i>Onpartijdigheid van de rechter</i>	81%	87%	89%	83%	75%	84%	73%	73%	81%	66%	86%	73%	77%	79%	71%	81%	84%	85%	82%	79%
<i>Bejegening door de rechter</i>	89%	88%	93%	90%	86%	88%	82%	79%	90%	82%	93%	83%	86%	84%	80%	89%	86%	86%	88%	87%
- Ruimte die rechter biedt om verhaal te doen	92%	88%	93%	91%	86%	89%	83%	80%	87%	84%	95%	86%	87%	85%	79%	90%	86%	88%	88%	87%
- Luisteren van de rechter naar standpunten	91%	92%	97%	95%	89%	95%	89%	81%	96%	83%	97%	86%	92%	85%	85%	92%	94%	94%	91%	91%
- Inleven van de rechter in de situatie	81%	77%	85%	80%	77%	73%	63%	68%	83%	73%	88%	73%	72%	74%	67%	81%	76%	73%	78%	76%
- Begrijpelijkheid besprokene	93%	95%	95%	93%	93%	96%	92%	87%	93%	86%	93%	85%	91%	90%	89%	94%	89%	87%	95%	92%
<i>Uitspraak (motivering en begrijpelijkheid)¹⁾</i>	84%	81%	93%	74%	75%	76%	74%	60%	89%	73%	82%	80%	70%	73%	72%	86%	65%	66%	83%	77%
Gemiddelde score justitiabelen	84%	86%	90%	82%	78%	83%	77%	72%	86%	74%	86%	81%	77%	80%	76%	85%	80%	80%	84%	81%
Professionals	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.
<i>Deskundigheid van de rechter</i>	78%	80%	78%	80%	79%	80%	76%	76%	79%	80%	79%	74%	74%	80%	74%	81%	76%	79%	77%	77%
<i>Onpartijdigheid van de rechter</i>	75%	77%	74%	81%	81%	83%	74%	78%	73%	81%	81%	74%	80%	79%	75%	79%	81%	84%	76%	78%
<i>Bejegening door de rechter</i>	77%	78%	77%	82%	82%	80%	79%	76%	75%	82%	79%	79%	83%	77%	73%	83%	79%	82%	76%	79%
- Ruimte die rechter partijen biedt om verhaal te doen	79%	83%	80%	84%	83%	84%	81%	79%	76%	83%	84%	86%	86%	82%	77%	84%	84%	87%	81%	82%
- Luisteren van de rechter naar de standpunten	79%	80%	80%	83%	84%	81%	80%	78%	77%	87%	80%	80%	86%	80%	76%	84%	81%	82%	79%	81%
- Inleven van de rechter in de situatie	72%	72%	71%	78%	78%	74%	75%	71%	73%	76%	73%	70%	76%	68%	67%	80%	73%	76%	69%	73%
<i>Uitspraak¹⁾</i>	66%	71%	59%	69%	67%	68%	62%	61%	61%	68%	67%	64%	66%	60%	58%	63%	64%	71%	65%	64%
- Motivering van de beslissing	66%	74%	60%	72%	70%	69%	66%	63%	62%	71%	64%	62%	69%	62%	59%	68%	66%	72%	64%	66%
- Begrijpelijkheid van de beslissing	71%	73%	68%	74%	73%	71%	73%	67%	68%	73%	74%	66%	70%	69%	64%	70%	71%	76%	69%	70%
- Rechtseenheid	50%	62%	54%	55%	57%	57%	56%	54%	58%	58%	59%	52%	54%	55%	53%	56%	58%	56%	57%	56%
Gemiddelde score professionals	74%	77%	72%	78%	77%	78%	73%	73%	72%	78%	77%	73%	76%	74%	70%	76%	75%	79%	74%	75%
Totaal	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.
Totaal rechtzoekenden en professionals²⁾	79%	81%	81%	80%	77%	80%	75%	73%	79%	76%	81%	77%	77%	77%	73%	81%	77%	80%	79%	77%

Uitkomsten die duidelijk boven het gemiddelde liggen, zijn blauw gedrukt. Uitkomsten die duidelijk onder het gemiddelde liggen zijn rood gedrukt.

Van niet gemarkeerde uitkomsten is de kans te groot dat het verschil met het totaal-gemiddelde aan toeval te wijten is. Daarom worden aan die verschillen geen conclusies verbonden.

1) Optelling en middeling van de uitkomsten op de vijfpuntsschaal: dit komt voor tevredenheid bij Justitiabelen over de uitspraak wat lager uit dan het rekenkundig gemiddelde van de afzonderlijke tevredenheidspercentages.

2) Optelling en middeling van de gemiddelde score rechtzoekenden en de gemiddelde score professionals.

Tabel 1a1: rechtbanken 2011, tevredenheid van procespartijen over de DUUR van de PROCEDURE: percentage tevreden respondenten

	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.
Justitiabelen, tevreden over duur	63%	64%	65%	51%	62%	56%	47%	51%	70%	59%	62%	57%	59%	63%	50%	54%	49%	63%	51%	57%
Professionals, tevreden over duur	50%	56%	39%	46%	58%	50%	50%	49%	50%	51%	39%	50%	67%	46%	44%	43%	42%	59%	53%	50%
Totaal rechtzoekenden en professionals ¹⁾	57%	60%	52%	49%	60%	53%	49%	50%	60%	55%	51%	54%	63%	55%	47%	49%	46%	61%	52%	53%

Uitkomsten die duidelijk boven het gemiddelde liggen, zijn blauw gedrukt. Uitkomsten die duidelijk onder het gemiddelde liggen zijn rood gedrukt.

Van niet gemarkeerde uitkomsten is de kans te groot dat het verschil met het totaal-gemiddelde aan toeval te wijten is. Daarom worden aan die verschillen geen conclusies verbonden.

1) Optelling en middeling van de gemiddelde score rechtzoekenden en de gemiddelde score professionals.

Tabel 2a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Handel

Rechtbanken	Amsterdam	Den Haag	Limburg	Midden Nederland	Oost Nederland	Noord Holland	Noord Nederland	Oost Brabant	Rotterdam	Zeeland/ West Brabant	Gem.	Norm
Handelszaken met verweer												
Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar												
2011	62%	67%	56%	60%	63%	69%	61%	61%	52%	67%	62%	70%
2012	51%	67%	40%	48%	60%	61%	53%	50%	46%	57%	54%	70%
Handelszaken met verweer												
Percentage zaken afgedaan binnen 2 jaar												
2011	88%	91%	84%	88%	87%	91%	88%	85%	78%	90%	87%	90%
2012	82%	91%	78%	85%	88%	86%	84%	80%	75%	86%	84%	90%
Handelszaken zonder verweer (verstek)												
Percentage zaken afgedaan binnen 6 weken												
2011	90%	80%	91%	90%	73%	87%	91%	92%	77%	87%	85%	90%
2012	89%	65%	81%	72%	74%	84%	89%	36%	73%	80%	78%	90%
Verzoekschriftprocedures handel (vooral insolventie)												
Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden												
2011	81%	76%	90%	77%	89%	82%	92%	83%	67%	90%	83%	90%
2012	81%	83%	67%	86%	91%	83%	91%	85%	61%	93%	83%	90%
Beëindigde faillissementen												
Percentage zaken afgedaan binnen 3 jaar												
2011	79%	65%	72%	83%	83%	87%	85%	83%	75%	79%	80%	90%
2012	85%	71%	75%	79%	84%	88%	82%	80%	76%	83%	81%	90%
Kort gedingen / Vovo's												
Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden												
2011	95%	85%	95%	93%	92%	91%	91%	91%	92%	93%	92%	95%
2012	93%	92%	93%	95%	93%	94%	94%	92%	93%	92%	93%	95%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 3a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Familie

Rechtbanken	Amsterdam	Den Haag	Limburg	Midden Nederland	Oost Nederland	Noord Holland	Noord Nederland	Oost Brabant	Rotterdam	Zeeland/ West Brabant	Gem.	Norm	
Scheidingszaken totaal												Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar	
2011	95%	87%	93%	94%	96%	95%	92%	95%	89%	92%	93%	95%	
2012	95%	90%	93%	93%	97%	95%	93%	93%	92%	94%	94%	95%	
Scheidingszaken, alleen op gemeenschappelijk verzoek												Percentage zaken afgedaan binnen 2 maanden	
2011	98%	91%	91%	96%	94%	91%	92%	93%	94%	80%	93%	95%	
2012	98%	90%	81%	86%	94%	89%	94%	92%	94%	83%	91%	95%	
Alimentatiezaken en bijstandsverhaal												Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar	
2011	90%	91%	85%	95%	97%	94%	95%	97%	92%	92%	93%	90%	
2012	80%	95%	86%	94%	97%	93%	95%	93%	95%	95%	93%	90%	
Omgang- en gezagzaken												Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar	
2011	81%	85%	81%	85%	88%	81%	81%	87%	80%	83%	83%	85%	
2012	82%	85%	81%	84%	86%	81%	83%	82%	84%	81%	83%	85%	
Jeugdbeschermingszaken kinderrechter totaal												Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden	
2011	91%	88%	95%	93%	95%	89%	94%	94%	86%	93%	92%	90%	
2012	90%	90%	95%	91%	95%	90%	93%	91%	82%	92%	91%	90%	
Jeugdbeschermingszaken, alleen 1e verzoeken OTS												Percentage zaken afgedaan binnen 3 weken	
2011	89%	83%	69%	83%	74%	90%	87%	85%	74%	78%	81%	80%	
2012	87%	86%	67%	88%	82%	90%	80%	81%	60%	74%	80%	80%	

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 4a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Bestuursrecht

Rechtbanken	Amsterdam	Den Haag	Limburg	Midden Nederland	Oost Nederland	Noord Holland	Noord Nederland	Oost Brabant	Rotterdam	Zeeland/ West Brabant	Gem.	Norm
Reguliere bestuurszaken, bodemzaken												
Percentage zaken afgedaan binnen 9 maanden												
2011	63%	66%	60%	53%	60%	53%	54%	47%	58%	70%	59%	70%
2012	74%	82%	63%	68%	63%	59%	65%	62%	63%	68%	68%	70%
Reguliere bestuurszaken, bodemzaken												
Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar												
2011	78%	82%	74%	65%	76%	71%	74%	61%	79%	87%	75%	90%
2012	83%	90%	77%	78%	80%	75%	80%	76%	79%	83%	81%	90%
Reguliere bestuurszaken zijn rechtszaken op het gebied van het bestuursrecht, uitgezonderd vreemdelingenzaken en belastingzaken.												
Voorlopige voorzieningen reguliere bestuurszaken												
Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden												
2011	98%	92%	86%	94%	95%	94%	93%	92%	97%	95%	93%	90%
2012	98%	97%	74%	93%	92%	95%	93%	92%	98%	98%	92%	90%
Vreemdelingenzaken, bodemzaken												
Percentage zaken afgedaan binnen 9 maanden												
2011	72%	73%	86%	63%	73%	86%	66%	66%	65%	82%	73%	90%
2012	90%	69%	74%	69%	80%	91%	82%	78%	77%	92%	80%	90%
Belastingzaken, uitgezonderd rijksbelastingzaken												
Percentage zaken afgedaan binnen 9 maanden												
2011	n.v.t.	90%	27%	62%	71%	56%	39%	17%	43%	66%	56%	90%
2012	n.v.t.	91%	22%	66%	55%	58%	47%	23%	65%	63%	57%	90%
Rijksbelastingzaken												
Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar												
2011		70%			51%	61%	46%			63%	61%	70%
2012		76%			66%	62%	50%			55%	63%	70%
Rijksbelastingzaken												
Percentage zaken afgedaan binnen 18 maanden												
2011		82%			70%	85%	65%			80%	79%	90%
2012		84%			79%	81%	70%			81%	80%	90%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 5a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Strafrecht

Rechtbanken	Amsterdam	Den Haag	Limburg	Midden Nederland	Oost Nederland	Noord Holland	Noord Nederland	Oost Brabant	Rotterdam	Zeeland/ West Brabant	Gem.	Norm
Strafzaken MK (= door drie rechters behandeld)												
Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden												
2011	76%	85%	81%	89%	75%	89%	88%	83%	75%	79%	82%	90%
2012	80%	79%	72%	90%	75%	89%	90%	79%	76%	77%	81%	90%
Politierechterzaken (inclusief economische)												
Percentage zaken afgedaan binnen 5 weken												
2011	87%	91%	89%	87%	85%	90%	81%	88%	85%	86%	85%	90%
2012	87%	91%	89%	87%	85%	90%	81%	88%	85%	86%	87%	90%
Strafzaken bij de kinderrechter (EK)												
Percentage zaken afgedaan binnen 5 weken												
2011	67%	83%	73%	81%	79%	84%	86%	83%	68%	76%	77%	85%
2012	82%	85%	79%	80%	78%	88%	86%	84%	83%	80%	82%	85%
Raadkamerzaken m.b.t voorlopige hechtenis												
Percentage zaken afgedaan binnen 2 weken												
2011	100%	100%	100%	100%	100%	100%	99%	100%	100%	100%	100%	85%
2012	100%	100%	100%	100%	100%	100%	99%	99%	100%	100%	100%	85%
Raadkamerzaken niet voorlopige hechtenis												
Percentage zaken afgedaan binnen 4 maanden												
2011	82%	92%	91%	89%	89%	85%	91%	73%	69%	74%	84%	85%
2012	87%	93%	89%	84%	89%	80%	93%	79%	61%	70%	83%	85%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 6a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Kantonzaken

Rechtbanken	Amsterdam	Den Haag	Limburg	Midden Nederland	Oost Nederland	Noord Holland	Noord Nederland	Oost Brabant	Rotterdam	Zeeland/ West Brabant	Gem.	Norm
Handelszaken met verweer												
Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden												
2011	69%	88%	77%	72%	82%	85%	81%	80%	83%	82%	80%	75%
2012	71%	87%	79%	74%	81%	84%	81%	80%	83%	82%	80%	75%
Handelszaken met verweer												
Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar												
2011	87%	97%	95%	94%	96%	97%	97%	94%	95%	96%	95%	90%
2012	90%	97%	95%	95%	96%	96%	96%	95%	96%	96%	95%	90%
Rekesten arbeidsontbindingen op tegenspraak												
Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden												
2011	94%	96%	82%	93%	95%	97%	87%	94%	96%	96%	94%	95%
2012	98%	94%	94%	97%	96%	96%	98%	97%	98%	96%	97%	95%
Handelsrekesten, niet arbeidszaken												
Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden												
2011	66%	90%	88%	88%	90%	86%	89%	87%	86%	96%	87%	95%
2012	75%	91%	88%	86%	90%	84%	94%	90%	82%	95%	88%	95%
Handelszaken zonder verweer												
Percentage zaken afgedaan binnen 6 weken												
2011	95%	99%	99%	99%	98%	98%	100%	99%	96%	99%	98%	90%
2012	96%	99%	90%	99%	99%	97%	99%	98%	96%	98%	97%	90%
'Geregelde' arbeidsontbindingen												
Percentage zaken afgedaan binnen 15 dagen												
2011	79%	86%	91%	81%	91%	88%	90%	88%	88%	91%	87%	90%
2012	79%	88%	85%	87%	90%	92%	89%	81%	92%	87%	87%	90%
Kort gedingen / Vovo's												
Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden												
2011	98%	94%	96%	95%	96%	97%	97%	94%	95%	95%	96%	95%
2012	98%	93%	96%	97%	95%	98%	97%	97%	95%	97%	97%	95%
Overtredingszaken												
Percentage zaken afgedaan binnen 1 maand												
2011	97%	89%	92%	95%	92%	89%	94%	73%	69%	83%	87%	85%
2012	98%	83%	87%	96%	93%	92%	86%	77%	78%	82%	90%	85%
Mulderzaken												
Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden												
2011	87%	78%	73%	93%	76%	87%	96%	79%	62%	62%	78%	80%
2012	90%	88%	81%	90%	72%	88%	95%	76%	88%	63%	84%	80%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 7a: rechtbanken, MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage)

Rechtbanken 19 deling	Amst	sGrav	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd			
Rechtbanken 10 deling	Amst	sGrav	Limburg		Midden Nederland		Oost Nederland		Noord Holland		Noord Nederland		Oost Brabant		Rotterdam		Zeeland/ West Brabant		Gem. Streef- waarde			
Handelszaken exclusief kantonzaken										Percentage meervoudige kamer												
2010	5%	5%	2%	7%	3%	5%	6%	4%	19%	3%	6%	4%	3%	6%	1%	2%	3%	4%	2%	4,8%	10%	
2011	8%	4%	2%	3%	6%	5%	10%	5%	16%	5%	8%	6%	6%	8%	2%	3%	4%	3%	3%	5,5%	10%	
2012	11%	7%	2%		7%			8%		14%		8%		1%		4%		9%		7,1%	10%	
Familiezaken exclusief kantonzaken										Percentage meervoudige kamer												
2010	2%	3%	1%	5%	2%	2%	0%	2%	1%	5%	4%	0%	6%	2%	0%	0%	0%	2%	2%	2,3%	5%	
2011	0%	2%	0%	1%	2%	3%	0%	2%	1%	5%	2%	1%	5%	2%	0%	2%	0%	3%	1%	1,4%	5%	
2012	0,3%	1%	2%		2%			1%		3%		2%		0,3%		0,4%		1%		1,3%	3%	
Bestuursrecht algemeen										Percentage meervoudige kamer												
2010	7%	10%	10%	8%	12%	9%	7%	11%	17%	11%	10%	11%	9%	8%	7%	16%	12%	10%	15%	10,0%	10%	
2011	7%	10%	10%	11%	8%	10%	6%	25%	17%	14%	13%	13%	6%	9%	9%	8%	13%	11%	9%	10,5%	10%	
2012	10%	10%	9%		9%			12%		14%		8%		11%		11%		16%		10,9%	10%	
Bestuursrecht algemeen betreft het bestuursrecht, uitgezonderd vreemdelingenzaken en belastingzaken.																						
Vreemdelingenkamer										Percentage meervoudige kamer												
2010	3%	6%	3%	0%	5%	5%	0%	3%	3%	n.v.t.	2%	2%	3%	n.v.t.	3%	5%	10%	n.v.t.	2%	3,3%	10%	
2011	5%	5%	5%	0%	7%	4%	1%	2%	1%	n.v.t.	3%	3%	0%	n.v.t.	5%	4%	3%	n.v.t.	0%	3,0%	10%	
2012	3%	2%	2%		4%			2%		3%		2%		1%		1%		8%		2,4%	5%	
Strafzaken exclusief kantonzaken										Percentage meervoudige kamer												
2010	11%	11%	14%	11%	11%	15%	14%	15%	12%	14%	14%	13%	16%	13%	12%	12%	12%	14%	9%	12,5%	15%	
2011	15%	11%	14%	13%	14%	14%	14%	13%	13%	14%	15%	14%	15%	14%	16%	12%	18%	11%	13%	13,8%	15%	
2012	18%	12%	16%		15%			15%		14%		16%		15%		13%		10%		14,5%	15%	
Rijksbelastingzaken										Percentage meervoudige kamer												
2010		25%						42%		37%			34%					26%		31,6%	15%	
2011		19%						35%		45%			22%					29%		28,7%	15%	
2012		34%						34%		44%			44%					28%		35,6%	25%	

Mk percentages die boven het gemiddelde liggen of conform de norm zijn, zijn blauw gedrukt. MK percentages die zowel duidelijk onder de norm liggen als onder het gemiddelde liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 8a: rechtbanken, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

Rechtbanken 19 deling	Amst	sGrav	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Gem.
Rechtbanken 10 deling	Amst	sGrav	Limburg		Midden Nederland			Oost Nederland		Noord Holland			Noord Nederland		Oost Brabant	Rotterdam		Zeeland/ West Brabant		
Civiel recht <i>Productie-aantal versus instroom</i>																				
2010	101%	101%	103%	100%	102%	98%	98%	102%	101%	101%	99%	98%	99%	97%	99%	102%	103%	98%	105%	100%
2011	102%	102%	103%	98%	100%	96%	96%	101%	101%	98%	100%	100%	101%	96%	103%	104%	100%	100%	104%	100%
2012	98%	101%	96%		103%			98%		97%		95%			101%	99%		97%		98%
Bestuursrecht <i>Productie-aantal versus instroom</i>																				
2010	104%	104%	106%	100%	101%	107%	98%	111%	98%	113%	105%	91%	99%	101%	122%	109%	97%	107%	103%	105%
2011	116%	109%	95%	99%	116%	112%	112%	94%	103%	108%	115%	105%	100%	108%	114%	112%	94%	107%	101%	107%
2012	90%	100%	94%		104%			105%		96%			107%		97%	99%		99%		99%
Vreemdelingenkamer <i>Productie-aantal versus instroom</i>																				
2010	109%	107%	108%	99%	99%	125%	126%	132%	110%	n.v.t.	130%	106%	114%	n.v.t.	100%	110%	103%	n.v.t.	120%	111%
2011	109%	96%	93%	96%	101%	108%	110%	113%	112%	n.v.t.	102%	98%	109%	n.v.t.	103%	96%	96%	n.v.t.	131%	103%
2012	90%	113%	93%		108%			96%		91%			101%		102%	111%		99%		99%
Belastingrecht <i>Productie-aantal versus instroom</i>																				
2010	n.v.t.	100%	90%	144%	95%	104%	103%	117%	108%	107%	90%	n.v.t.	n.v.t.	121%	113%	158%	68%	105%	105%	102%
2011	n.v.t.	109%	99%	108%	110%	81%	91%	87%	110%	103%	113%	n.v.t.	n.v.t.	92%	121%	95%	104%	98%	85%	103%
2012	n.v.t.	77%	104%		107%			92%		106%			100%		127%	117%		77%		93%
Strafrecht <i>Productie-aantal versus instroom</i>																				
2010	98%	97%	100%	99%	99%	97%	96%	99%	99%	95%	98%	99%	96%	102%	96%	96%	98%	94%	96%	98%
2011	99%	100%	97%	97%	94%	95%	98%	100%	97%	97%	98%	98%	98%	99%	99%	96%	98%	92%	93%	97%
2012	99%	96%	96%		95%			97%		96%			97%		96%	97%		92%		96%
Kantonzaken <i>Productie-aantal versus instroom</i>																				
2010	101%	100%	100%	100%	95%	101%	100%	100%	100%	99%	99%	103%	99%	100%	99%	100%	101%	100%	103%	100%
2011	101%	100%	97%	96%	104%	99%	99%	97%	98%	98%	98%	96%	104%	100%	97%	100%	104%	99%	101%	100%
2012	99%	98%	100%		98%			99%		94%			97%		96%	98%		96%		98%
Totaal																				
2010	101%	100%	100%	100%	97%	102%	100%	101%	100%	100%	100%	102%	99%	100%	99%	101%	101%	99%	102%	100%
2011	101%	101%	98%	97%	102%	98%	99%	98%	99%	99%	100%	97%	103%	99%	99%	100%	102%	98%	100%	100%
2012	98%	98%	99%		99%			99%		95%			97%		97%	98%		95%		98%

Daar waar de productie 5% of meer boven de instroom lag is deze blauw gedrukt. Daar waar de productie 5% of meer beneden de instroom lag is deze rood weergegeven.

Tabel 8a: rechtbanken, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

Rechtbanken 19 deling	Amst	sGrav	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Gem.
Rechtbanken 10 deling	Amst	sGrav	Limburg		Midden Nederland			Oost Nederland		Noord Holland			Noord Nederland		Oost Brabant	Rotterdam		Zeeland/ West Brabant		
Civiel recht																				
<i>Productie-aantal versus afspraak</i>																				
2010	95%	96%	91%	101%	95%	107%	103%	105%	99%	99%	97%	103%	102%	95%	100%	104%	99%	97%	102%	99%
2011	100%	104%	103%	112%	99%	111%	103%	104%	98%	99%	107%	110%	97%	107%	99%	106%	108%	101%	109%	103%
2012	103%	95%	94%		97%			98%		96%			101%		94%	101%		97%		98%
Bestuursrecht																				
<i>Productie-aantal versus afspraak</i>																				
2010	85%	90%	88%	89%	100%	102%	85%	99%	99%	87%	96%	73%	92%	102%	99%	91%	106%	92%	97%	93%
2011	116%	103%	102%	95%	89%	97%	105%	89%	85%	91%	101%	103%	97%	92%	101%	92%	112%	112%	97%	101%
2012	101%	110%	100%		96%			99%		86%			95%		106%	117%		85%		100%
Vreemdelingenkamer																				
<i>Productie-aantal versus afspraak</i>																				
2010	87%	93%	79%	75%	86%	108%	1,129	1,152	0,863	n.v.t.	0,997	85%	90%	n.v.t.	82%	75%	73%	n.v.t.	94%	89%
2011	101%	85%	67%	76%	101%	87%	0,708	0,804	0,786	n.v.t.	0,730	82%	96%	n.v.t.	83%	81%	86%	n.v.t.	98%	85%
2012	76%	88%	70%		89%			74%		77%			84%		87%	91%		88%		80%
Belastingrecht																				
<i>Productie-aantal versus afspraak</i>																				
2010	n.v.t.	96%	166%	125%	1,302	84%	109%	86%	106%	108%	102%	n.v.t.	n.v.t.	90%	101%	99%	84%	88%	82%	97%
2011	n.v.t.	127%	123%	116%	1,300	129%	110%	94%	132%	102%	128%	n.v.t.	n.v.t.	123%	151%	119%	165%	122%	97%	123%
2012	n.v.t.	113%	107%		132%			125%		93%			120%		93%	124%		106%		110%
Strafrecht																				
<i>Productie-aantal versus afspraak</i>																				
2010	90%	89%	103%	109%	99%	87%	92%	92%	81%	92%	83%	92%	105%	99%	96%	74%	93%	88%	90%	91%
2011	100%	102%	99%	111%	107%	93%	98%	93%	100%	97%	86%	102%	110%	98%	93%	90%	98%	98%	105%	98%
2012	98%	101%	102%		99%			95%		110%			96%		102%	104%		96%		100%
Kantonzaken																				
<i>Productie-aantal versus afspraak</i>																				
2010	101%	103%	100%	97%	90%	104%	119%	103%	107%	100%	96%	111%	105%	102%	88%	104%	121%	111%	83%	103%
2011	112%	97%	94%	94%	102%	91%	86%	85%	97%	92%	92%	80%	82%	91%	93%	89%	93%	102%	100%	95%
2012	96%	100%	94%		93%			89%		90%			86%		92%	84%		93%		91%
Totaal																				
2010	97%	99%	98%	98%	92%	103%	112%	102%	102%	99%	95%	106%	104%	101%	91%	98%	113%	104%	87%	100%
2011	107%	99%	96%	98%	101%	95%	90%	89%	97%	94%	95%	86%	87%	95%	95%	92%	96%	102%	102%	97%
2012	97%	100%	94%		95%			91%		93%			90%		93%	90%		95%		93%

Daar waar de productie 5% of meer boven de afspraak/ planning lag is deze blauw gedrukt. Daar waar de productie 5% of meer beneden de afspraak/ planning lag is deze rood weergegeven.

Tabel 9a: rechtbanken, gemiddelde zaakswaarte van de afgedane zaken ten opzichte van het landelijk gemiddelde

Rechtbanken 19 deling	Amst	sGrav	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd
Rechtbanken 10 deling	Amst	sGrav	Limburg		Midden Nederland			Oost Nederland		Noord Holland			Noord Nederland		Oost Brabant	Rotterdam		Zeeland/ West Brabant	
Civil recht																			
<i>Relatieve zaakswaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde</i>																			
2010	93%	99%	100%	100%	101%	98%	97%	100%	104%	100%	109%	101%	101%	105%	105%	103%	94%	107%	102%
2011	100%	100%	101%	96%	95%	95%	94%	99%	101%	93%	107%	102%	98%	95%	102%	104%	102%	109%	107%
2012	99%	102%	98%		98%			99%		99%		99%			99%	102%		106%	
Bestuursrecht																			
<i>Relatieve zaakswaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde</i>																			
2010	100%	100%	102%	98%	99%	101%	92%	105%	100%	102%	102%	94%	100%	101%	101%	94%	96%	101%	103%
2011	99%	99%	98%	100%	99%	105%	93%	113%	105%	103%	102%	95%	96%	103%	100%	95%	94%	102%	98%
2012	100%	100%	96%		100%			101%		103%		98%			102%	96%		106%	
Vreemdelingenkamer																			
<i>Relatieve zaakswaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde</i>																			
2010	105%	91%	89%	101%	92%	86%	72%	130%	86%	n.v.t.	119%	110%	114%	n.v.t.	107%	96%	100%	n.v.t.	156%
2011	100%	93%	95%	110%	86%	92%	79%	111%	88%	n.v.t.	122%	106%	110%	n.v.t.	102%	97%	100%	n.v.t.	153%
2012	98%	98%	94%		91%			92%		116%		110%			106%	95%		132%	
Belastingrecht																			
<i>Relatieve zaakswaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde</i>																			
2010	n.v.t.	88%	64%	73%	67%	105%	73%	119%	108%	81%	99%	n.v.t.	n.v.t.	130%	84%	156%	91%	109%	75%
2011	n.v.t.	99%	107%	81%	101%	105%	74%	117%	110%	91%	105%	n.v.t.	n.v.t.	110%	105%	89%	55%	99%	96%
2012	n.v.t.	97%	98%		101%			111%		108%		98%			92%	66%		98%	
Strafrecht																			
<i>Relatieve zaakswaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde</i>																			
2010	88%	94%	116%	84%	95%	114%	106%	114%	99%	114%	104%	108%	123%	104%	102%	99%	99%	96%	86%
2011	98%	93%	110%	89%	101%	106%	104%	106%	98%	104%	107%	105%	112%	106%	109%	99%	92%	91%	98%
2012	109%	89%	102%		103%			105%		102%		113%			98%	92%		87%	
Kantonzaken																			
<i>Relatieve zaakswaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde</i>																			
2010	113%	101%	100%	93%	98%	98%	98%	98%	97%	97%	107%	94%	82%	87%	107%	99%	101%	101%	99%
2011	114%	92%	107%	98%	94%	97%	97%	105%	96%	108%	110%	91%	72%	90%	116%	94%	96%	106%	98%
2012	113%	100%	94%		100%			98%		108%		83%			112%	97%		102%	
Totaal																			
2010	104%	102%	96%	93%	106%	100%	95%	99%	97%	103%	124%	90%	83%	93%	112%	106%	84%	105%	106%
2011	110%	99%	96%	94%	103%	97%	96%	101%	95%	104%	120%	94%	82%	92%	114%	106%	84%	105%	106%
2012	110%	104%	88%		101%			98%		110%		90%			105%	93%		102%	

Tabel 10a: rechtbanken, indicatie kostenproductiviteit (gewogen productie in verhouding tot de gerealiseerde kosten) vergeleken met de bekostigingsnorm (op basis van vastgestelde prijzen)

Rechtbanken 19 deling	Amst	sGrav	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Gem.
Rechtbanken 10 deling	Amst	sGrav	Limburg		Midden Nederland			Oost Nederland		Noord Holland			Noord Nederland		Oost Brabant	Rotterdam		Zeeland/ West Brabant		
Civiel recht (kosten)productiviteit t.o.v. de bekostigingsnorm																				
2010	103%	98%	94%	102%	102%	104%	112%	101%	122%	102%	95%	105%	104%	107%	105%	91%	100%	89%	97%	101%
2011	111%	105%	100%	95%	100%	107%	106%	105%	123%	107%	107%	113%	112%	103%	108%	106%	114%	105%	100%	107%
2012	100%	105%	92%		105%			94%		96%			102%		99%	104%		97%		100%
Bestuursrecht, inclusief vreemdelingenrecht & belastingrecht (kosten)productiviteit t.o.v. de bekostigingsnorm																				
2010	92%	103%	91%	93%	96%	98%	79%	94%	88%	85%	98%	81%	78%	95%	101%	101%	95%	106%	89%	95%
2011	107%	115%	102%	102%	106%	109%	87%	110%	90%	99%	100%	83%	90%	104%	104%	101%	111%	118%	87%	104%
2012	92%	118%	99%		106%			94%		94%			97%		102%	111%		99%		101%
Strafrecht (kosten)productiviteit t.o.v. de bekostigingsnorm																				
2010	79%	79%	93%	85%	93%	94%	81%	106%	69%	83%	78%	89%	97%	91%	94%	77%	77%	91%	73%	85%
2011	87%	94%	83%	106%	96%	87%	90%	98%	73%	76%	101%	88%	90%	85%	100%	89%	78%	91%	83%	89%
2012	96%	79%	89%		93%			78%		93%			87%		90%	78%		76%		85%
Kantonzaken (kosten)productiviteit t.o.v. de bekostigingsnorm																				
2010	99%	117%	94%	110%	93%	96%	134%	100%	102%	107%	78%	104%	124%	116%	94%	106%	109%	99%	87%	102%
2011	104%	103%	100%	109%	107%	89%	126%	106%	94%	106%	79%	91%	96%	105%	98%	98%	108%	95%	91%	100%
2012	113%	118%	126%		111%			126%		99%			117%		102%	104%		99%		112%
Totaal																				
2010	93%	97%	93%	98%	97%	99%	100%	100%	97%	94%	88%	96%	100%	102%	99%	93%	95%	94%	87%	96%
2011	102%	104%	96%	102%	101%	99%	101%	105%	97%	98%	98%	96%	99%	99%	103%	99%	102%	102%	91%	101%
2012	100%	103%	100%		103%			96%		96%			100%		98%	98%		93%		99%

Daar waar de productiviteit duidelijk boven het gemiddelde lag is deze blauw gedrukt. Daar waar de productiviteit duidelijk beneden het gemiddelde lag is deze rood weergegeven.

Tabel 11a: rechtbanken, indicatie arbeidsproductiviteit (gerealiseerde gewogen productie per fte) ten opzichte van het landelijk gemiddelde

Rechtbanken 19 deling	Amst	sGrav	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd
Rechtbanken 10 deling	Amst	sGrav	Limburg		Midden Nederland		Oost Nederland		Noord Holland		Noord Nederland		Oost Brabant		Rotterdam		Zeeland/ West Brabant		
Arbeidsproductiviteit t.o.v. het gemiddeld																			
2010	92%	97%	97%	100%	103%	112%	111%	101%	111%	97%	97%	113%	108%	118%	103%	93%	91%	102%	100%
2011	97%	100%	96%	103%	101%	104%	103%	100%	104%	95%	101%	110%	102%	106%	102%	98%	94%	103%	104%
2012	98%	99%	98%		103%		105%		98%		110%		98%		95%		95%		

Tabel 12a: rechtbanken, financieel resultaat en eigen vermogen

Rechtbanken 19 deling	Amst	sGrav	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Gem.
Rechtbanken 10 deling	Amst	sGrav	Limburg		Midden Nederland		Oost Nederland		Noord Holland		Noord Nederland		Oost Brabant		Rotterdam		Zeeland/ West Brabant			
Financieel resultaat als percentage van omzet																				
2010	-2,9%	0,0%	-4,4%	-0,7%	-1,4%	0,8%	-0,2%	0,6%	-2,4%	-3,8%	-6,2%	-3,0%	-1,3%	4,3%	1,0%	-5,3%	-2,5%	-3,3%	-10,0%	-1,8%
2011	0,8%	4,0%	-3,1%	1,7%	1,7%	0,8%	2,5%	5,8%	2,5%	0,4%	2,2%	-2,7%	-0,9%	-0,3%	2,8%	1,2%	2,4%	1,5%	-8,6%	1,6%
2012	0,7%	3,1%	1,6%		0,0%		-0,3%		-0,3%		1,6%		1,0%		0,4%		-3,7%		0,7%	
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet																				
2010	-1,5%	3,4%	-3,1%	0,8%	1,9%	4,2%	3,1%	4,1%	-1,0%	-0,8%	-2,6%	0,7%	2,1%	8,0%	4,6%	-4,0%	0,9%	0,0%	-8,4%	1,0%
2011	0,8%	7,0%	-3,2%	2,5%	3,6%	3,1%	5,4%	8,7%	2,6%	0,4%	2,3%	-2,1%	1,2%	2,5%	5,7%	1,2%	3,3%	1,5%	-9,0%	2,9%
2012	1,6%	6,1%	2,6%		3,0%		2,5%		1,3%		2,9%		4,0%		3,0%		-2,6%		2,5%	

Tabel 13a: rechtbanken, ziekteverzuim, aandeel rechters, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

Rechtbanken 19 deling	Amst	sGrav	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Gem.
Rechtbanken 10 deling	Amst	sGrav	Limburg		Midden Nederland		Oost Nederland			Noord Holland		Noord Nederland			Oost Brabant	Rotterdam		Zeeland/ West Brabant		
Rechterlijk ambtenaren (rechters)										Ziekteverzuim										
2010	2,9%	2,2%	4,9%	1,7%	1,6%	0,9%	1,5%	3,1%	4,9%	1,0%	1,4%	2,2%	3,7%	3,0%	3,4%	1,4%	2,7%	4,6%	3,0%	2,7%
2011	2,3%	2,2%	3,6%	3,9%	1,7%	2,7%	1,6%	3,1%	3,6%	1,6%	3,6%	3,4%	3,6%	2,5%	3,5%	2,4%	3,8%	3,7%	2,0%	2,9%
2012	2,6%	2,6%	3,4%		2,1%			3%		3,3%			2,3%		3,2%	2,1%		4,8%		2,8%
Percentages boven de 3,0% zijn in rood weergegeven																				
(Administratief) Ondersteunend personeel										Ziekteverzuim										
2010	5,2%	5,2%	6,7%	5,2%	4,2%	3,5%	5,4%	4,7%	5,1%	5,3%	5,4%	4,4%	4,5%	5,1%	5,2%	4,5%	5,3%	4,5%	4,1%	5,0%
2011	5,4%	5,3%	6,7%	5,1%	3,9%	3,2%	6,5%	6,2%	6,0%	7,0%	5,0%	5,5%	3,9%	6,4%	5,0%	5,9%	4,5%	4,7%	4,3%	5,2%
2012	5,8%	5,8%	6,5%		4,5%			5,2%		5,2%			5,4%		6,0%	4,7%		4,0%		5,3%
Percentages boven de 5,0% zijn in rood weergegeven																				
Percentage rechters op totaal personeel																				
2010	23%	22%	25%	21%	23%	21%	24%	25%	22%	23%	24%	21%	22%	19%	24%	22%	21%	23%	22%	22,6%
2011	23%	22%	25%	23%	24%	22%	23%	25%	22%	23%	25%	22%	22%	21%	24%	21%	21%	25%	24%	23,0%
2012	24%	22%	23%		23%			23%		25%			22%		25%	22%		24%		23,1%
Percentages zijn vet weergegeven bij meer dan 10 procent (circa 2,3 procentpunt) afwijking van het gemiddelde																				
Rechterlijk ambtenaren (rechters)										Percentage vrouwen										
2010	58%	59%	44%	51%	64%	52%	36%	57%	46%	64%	64%	47%	48%	45%	53%	54%	58%	53%	49%	55%
2011	59%	59%	45%	52%	65%	51%	37%	58%	48%	65%	65%	54%	55%	43%	56%	55%	60%	53%	47%	56%
2012	60%	3%	46%	57%	65%	47%	36%	60%	46%	67%	69%	55%	57%	44%	55%	59%	62%	52%	50%	58%
(Administratief) Ondersteunend personeel										Percentage vrouwen										
2010	67%	68%	66%	61%	71%	68%	60%	60%	69%	73%	68%	66%	55%	67%	74%	74%	73%	71%	68%	68%
2011	75%	67%	67%	47%	73%	68%	60%	60%	70%	75%	63%	66%	56%	67%	70%	75%	74%	71%	66%	68%
2012	67%	67%	67%	65%	72%	70% 0%	59%	61%	71%	75%	69%	65%	56%	68%	69%	74%	75%	73%	65%	68%

Percentages zijn vet weergegeven bij meer dan 15% afwijking van het gemiddelde

Tabel 13a: rechtbanken, ziekteverzuim, aandeel rechters, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

Rechtbanken 19 deling	Amst	sGrav	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Gem.
Rechtbanken 10 deling	Amst	sGrav	Limburg		Midden Nederland			Oost Nederland		Noord Holland			Noord Nederland		Oost Brabant	Rotterdam		Zeeland/ West Brabant		
Rechterlijk ambtenaren (rechters)																				
Leeftijdsopbouw																				
2010																				
tot en met 39 jaar	18%	16%	15%	8%	20%	14%	7%	18%	14%	12%	17%	15%	8%	17%	18%	17%	19%	20%	11%	16%
40 tot en met 49 jaar	37%	41%	32%	21%	43%	31%	31%	38%	39%	49%	41%	20%	31%	53%	33%	37%	33%	41%	32%	37%
50 tot en met 59 jaar	29%	28%	38%	56%	29%	42%	38%	31%	27%	25%	23%	43%	46%	26%	35%	26%	33%	24%	38%	32%
60 jaar en ouder	17%	15%	15%	15%	8%	13%	24%	13%	20%	14%	20%	23%	15%	4%	14%	20%	15%	15%	19%	15%
2011																				
tot en met 39 jaar	13%	16%	13%	8%	18%	11%	11%	17%	21%	8%	13%	15%	8%	15%	20%	16%	17%	18%	5%	15%
40 tot en met 49 jaar	38%	37%	33%	21%	42%	34%	28%	41%	36%	55%	45%	21%	30%	49%	31%	37%	37%	39%	38%	37%
50 tot en met 59 jaar	34%	33%	40%	54%	33%	39%	33%	32%	28%	23%	20%	49%	44%	32%	33%	32%	30%	25%	35%	33%
60 jaar en ouder	15%	15%	15%	17%	8%	16%	28%	10%	16%	14%	23%	15%	18%	4%	16%	16%	16%	18%	22%	15%
2012																				
tot en met 39 jaar	14%	15%	12%	9%	16%	9%	7%	15%	15%	6%	12%	18%	11%	14%	14%	16%	17%	17%	6%	14%
40 tot en met 49 jaar	38%	35%	32%	23%	41%	29%	31%	41%	37%	44%	44%	24%	26%	50%	34%	41%	38%	40%	32%	37%
50 tot en met 59 jaar	33%	35%	42%	51%	36%	47%	35%	35%	31%	38%	21%	45%	45%	30%	38%	32%	31%	23%	38%	35%
60 jaar en ouder	15%	14%	14%	17%	6%	15%	27%	9%	17%	11%	22%	13%	17%	6%	14%	11%	15%	20%	24%	15%
(Administratief) Ondersteunend personeel																				
Leeftijdsopbouw																				
2010																				
tot en met 39 jaar	50%	50%	34%	33%	52%	52%	41%	44%	37%	44%	43%	39%	37%	41%	45%	48%	53%	49%	44%	46%
40 tot en met 49 jaar	28%	26%	35%	32%	26%	27%	23%	33%	35%	28%	28%	32%	33%	33%	31%	30%	25%	27%	20%	29%
50 tot en met 59 jaar	17%	20%	27%	30%	17%	18%	33%	17%	26%	24%	20%	23%	25%	18%	21%	17%	20%	22%	32%	21%
60 jaar en ouder	5%	4%	4%	5%	5%	3%	4%	5%	2%	4%	8%	5%	5%	8%	3%	5%	2%	3%	3%	4%
2011																				
tot en met 39 jaar	47%	48%	29%	30%	50%	51%	39%	43%	32%	41%	42%	35%	34%	39%	39%	44%	48%	48%	38%	43%
40 tot en met 49 jaar	29%	28%	35%	30%	27%	26%	23%	34%	35%	29%	29%	34%	31%	33%	30%	31%	28%	27%	20%	29%
50 tot en met 59 jaar	19%	19%	31%	35%	19%	20%	31%	17%	29%	25%	23%	25%	27%	19%	25%	18%	20%	22%	35%	22%
60 jaar en ouder	6%	5%	5%	6%	5%	4%	7%	5%	4%	5%	7%	5%	8%	9%	6%	7%	3%	3%	7%	5%
2012																				
tot en met 39 jaar	44%	47%	27%	28%	48%	50%	35%	42%	29%	40%	41%	31%	31%	35%	39%	36%	45%	45%	31%	41%
40 tot en met 49 jaar	29%	27%	33%	28%	28%	26%	24%	33%	32%	29%	27%	35%	31%	35%	27%	34%	30%	28%	24%	29%
50 tot en met 59 jaar	21%	19%	34%	35%	18%	21%	34%	21%	33%	25%	26%	27%	29%	21%	25%	23%	22%	22%	36%	24%
60 jaar en ouder	6%	7%	7%	9%	5%	4%	7%	4%	6%	5%	6%	7%	9%	9%	8%	7%	4%	4%	8%	6%

Percentages zijn vet weergegeven bij meer dan 15% afwijking van het gemiddelde

Tabel 14a: rechtbanken, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

Rechtbanken 19 deling	Amst	sGrav	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Gem.
Rechtbanken 10 deling	Amst	sGrav	Limburg		Midden Nederland			Oost Nederland		Noord Holland			Noord Nederland		Oost Brabant	Rotterdam		Zeeland/ West Brabant		
Rechterlijk ambtenaren (rechters)																				
<i>Permanente Educatie: percentage voldaan aan norm</i>																				
2010	75%	77%	61%	49%	82%	78%	89%	83%	71%	67%	76%	86%	74%	78%	69%	79%	98%	90%	71%	77%
2011	74%	67%	64%	70%	76%	79%	89%	83%	77%	82%	76%	78%	69%	74%	72%	61%	88%	90%	75%	76%
2012	78%	66%	61%		83%		87%			68%		80%			67%	54%		75%		73%
(Administratief) Ondersteunend personeel																				
<i>Permanente Educatie: percentage voldaan aan norm</i>																				
2010	81%	75%	49%	56%	67%	70%	77%	87%	67%	73%	89%	64%	48%	60%	62%	70%	95%	90%	32%	74%
2011	72%	70%	45%	49%	57%	56%	98%	83%	52%	73%	40%	72%	56%	78%	69%	58%	87%	90%	32%	68%
2012	72%	56%	55%		67%		78%			49%		61%			54%	55%		61%		62%

Afwijkingen van minimaal 10 procentpunten boven het gemiddelde zijn in blauw weergegeven. Afwijkingen van minimaal 10 procentpunten onder het gemiddelde zijn in rood weergegeven.

Rechtbanken 19 deling	Amst	sGrav	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Gem.
<i>Mediations, aantal afgerond: promille van het aantal relevante zaken</i>																				
2010	5‰	10‰	5‰	4‰	8‰	7‰	7‰	11‰	12‰	8‰	6‰	10‰	8‰	8‰	6‰	15‰	8‰	13‰	9‰	8‰
2011	6‰	8‰	8‰	6‰	8‰	9‰	5‰	8‰	8‰	7‰	6‰	5‰	8‰	9‰	6‰	11‰	8‰	10‰	9‰	8‰
2012	6‰	6‰	8‰	2‰	9‰	9‰	8‰	6‰	6‰	8‰	5‰	6‰	3‰	5‰	5‰	12‰	7‰	9‰	9‰	7‰

In blauw weergegeven als 3 promillepunten hoger en in rood als 3 promillepunten lager dan gemiddeld.

<i>Mediations, percentage (gedeeltelijke) overeenstemming</i>																				
2010	53%	59%	68%	34%	58%	55%	55%	61%	63%	46%	69%	45%	56%	55%	64%	55%	51%	63%	55%	58%
2011	52%	52%	55%	45%	54%	59%	63%	64%	62%	46%	62%	55%	52%	66%	60%	62%	57%	54%	53%	57%
2012	58%	54%	59%	68%	54%	52%	63%	55%	57%	54%	59%	47%	58%	67%	47%	53%	50%	47%	41%	54%

In blauw weergegeven als 10 procentpunten hoger en in rood als 10 procentpunten lager dan gemiddeld.

Rechtbanken 19 deling	Amst	sGrav	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Gem.
<i>Gepubliceerde uitspraken; uitgedrukt in promille van het aantal uitspraken</i>																				
2010	10‰	11‰	10‰	10‰	20‰	14‰	16‰	21‰	17‰	11‰	21‰	10‰	15‰	13‰	8‰	16‰	12‰	10‰	25‰	13‰
2011	13‰	11‰	13‰	10‰	22‰	14‰	19‰	25‰	18‰	13‰	23‰	16‰	14‰	14‰	10‰	13‰	10‰	15‰	18‰	15‰
2012	14‰	15‰	12‰	11‰	30‰	13‰	21‰	26‰	21‰	15‰	23‰	15‰	9‰	13‰	16‰	18‰	12‰	15‰	15‰	17‰

Afwijkingen van minimaal 4 promillepunten van het gemiddelde zijn in blauw (hoger dan gemiddeld) of in rood (lager dan gemiddeld) weergegeven.

Tabel 14a: rechtbanken, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

Rechtbanken 19 deling	Amst	sGrav	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Gem.
Aantal klachten per 10.000 rechtzaken																				
2010	4,4	7,2	1,6	2,3	8,1	7,9	2,3	8,0	5,3	3,2	7,4	4,9	3,1	4,5	4,7	11,4	6,3	5,1	7,3	5,7
2011	5,3	8,8	7,0	4,7	13,0	5,2	5,8	9,7	4,3	4,8	8,8	10,7	2,5	6,3	6,9	9,0	7,2	6,5	3,4	7,2
2012	5,9	8,4	3,5	4,3	12,7	5,3	5,2	9,9	8,8	4,7	9,2	7,7	6,6	3,2	9,2	11,9	9,0	6,4	3,7	7,5
Percentage gegrond van ingediende klachten																				
2010	18%	28%	8%	8%	9%	12%	13%	8%	14%	16%	25%	6%	21%	21%	19%	10%	26%	18%	25%	18%
2011	24%	32%	12%	20%	19%	7%	3%	20%	4%	19%	20%	9%	6%	8%	10%	23%	33%	23%	9%	20%
2012	16%	28%	17%	25%	22%	7%	15%	16%	8%	33%	16%	13%	8%	11%	20%	16%	30%	25%	11%	20%
Aantal gegronde klachten per 10.000 rechtbankzaken																				
2010	0,8	2,0	0,1	0,2	0,7	0,9	0,3	0,6	0,7	0,5	1,9	0,3	0,6	0,9	0,9	1,1	1,6	0,9	1,8	1,0
2011	1,3	2,8	0,8	0,9	2,4	0,3	0,2	1,9	0,2	0,9	1,7	0,9	0,1	0,5	0,7	2,1	2,4	1,5	0,3	1,4
2012	0,9	2,4	0,6	1,1	2,8	0,4	0,8	1,6	0,7	1,6	1,5	1,0	0,5	0,4	1,9	1,9	2,7	1,6	0,4	1,5

Afwijkingen van respectievelijk minimaal 35 procent van het gemiddelde zijn in blauw (lager dan gemiddeld) of in rood (hoger dan gemiddeld) weergegeven.

Rechtbanken 19 deling	Amst	sGrav	Maastr	Roerm	Utr	Zwo	Almel	Arnh	Zutph	Alkm	Haarl	Assen	Gron	Leeuw	sHert	Dordr	Rott	Breda	Midd	Totaal
Rechtbanken 10 deling	Amst	sGrav	Limburg		Midden Nederland		Oost Nederland		Noord Holland		Noord Nederland		Oost Brabant		Rotterdam		Zeeland/ West Brabant			
Aantal ingediende wrakingsverzoeken																				
2010	39	47	12	10	34	13	6	40	13	11	25	13	24	11	22	3	48	16	1	388
2011	50	57	15	10	29	22	13	33	21	18	43	11	12	6	35	10	40	22	3	450
2012	69	77	35		43		59		48		44		39		90		14		518	
Driejaarsgemiddelde																				
Aantal gehonoreerde wrakingsverzoeken																				
2010	4	2	0	2	2	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	2	1	0	0	16
2011	0	3	0	3	1	4	1	2	1	0	3	0	1	0	5	1	4	3	1	33
2012	2	3	4		2		5		7		2		2		11		0		38	
Driejaarsgemiddelde																				

Tabel 15a: gerealiseerde appelpercentages, naar rechtbank eerste aanleg, driejaarsgemiddelden 2009-2011 en 2010-2012

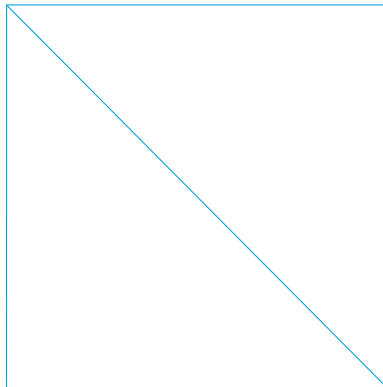
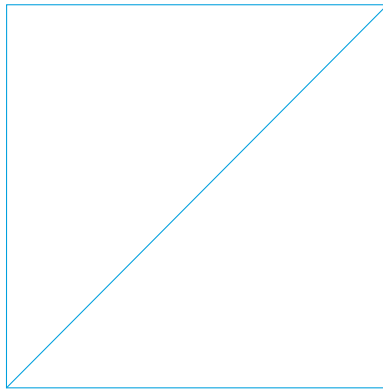
Appelpercentage																					Gem.	Intrekkingen	
Rechtbanken	Periode	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo		Excl.	%
Appelpercentage driejaarsgemiddelde																							
Civiele procedure																							
Kanton: handelszaken excl. verstek	2009-2011	6%	8%	17%	8%	4%	8%	3%	11%	8%	10%	11%	14%	12%	7%	8%	8%	12%	8%	6%	9%	6%	31%
	2010-2012	7%	8%	12%	8%	5%	7%	4%	10%	7%	9%	10%	12%	11%	6%	7%	9%	11%	7%	5%	8%	5%	35%
Civiel: handelszaken	2009-2011	18%	23%	16%	20%	16%	21%	15%	13%	19%	18%	21%	19%	19%	17%	18%	21%	19%	16%	20%	18%	15%	17%
	2010-2012	20%	29%	20%	25%	18%	24%	20%	16%	23%	21%	28%	21%	22%	22%	23%	23%	20%	21%	25%	22%	18%	17%
Civiel: kort gedingen	2009-2011	17%	15%	13%	17%	25%	20%	24%	22%	17%	22%	21%	19%	19%	14%	18%	17%	16%	20%	18%	17%	12%	28%
	2010-2012	21%	16%	15%	16%	26%	21%	23%	22%	15%	22%	22%	19%	20%	14%	18%	15%	15%	17%	19%	17%	13%	27%
Civiel: familiezaken	2009-2011	4%	3%	4%	4%	4%	5%	4%	4%	4%	5%	4%	5%	5%	5%	5%	4%	4%	3%	4%	4%	4%	9%
	2010-2012	4%	3%	3%	4%	4%	5%	3%	4%	5%	5%	4%	4%	4%	5%	5%	5%	4%	3%	5%	4%	4%	9%
Appelpercentage driejaarsgemiddelde																							
Strafrechtelijke procedures																							
Overtredingszaken	2009-2011	3,2%	4,4%	3,4%	5,2%	4,5%	4,0%	5,1%	4,3%	5,1%	4,5%	5,2%	3,4%	4,4%	2,9%	4,3%	3,8%	5,1%	3,5%	4,1%	4,1%	3,9%	5%
	2010-2012	3,0%	3,4%	3,1%	4,4%	3,8%	3,8%	4,7%	3,8%	4,5%	4,1%	5,0%	2,9%	3,6%	2,6%	4,0%	3,0%	4,8%	3,0%	3,8%	3,7%	3,5%	5%
Politierechterzaken incl. ontnemingen (EK)	2009-2011	9%	12%	13%	11%	10%	11%	12%	9%	14%	11%	10%	9%	11%	10%	12%	11%	14%	9%	12%	11%	9%	19%
	2010-2012	9%	12%	13%	11%	9%	12%	13%	8%	14%	10%	10%	9%	11%	10%	12%	11%	15%	10%	12%	12%	10%	15%
Kinderrechterzaken (EK)	2009-2011	4%	6%	11%	8%	4%	10%	7%	4%	8%	6%	5%	4%	6%	4%	7%	7%	11%	3%	8%	7%	5%	25%
	2010-2012	5%	5%	11%	7%	4%	12%	8%	4%	9%	5%	4%	2%	5%	5%	8%	7%	12%	4%	10%	8%	6%	24%
Meervoudige Kamerzaken incl. ontnemingen	2009-2011	29%	43%	40%	37%	32%	36%	42%	32%	48%	36%	34%	37%	39%	36%	33%	35%	42%	28%	43%	38%	26%	31%
	2010-2012	32%	43%	39%	38%	27%	38%	44%	31%	45%	35%	32%	35%	41%	36%	35%	35%	43%	29%	46%	38%	28%	26%
Appelpercentage driejaarsgemiddelde																							
Bestuursrecht regulier																							
Sociale verzekeringszaken	2009-2011	38%	40%	42%	37%	32%	34%	27%	43%	37%	36%	36%	35%	40%	44%	39%	36%	37%	37%	32%	38%	31%	19%
	2010-2012	35%	37%	42%	35%	33%	35%	33%	43%	35%	38%	34%	34%	43%	40%	39%	35%	35%	37%	33%	37%	30%	19%
Bijstand- en studie-financieringszaken	2009-2011	18%	40%	39%	43%	31%	37%	20%	56%	42%	41%	50%	41%	38%	42%	42%	37%	37%	21%	39%	37%	33%	11%
	2010-2012	20%	43%	39%	44%	30%	37%	21%	57%	44%	44%	50%	37%	47%	42%	43%	35%	42%	19%	41%	38%	34%	12%
Ambtenarenzaken	2009-2011	38%	55%	51%	58%	33%	40%	39%	47%	40%	51%	64%	56%	51%	51%	53%	53%	58%	34%	52%	50%	40%	19%
	2010-2012	42%	42%	49%	51%	34%	44%	42%	37%	38%	55%	59%	60%	53%	54%	47%	50%	54%	45%	51%	48%	38%	22%
Overige reguliere bestuurs-rechtelijke zaken	2009-2011	22%	32%	23%	23%	28%	31%	26%	33%	27%	25%	27%	29%	27%	26%	26%	25%	22%	33%	24%	26%	-	-
	2010-2012*																				25%		

*) De appelinstream 2012 van Raad van State bleek niet goed toe te delen naar de rechtbanken.

Tabel 15a: gerealiseerde appelpercentages, naar rechtbank eerste aanleg, driejaarsgemiddelden 2009-2011 en 2010-2012

Appelpercentage																					Gem.	Intrekkingen	
Rechtbanken	Periode	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo		Excl.	%
Belastingrecht																							
<i>Appelpercentage driejaarsgemiddelde</i>																							
Rijksbelastingzaken	2009-2011	-	-	-	45%	-	47%	-	-	40%	46%	-	-	-	-	43%	-	-	-	-	44%	34%	23%
	2010-2012	-	-	-	42%	-	46%	-	-	49%	51%	-	-	-	-	47%	-	-	-	-	47%	36%	22%
Lokale belastingen: WOZ/OZB	2009-2011	7%	16%	-	13%	-	22%	5%	-	12%	12%	13%	9%	12%	21%	10%	9%	18%	13%	15%	13%	11%	17%
	2010-2012	5%	18%	-	12%	-	23%	10%	-	13%	10%	13%	6%	10%	21%	8%	10%	20%	14%	17%	13%	11%	18%
Lokale belastingen: rest	2009-2011	10%	25%	-	22%	-	18%	32%	-	20%	15%	13%	18%	15%	18%	28%	10%	28%	43%	21%	21%	17%	17%
	2010-2012	11%	23%	-	32%	-	27%	29%	-	22%	14%	31%	12%	17%	16%	29%	9%	29%	36%	32%	23%	19%	17%
Vreemdelingenrecht																							
<i>Appelpercentage driejaarsgemiddelde</i>																							
VA (Asiel)	2009-2011	-	53%	47%	58%	49%	45%	58%	49%	46%	-	49%	57%	57%	65%	55%	52%	47%	57%	56%	52%	-	-
	2010-2012	-	53%	51%	61%	54%	-	65%	49%	47%	-	53%	60%	57%	66%	53%	51%	52%	56%	58%	54%	-	-
Regulier	2009-2011	-	22%	26%	31%	29%	69%	36%	24%	32%	-	19%	29%	24%	30%	29%	26%	31%	24%	29%	28%	-	-
	2010-2012	-	24%	28%	27%	30%	-	38%	23%	32%	-	24%	32%	27%	29%	28%	28%	31%	23%	29%	29%	-	-
AA (AC)	2009-2011	-	49%	48%	58%	56%	-	-	55%	52%	-	-	-	100%	-	-	46%	54%	50%	48%	52%	-	-
	2010-2012	-	49%	52%	59%	57%	-	74%	52%	53%	-	55%	61%	59%	65%	66%	47%	55%	48%	50%	53%	-	-

Waar het appelpercentage van een gerecht bij een zeker proceduretype substantieel (20 procent of meer) positief of negatief afwijkt van het landelijke gemiddelde appelpercentage, is deze vet weergegeven. Gemarkeerd zijn sterke wijzigingen in de tijd in het appelpercentage.

Bijlage 3

Tabellen gerechtshoven

Tabel 1b:	gerechtshoven, tevredenheid van procespartijen over het RECHTSPREKEN	67
Tabel 1b1:	gerechtshoven, tevredenheid van procespartijen over de DUUR van de PROCEDURE	68
Tabel 2b:	gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Handel	69
Tabel 3b:	gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Familie	69
Tabel 4b:	gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Belasting	69
Tabel 5b:	gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Strafrecht	70
Tabel 7b:	gerechtshoven, MK aandeel	71
Tabel 8b:	gerechtshoven, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)	72
Tabel 9b:	gerechtshoven, gemiddelde zaakswaarte van de afgedane zaken ten opzichte van het landelijk gemiddelde	74
Tabel 10b:	gerechtshoven, indicatie kostenproductiviteit (gerealiseerde productie in verhouding tot de gerealiseerde kosten)	75
Tabel 11b:	gerechtshoven, indicatie arbeidsproductiviteit (gerealiseerde gewogen productie per fte) ten opzichte van het landelijk gemiddelde	75
Tabel 12b:	gerechtshoven, financieel resultaat en eigen vermogen	76
Tabel 13b:	gerechtshoven, ziekteverzuim, aandeel raadsheren, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw	77
Tabel 14b:	gerechtshoven, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen	79

Tabel 1b: gerechtshoven 2011, tevredenheid van procespartijen over het RECHTSPREKEN: percentage tevreden respondenten

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem. hoven	CRvB	CBB	Gem. colleges	Totaal gem.
Justitiabelen/ rechtszoekenden										
Deskundigheid van de rechter	83%	80%	79%	81%	85%	82%	87%	95%	90%	83%
Onpartijdigheid van de rechter	80%	77%	77%	78%	73%	77%	82%	85%	83%	78%
Bejegening door de rechter	87%	85%	86%	84%	82%	85%	84%	94%	89%	85%
– Ruimte die rechter biedt om verhaal te doen	89%	84%	89%	86%	83%	86%	88%	100%	92%	87%
– Luisteren door rechter naar standpunten	87%	88%	94%	90%	93%	90%	93%	100%	95%	91%
– Inleven van de rechter in de situatie	76%	76%	74%	73%	72%	74%	79%	85%	81%	75%
– Begrijpelijkheid van het besprokene	94%	91%	85%	86%	81%	88%	74%	90%	79%	86%
Uitspraak (motivering en begrijpelijkheid ¹⁾)	73%	69%	92%	63%	63%	73%	onvoldoende respons			73%
Gemiddelde score rechtzoekenden	81%	78%	83%	76%	76%	79%	81%	87%	84%	80%
Professionals										
Deskundigheid van de rechter	80%	87%	79%	75%	79%	80%	96%	92%	94%	82%
Onpartijdigheid van de rechter	75%	81%	78%	73%	77%	77%	86%	92%	89%	79%
Bejegening door de rechter	72%	83%	75%	73%	77%	76%	83%	90%	87%	78%
– Ruimte die rechter biedt om verhaal te doen	77%	85%	79%	75%	78%	79%	88%	92%	90%	81%
– Luisteren door rechter naar standpunten	74%	87%	76%	74%	79%	78%	87%	92%	89%	80%
– Inleven van de rechter in de situatie	65%	77%	69%	71%	73%	71%	73%	87%	78%	72%
Uitspraak ¹⁾	67%	75%	66%	69%	70%	70%	76%	70%	74%	70%
– Motivering van de beslissing	67%	77%	70%	67%	73%	71%	69%	70%	69%	71%
– Begrijpelijkheid van de beslissing	69%	78%	72%	74%	76%	74%	79%	70%	76%	74%
– Rechtseenheid	54%	59%	57%	57%	60%	57%	74%	79%	76%	61%
Gemiddelde score professionals	74%	82%	74%	73%	76%	76%	85%	86%	86%	77%
Totaal rechtzoekenden en professionals²⁾	77%	80%	79%	75%	76%	77%	83%	86%	85%	79%

Uitkomsten die duidelijk boven het totaalgemiddelde liggen, zijn blauw gedrukt. Uitkomsten die duidelijk onder het gemiddelde liggen zijn rood gedrukt.

Van niet gemarkeerde uitkomsten is de kans te groot dat het verschil met het totaal-gemiddelde aan toeval te wijten is. Daarom worden aan die verschillen geen conclusies verbonden.

1) Optelling en middeling van de uitkomsten op de vijfpuntsschaal: dit komt voor tevredenheid bij Justitiabelen over de uitspraak wat lager uit dan het rekenkundig gemiddelde van de afzonderlijke tevredenheidspercentages.

2) Optelling en middeling van de gemiddelde score rechtzoekenden en de gemiddelde score professionals.

Tabel 1b1: gerechtshoven 2011, tevredenheid van procespartijen over het RECHTSPREKEN: percentage tevreden respondenten

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem. hoven	CRvB	CBB	Gem. colleges	Totaal gem.
Justitiabelen, tevreden over duur	47%	38%	47%	46%	42%	44%	24%	42%	30%	42%
Professionals, tevreden over duur	36%	38%	25%	30%	38%	33%	20%	15%	18%	31%
Totaal rechtzoekenden en professionals ¹⁾	42%	38%	36%	38%	40%	39%	22%	29%	24%	36%

Uitkomsten die duidelijk boven het totaalgemiddelde liggen, zijn blauw gedrukt. Uitkomsten die duidelijk onder het gemiddelde liggen zijn rood gedrukt. Van niet gemarkeerde uitkomsten is de kans te groot dat het verschil met het totaal-gemiddelde aan toeval te wijten is. Daarom worden aan die verschillen geen conclusies verbonden.

Tabel 2b: gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Handel

Gerechtshoven	Amst	Arnh-Leeuw	sGrav	sHert	Gem.	Norm
Handelszaken dagvaardingszaken	Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar					
2011	52%	39%	45%	39%	43%	70%
2012	52%	40%	52%	42%	46%	70%
Handelszaken dagvaardingszaken	Percentage zaken afgedaan binnen 2 jaar					
2011	83%	76%	77%	81%	79%	80%
2012	86%	78%	79%	80%	80%	80%
Insolventierekosten	Percentage zaken afgedaan binnen 2 maanden					
2011	55%	76%	47%	13%	49%	90%
2012	40%	90%	13%	49%	51%	90%
Handelsrekenen, niet insolventie	Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden					
2011	38%	54%	53%	71%	53%	90%
2012	47%	53%	50%	68%	56%	90%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 3b: gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Familie

Gerechtshoven	Amst	Arnh-Leeuw	sGrav	sHert	Gem.	Norm
Familierekosten, totaal	Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar					
2011	93%	85%	88%	93%	89%	90%
2012	93%	88%	89%	94%	91%	90%
Familierekosten, alleen jeugdbeschermingszaken	Percentage zaken afgedaan binnen 4 maanden					
2011	83%	75%	91%	94%	84%	90%
2012	86%	88%	89%	96%	89%	90%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 4b: gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Belasting

Gerechtshoven	Amst	Arnh-Leeuw	sGrav	sHert	Gem.	Norm
Belastingzaken	Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar					
2011	19%	70%	42%	51%	46%	70%
2012	12%	56%	43%	69%	44%	70%
Belastingzaken	Percentage zaken afgedaan binnen 18 maanden					
2011	40%	87%	87%	82%	74%	90%
2012	52%	90%	71%	80%	73%	90%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 5b: gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Strafrecht

Gerechtshoven	Amst	Arnh-Leeuw	sGrav	sHert	Gem.	Norm
Strafzaken MK (=meervoudig behandeld)	<i>Percentage zaken afgedaan binnen 9 maanden</i>					
2011	45%	57%	66%	58%	56%	85%
2012	52%	58%	72%	57%	59%	85%
Strafzaak EK, niet kantonappellen	<i>Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden</i>					
2011	6%	45%	25%	48%	30%	85%
2012	11%	7%	34%	50%	22%	85%
Strafzaak EK, kantonappellen	<i>Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden</i>					
2011	65%	66%	82%	72%	70%	85%
2012	45%	42%	65%	41%	49%	85%
Raadkamerzaken m.b.t. voorlopige hechtenis	<i>Percentage zaken afgedaan binnen 2 weken</i>					
2011	16%	93%	49%	48%	50%	90%
2012	14%	87%	49%	51%	50%	90%
Raadkamerzaken niet voorlopige hechtenis	<i>Percentage zaken afgedaan binnen 4 maanden</i>					
2011	30%	40%	17%	51%	34%	80%
2012	40%	43%	30%	27%	36%	80%
Klachten niet vervolgen (12 Sv.)	<i>Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden</i>					
2011	25%	70%	49%	52%	53%	85%
2012	6%	60%	45%	50%	46%	85%
Uitwerken (MK_)strafzaak i.v.m. cassatie	<i>Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden</i>					
2011	63%	79%	67%	53%	68%	100%
2012	62%	76%	66%	40%	64%	100%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 7b: gerechtshoven, MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage)

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.	Norm
Arnh-Leeuw							
Rijksbelastingzaken							
Percentage meervoudige kamer							
2010	94%	99%	91%	91%	92%	93%	90%
2011	90%	96%	94%	91%	92%	92%	90%
2012	93%	98%		93%	93%	94%	90%
Strafzaken							
Percentage meervoudige kamer							
2010	85%	95%	92%	91%	97%	92%	85%
2011	94%	90%	97%	84%	96%	92%	85%
2012	96%	95%		90%	99%	95%	85%

Mk percentages die boven het gemiddelde liggen of conform de norm zijn, zijn blauw gedrukt.

MK percentages die zowel duidelijk onder de norm liggen als onder het gemiddelde liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 8b: gerechtshoven, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
Arnh-Leeuw						
Civil recht <i>Productie-aantal versus instroom</i>						
2010	105%	104%	99%	126%	99%	107%
2011	102%	106%	111%	106%	112%	107%
2012	108%	108%		96%	102%	104%
Belastingrecht <i>Productie-aantal versus instroom</i>						
2010	101%	120%	74%	112%	95%	103%
2011	125%	83%	83%	84%	138%	104%
2012	89%	93%		92%	86%	90%
Strafrecht <i>Productie-aantal versus instroom</i>						
2010	98%	107%	100%	96%	92%	98%
2011	100%	94%	117%	99%	99%	100%
2012	102%		96%	100%	101%	99%
Totaal						
2010	100%	107%	98%	104%	94%	101%
2011	102%	97%	113%	100%	105%	102%
2012	103%		99%	98%	100%	100%

Daar waar de productie 3% of meer boven de instroom lag is deze blauw gedrukt.

Daar waar de productie 3% of meer beneden de instroom lag is deze rood weergegeven.

Tabel 8b: gerechtshoven, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
Arnh-Leeuw						
Civil recht	<i>Productie-aantal versus afspraak</i>					
2010	106%	98%	98%	104%	100%	101%
2011	100%	103%	96%	96%	104%	100%
2012	102%	96%		98%	84%	95%
Belastingrecht	<i>Productie-aantal versus afspraak</i>					
2010	105%	101%	82%	115%	97%	102%
2011	133%	107%	120%	108%	101%	112%
2012	84%	118%		99%	72%	92%
Strafrecht	<i>Productie-aantal versus afspraak</i>					
2010	84%	105%	97%	98%	91%	94%
2011	102%	91%	101%	97%	95%	97%
2012	91%	94%		96%	97%	94%
Totaal						
2010	90%	102%	97%	101%	94%	97%
2011	104%	95%	100%	97%	98%	99%
2012	93%	96%		97%	91%	94%

Daar waar de productie 5% of meer boven de afspraak/ planning lag is deze blauw gedrukt.

Daar waar de productie 5% of meer beneden de afspraak/ planning lag is deze rood weergegeven.

Tabel 9b: gerechtshoven, gemiddelde zaakswaarte van de afgedane zaken ten opzichte van het landelijk gemiddelde

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert
Arnh-Leeuw					
Civil recht	<i>Relatieve zaakswaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde</i>				
2010	100%	103%	97%	100%	100%
2011	100%	99%	99%	101%	101%
2012	92%	102%		101%	104%
Belastingrecht	<i>Relatieve zaakswaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde</i>				
2010	102%	110%	102%	89%	101%
2011	86%	108%	102%	96%	111%
2012	101%	97%		98%	105%
Strafrecht	<i>Relatieve zaakswaarte t.o.v. het landelijke gemiddelde</i>				
2010	100%	106%	95%	92%	106%
2011	98%	101%	116%	86%	106%
2012	103%	101%		96%	101%
Totaal					
2010	98%	103%	94%	97%	107%
2011	95%	102%	102%	93%	108%
2012	96%	103%		96%	104%

Tabel 10b: gerechtshoven, indicatie kostenproductiviteit (gewogen productie in verhouding tot de gerealiseerde kosten) vergeleken met de bekostigingsnorm (op basis van vastgestelde prijzen)

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
Arnh-Leeuw						
Civiel recht	<i>(kosten)productiviteit t.o.v. de bekostigingsnorm</i>					
2010	87%	89%	90%	92%	86%	89%
2011	100%	100%	96%	99%	94%	98%
2012	91%	96%		105%	91%	96%
Belastingrecht	<i>(kosten)productiviteit t.o.v. de bekostigingsnorm</i>					
2010	81%	81%	68%	89%	77%	80%
2011	104%	97%	110%	107%	108%	105%
2012	109%	105%		111%	77%	100%
Strafrecht	<i>(kosten)productiviteit t.o.v. de bekostigingsnorm</i>					
2010	81%	98%	79%	93%	89%	88%
2011	89%	98%	88%	81%	101%	91%
2012	83%	91%		92%	86%	88%
Totaal						
2010	84%	92%	84%	92%	86%	88%
2011	96%	99%	93%	92%	99%	96%
2012	89%	95%		100%	87%	93%

Daar waar de productiviteit duidelijk boven het gemiddelde lag is deze blauw gedrukt.

Daar waar de productiviteit duidelijk beneden het gemiddelde lag is deze rood weergegeven.

Tabel 11b: gerechtshoven, indicatie arbeidsproductiviteit (gerealiseerde gewogen productie per fte) ten opzichte van het landelijk gemiddelde

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
Arnh-Leeuw						
<i>Arbeidsproductiviteit t.o.v. het gemiddelde</i>						
2010	101%	103%	97%	106%	92%	
2011	102%	101%	100%	97%	100%	
2012	104%	102%		107%	89%	

Tabel 12b: gerechtshoven, financieel resultaat en eigen vermogen

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
Arnh-Leeuw						
<i>Financieel resultaat als percentage van omzet</i>						
2010	-6,6%	-0,3%	-6,4%	-0,6%	-5,1%	-3,6%
2011	-6,4%	0,0%	-2,5%	-5,3%	-1,6%	-3,4%
2012	-7,2%	-1,5%		2,2%	-7,2%	-3,3%
<i>Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet</i>						
2010	-5,3%	3,0%	-4,4%	1,9%	-3,9%	-1,6%
2011	-6,2%	3,0%	-2,8%	-3,4%	-1,8%	-2,4%
2012	-7,2%		0,3%	2,2%	-7,2%	-2,7%

Tabel 13b: gerechtshoven, ziekteverzuim, aandeel raadsheren, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
Arnh-Leeuw						
Rechterlijk ambtenaren (raadsheren)	Ziekteverzuim					
2010	2,3%	3,7%	2,6%	2,7%	2,5%	2,8%
2011	3,6%	6,7%	6,3%	2,6%	2,6%	4,1%
2012	3,5%	3,3%		3,6%	3,7%	3,5%
Percentages boven de 3,0% zijn in rood weergegeven						
Ondersteunend personeel	Ziekteverzuim					
2010	6,3%	5,7%	2,1%	4,3%	4,6%	5,0%
2011	7,3%	6,3%	3,8%	4,7%	4,9%	5,6%
2012	8,5%		4,8%	5,4%	4,0%	5,7%
Percentages boven de 5,0% zijn in rood weergegeven						
Percentage raadsheren op totaal						
Realisatie 2010	31%	35%	39%	38%	33%	35%
Realisatie 2011	32%	35%	35%	39%	34%	35%
Realisatie 2012	32%		36%	38%	36%	35%

Percentages zijn vet weergegeven bij meer dan 10 procent (circa 3,5 procentpunt) afwijking van het gemiddelde

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
Rechterlijk ambtenaren (raadsheren)	Percentage vrouwen					
2010	38%	39%	36%	39%	47%	40%
2011	38%	38%	39%	40%	46%	40%
2012	42%	39%	39%	42%	47%	42%
Ondersteunend personeel	Percentage vrouwen					
2010	67%	75%	75%	70%	72%	71%
2011	66%	73%	77%	68%	70%	70%
2012	67%	71%	77%	70%	70%	70%

Percentages zijn vet weergegeven bij meer dan 15% afwijking van het gemiddelde

Tabel 13b: gerechtshoven, ziekteverzuim, aandeel raadsheren, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
Rechterlijk ambtenaren (raadsheren)						
<i>Leeftijdsopbouw</i>						
2010						
tot en met 39 jaar	0%	4%	0%	0%	2%	1%
40 tot en met 49 jaar	26%	35%	36%	15%	19%	25%
50 tot en met 59 jaar	42%	40%	43%	56%	40%	45%
60 jaar en ouder	32%	21%	21%	29%	40%	29%
2011						
tot en met 39 jaar	0%	2%	0%	0%	2%	1%
40 tot en met 49 jaar	22%	31%	31%	12%	18%	22%
50 tot en met 59 jaar	40%	45%	46%	58%	45%	47%
60 jaar en ouder	37%	22%	24%	29%	35%	30%
2012						
tot en met 39 jaar	1%	1%	0%	0%	1%	1%
40 tot en met 49 jaar	23%	33%	31%	12%	15%	21%
50 tot en met 59 jaar	41%	44%	47%	59%	48%	48%
60 jaar en ouder	35%	22%	22%	29%	36%	30%
Ondersteunend personeel						
<i>Leeftijdsopbouw</i>						
2010						
tot en met 39 jaar	46%	53%	54%	55%	54%	51%
40 tot en met 49 jaar	25%	27%	29%	25%	20%	25%
50 tot en met 59 jaar	23%	15%	15%	18%	21%	20%
60 jaar en ouder	6%	5%	2%	1%	5%	4%
2011						
tot en met 39 jaar	46%	51%	52%	53%	56%	51%
40 tot en met 49 jaar	24%	24%	29%	24%	18%	23%
50 tot en met 59 jaar	24%	20%	15%	17%	24%	21%
60 jaar en ouder	7%	5%	3%	6%	3%	5%
2012						
tot en met 39 jaar	43%	49%	49%	49%	55%	49%
40 tot en met 49 jaar	23%	25%	27%	27%	17%	23%
50 tot en met 59 jaar	26%	22%	18%	17%	24%	22%
60 jaar en ouder	7%	5%	5%	7%	4%	6%

Percentages zijn vet weergegeven bij meer dan 15% afwijking van het gemiddelde

Tabel 14b: gerechtshoven, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
Arnh-Leeuw						
Rechterlijk ambtenaren (raadsheren)		<i>Permanente Educatie: percentage voldaan aan norm</i>				
2010	76%	73%	61%	72%	93%	76%
2011	66%	71%	50%	65%	88%	69%
2012	56%	54%		65%	69%	60%
Ondersteunend personeel		<i>Permanente Educatie: percentage voldaan aan norm</i>				
2010	76%	61%	69%	84%	92%	77%
2011	64%	52%	72%	76%	86%	70%
2012	50%	42%		72%	61%	55%

Afwijkingen van minimaal 10 procentpunten boven het gemiddelde zijn in blauw weergegeven.

Afwijkingen van minimaal 10 procentpunten onder het gemiddelde zijn in rood weergegeven.

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
<i>Mediations, aantal afgerond: promille van het aantal relevante zaken</i>						
2010	1‰	14‰	8‰	14‰	11‰	10‰
2011	1‰	8‰	4‰	14‰	15‰	9‰
2012	2‰	6‰	4‰	10‰	16‰	8‰

In blauw weergegeven als 3 promillepunten hoger en in rood als 3 promillepunten lager dan gemiddeld.

<i>Mediations, percentage (gedeeltelijke) overeenstemming</i>						
2010	33%	57%	33%	47%	36%	45%
2011	25%	26%	67%	44%	48%	44%
2012	43%	67%	50%	65%	42%	53%

In blauw weergegeven als 10 procentpunten hoger en in rood als 10 procentpunten lager dan gemiddeld.

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
<i>Gepubliceerde uitspraken; uitgedrukt in promille van het aantal uitspraken</i>						
2010	92‰	67‰	188‰	108‰	55‰	94‰
2011	102‰	61‰	256‰	106‰	93‰	114‰
2012	105‰	87‰	103‰	98‰	91‰	97‰

Afwijkingen van minimaal 10 promillepunten van het gemiddelde zijn in blauw (hoger dan gemiddeld) of in rood (lager dan gemiddeld) weergegeven.

Tabel 14b: gerechtshoven, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
<i>Aantal klachten per 10.000 rechtzaken</i>						
2010	18	20	30	12	37	22
2011	21	32	28	18	36	27
2012	33	27	34	22	43	31
<i>Percentage gegronde klachten</i>						
2010	26%	21%	15%	24%	12%	18%
2011	0%	22%	18%	8%	9%	11%
2012	20%	13%	12%	19%	12%	15%
<i>Aantal gegronde klachten per 10.000 rechtzaken</i>						
2010	4,7	4,1	4,6	2,8	4,3	4,0
2011	0,0	6,9	5,2	1,4	3,1	3,0
2012	6,6	3,6	4,1	4,3	5,0	4,8

Afwijkingen van respectievelijk minimaal 25 procent van het gemiddelde zijn in blauw (lager dan gemiddeld) of in rood (hoger dan gemiddeld) weergegeven.

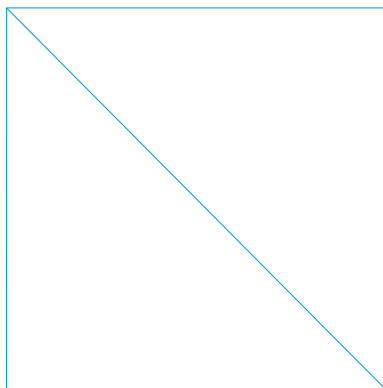
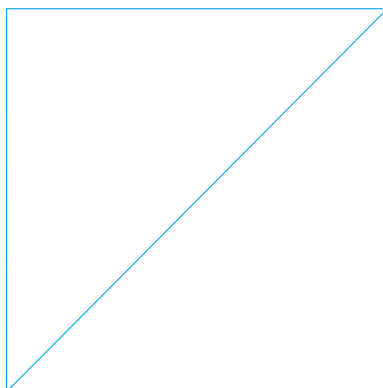
Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
<i>Arnh-Leeuw</i>						
<i>Aantal ingediende wrakingsverzoeken</i>						
2010	14	39	4	12	38	107
2011	15	43	7	25	17	107
2012	24	29		26	18	121
Driejaarsgemiddelde	18	41		21	24	104
<i>Aantal gehonoreerde wrakingsverzoeken</i>						
2010	2	2	1	0	0	5
2011	1	0	0	2	0	3
2012	0	1		2	1	4
Driejaarsgemiddelde	1,0	1,3		1,3	0,3	4

Bijlage 4

Rapportage rechtbanken

Rechtbank Amsterdam	82
Rechtbank Den Haag	84
Rechtbank Limburg	86
Rechtbank Midden-Nederland	88
Rechtbank Noord-Holland	91
Rechtbank Noord-Nederland	94
Rechtbank Oost-Brabant	96
Rechtbank Oost-Nederland	98
Rechtbank Rotterdam	101
Rechtbank Zeeland-West-Brabant	104

Kengetallen 2012

Rechtbank Amsterdam

In 2012 heeft de rechtbank een lagere productie gerealiseerd dan in 2011 (-7,5%). Ten opzichte van de in de bestuursafpraak overeengekomen gewogen productie komt de realisatie uit op 100%.

Per saldo leveren de productieverschillen ten opzichte van de bestuursafpraak een positief bezettingsverschil op.

De instroom bleef in vrijwel alle sectoren achter bij de verwachting. Een uitzondering is de bestuurssector met een stijging van 13%, een direct gevolg van het niet doorgaan van de griffierechtverhoging per 1 juli 2012. Het Openbaar Ministerie realiseerde, anders dan in de voorgaande jaren, het overgrote deel van de gemaakte productieafspraken.

Naast het positieve bezettingsresultaat draagt ook het resultaat op de kosten bij aan het uiteindelijke resultaat. In dit resultaat zijn de extra kosten welke samenhangen met een aantal bijzondere megazaken inbegrepen, evenals de kosten van het aanhouden van een buffercapaciteit voor vreemdelingenzaken.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt dat procespartijen over het algemeen zeer tevreden zijn met de dienstverlening van de rechtbank. Bij de tevredenheid van de rechtzoekenden scoort de rechtbank Amsterdam op alle punten ruim boven het landelijk gemiddelde. Een punt waarover de professionele procespartijen minder tevreden zijn is de duur van de procedure. De rechtbank verkent mogelijkheden om deze score te verhogen.

Doorlooptijden van procedures

Door de sectoren civiel en kanton zijn de normen voor 2012 over het geheel genomen gerealiseerd en zelfs overstegen. De stijgende lijn van de voorafgaande jaren is vastgehouden. De handelszaken met verweer binnen 1 jaar bij de sector civiel scoren laag ten opzichte van de norm. De handelszaken met verweer bij de sector kanton blijven achter. De reden hiervoor is dat de effectenlease zaken een negatief effect hebben op de gepresenteerde cijfers. De strafsector toont in de categorieën MK en kinderrechtzaken een stijging ten opzichte van de cijfers van 2011.

De sector bestuursrecht toont voor het tweede jaar op rij een aanzienlijke verbetering van de doorlooptijden. Dit is een direct gevolg van de Nieuwe Zaaksbehandeling.

Aandeel MK-zaken

Binnen de sector strafrecht wordt 18% van de zaken meervoudig afgedaan. Hiermee wordt ruim voldaan aan de landelijke norm. Voor handelszaken is een stijging waar te nemen van het aantal MK-zaken in 2012 (11%) ten opzichte van 2011 (8%).

Voor de sector bestuursrecht is het percentage MK-zaken 10%. De sector voldoet daarmee aan de norm van 10%. Een tekort aan geschikte zaken heeft een negatieve invloed gehad op het MK-percentage in de vreemdelingenkamer.

Permanente educatie

78% van de rechterlijke ambtenaren en 72% van de gerechtsambtenaren heeft de norm voor permanente educatie van 30 uur gehaald. De rechtbank verwacht de komende jaren een verdere stijging ondermeer door het 3-jaarscriterium.

Publicatie van uitspraken

In 2012 heeft de rechtbank Amsterdam meer uitspraken op rechtspraak.nl gepubliceerd dan in 2011.

Mediation

Het aantal uitspraken in zaken waarin doorverwijzing naar mediation heeft plaatsgevonden lag één promillepunt onder het landelijke gemiddelde. Een verklaring is dat de sector bestuursrecht nog geen belastingzaken behandelt, terwijl het aantal doorverwijzingen naar mediation in deze zaakscategorie hoog is. Het slagingspercentage van mediation is in 2012 meer dan 58%. Daarnaast is in Amsterdam succesvol geëxperimenteerd met mediation naast strafrecht.

Klachten en wrakingen

Ten opzichte van 2011 is het aantal klachten bij de rechtbank Amsterdam licht gestegen. Het percentage gegrond verklaarde klachten is gedaald van 23% in 2011 naar 16% in 2012.

In 2012 zijn twee wrakingsverzoeken gehonoreerd.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

In totaal is de in 2012 gerealiseerde productie vrijwel gelijk aan de instroom (98%), de uitstroom in aantallen lag 3% onder de bestuursafpraak. De financiering vindt op basis van de gewogen productie plaats. Ten opzichte van de in de bestuursafpraak overeengekomen gewogen productie komt de realisatie uit op 100%.

Gemiddelde zaakswaarte

De gerealiseerde gemiddelde zaakswaarte lag op het niveau van de afspraak, hoewel er per productgroep variaties zijn.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De totale productiviteit daalde licht, evenals het landelijk gemiddelde. In Amsterdam is door de sector Civiel productie voor andere rechtbanken afgedaan. Daarnaast kent Amsterdam een aanzienlijke productie in de zaaksgroepen die niet in de uurtarieven zijn meegenomen (bijvoorbeeld bijzondere tuchtkamers en Megastrafzaken).

Afgezet tegen de bestuursafpraak leveren het productie- en het kostenresultaat per saldo een positief resultaat. De rechtbank start het jaar 2013 met een Eigen

Vermogen van 1,6% van de gemiddelde omzet.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Hoewel er blijvend aandacht is voor het ziekteverzuim steeg het verzuimpercentage voor de rechters (van 2,3% naar 2,6%) en voor het ondersteunend personeel (5,4% naar 5,8%). Enkele niet werkgerelateerde langdurige ziektegevallen liggen hieraan ten grondslag.

Het percentage 24 % rechters op het totaal personeel steeg licht ten opzichte van vorig jaar.

In de rechtbank Amsterdam werken er meer vrouwelijke dan mannelijke rechters: 60% is vrouw. Bij de ondersteuning is bijna 70% vrouw.

Kengetallen 2012

Rechtbank Den Haag

Het aantal afgedane procedures in 2012 (in aantallen) ligt exact op de gemaakte managementafspraken. De instroom lag in 2012 hoger dan de uitstroom, waardoor de voorraad is toegenomen. Vooral de instroom van het aantal belastingzaken is in 2012 explosief gestegen. De landelijk geldende doorlooptijden worden in de meeste categorieën procedures (nagenoeg) gehaald. Burgers en professionals zijn over het algemeen tevreden over de procesgang. De rechtbank sloot in 2012 af met een positief financieel resultaat.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek

De rechtbank scoort in het klantwaarderingsonderzoek van begin 2011 een voldoende. Wel ligt de tevredenheid van de procespartijen op alle onderdelen iets onder het landelijke gemiddelde. Opvallend is de relatief lage score m.b.t. de tevredenheid van de procespartijen voor de duur van de procedure. Dit staat in schril contrast tot de gerealiseerde doorlooptijden ten opzichte van de landelijke norm. In 2012 zijn door de rechtbank klantenpanels georganiseerd. De sectoren zijn met behulp van deze resultaten aan de slag gegaan om binnen hun eigen onderdeel verbeteringen door te voeren.

Doorlooptijden van procedures

Het merendeel van de landelijke normen m.b.t. de doorlooptijden zijn gehaald. De doorlooptijden van de kantonzaken scoren boven het landelijk gemiddelde en op de 'Handelsrekeningen (niet arbeidssaken)' na, allen binnen de landelijke norm. De norm voor de 'Strafzaken MK' is niet gehaald, vanwege een hoog aanhoudingspercentage, waardoor zaken pas op een later moment konden worden afgedaan. Bij de bestuurszaken is enkel de doorlooptijd van de 'Vreemdelingenzaken' niet gehaald. De oorzaak hiervan is de invoering van een versnelling in de procesgang, waardoor in 2012 veel oude procedures zijn afgedaan. De doorlooptijd van afgedane zaken is daardoor tijdelijk opgelopen. Gezien de huidige ouderdom van de werkvoorraad is de prognose dat de doorlooptijd in 2013 aanmerkelijk korter zal worden.

De doorlooptijd van de verstekvonnissen (civiele handelszaken) is in 2012 opgelopen. Er zijn maatregelen genomen, waaronder het scherper stellen van

interne termijnen, die er toe moeten leiden dat in 2013 de norm wel gehaald wordt. M.b.t. het niet halen van de norm van het beëindigen van de faillissementen wordt opgemerkt dat in 2012 veel oude lopende procedures zijn afgedaan. Tevens zijn er met de bewindvoerders afspraken gemaakt zich beter te houden aan de termijnen die de rechtbank stelt.

Bij de familiezaken is de norm van de 'Scheidingszaken' niet gehaald. Dit was voorzien, omdat er een grote voorraad oude zaken is weggewerkt, waardoor de doorlooptijd hoog was. De verwachting is dat de norm in 2013 wel gehaald gaat worden.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

De rechtbank heeft in 2012 ingezet op het ruim halen van de Promis-norm, enerzijds met de bedoeling – middels duidelijke uitwerking van het vonnis – het aantal hoger beroepen bij het hof te beperken en anderzijds om, mocht het toch tot hoger beroep leiden, minder tijd kwijt te zijn aan het uitwerken van het appel. Dit heeft er toe geleid dat de rechtbank, met een realisatie van 60%, de norm ruim heeft gehaald.

Aandeel MK-zaken

Het MK-aandeel Civiel handel en familie was gelijk aan het landelijk gemiddelde, maar lag onder de afspraak voor 2012. De reden is een gebrek aan zaken die inhoudelijk voor een meervoudige behandeling in aanmerking kwamen.

Het MK-aandeel Straf lag door het zaaksaanbod van het parket boven de afspraak voor 2012, maar was lager dan de landelijke norm.

Permanente educatie

Het peilmoment voor de berekening van de PE-norm is 31.12.2012. Aangezien er afgelopen twee jaar relatief veel rechters en juridische ondersteuners nieuw zijn ingestroomd – die daardoor niet de vereiste 90 punten hebben kunnen behalen – is de realisatie bij de rechters 66% en bij de juridische ondersteuning 56%. In 2013 zal er meer op toegezien worden dat de realisatiepercentages hoger worden.

In de begroting voor 2013 is meer budget voor opleidingen beschikbaar gesteld.

Publicatie van uitspraken

In 2012 is 15% van het aantal uitspraken in de relevante zaakcategorieën gepubliceerd. Dit promillage ligt iets lager dan het landelijke gemiddelde (-2%), maar hoger dan de realisatie in 2011 (11%). Ten overvloede wordt opgemerkt dat het promillage in de loop van de afgelopen jaren gestaag is gestegen. In 2013 zal het bestuur van de rechtbank met de invoering van het nieuwe publicatiesysteem 'Tabula' met de teams bespreken op welke wijze meer uitspraken gepubliceerd gaan worden.

Mediation

Door de nieuwe werkwijze binnen de civiele sector (verkort regime) en de bestuurssector (nieuwe zaakbehandeling die moet leiden tot meer finaliteit) is het aantal verwijzingen in vergelijking met 2011 teruggelopen. De verwachting is dat binnen deze sectoren het aantal verwijzingen verder zal teruglopen. De slagingspercentages lopen in pas met de landelijke gemiddelden.

Klachten en wrakingen

De rechtbank heeft in 2012 8,4 klachten per 10.000 afgedane procedures ontvangen. Opgemerkt wordt dat het aantal klachten in vergelijking met 2011 (8,8 klachten per 10.000 afgedane procedures) is afgenomen. Ook het percentage gegronde klachten is vergelijking met 2011 afgenomen. Het percentage ligt echter hoger dan het landelijke gemiddelde. De klachten gingen in het merendeel over de rechterlijke beslissingen en administratieve fouten. In 2012 bedroeg het aantal ingediende wrakingsverzoeken 77. Dat zijn er 20 meer dan in 2011. Het aantal gehonoreerde verzoeken bedroeg (evenals in 2011) drie. In twee procedures is een verzoek om wraking gehonoreerd vanwege het feit dat er de rechter t.o.v. eiser een vooringenomenheid koesterde. Een ander verzoek om wraking werd gehonoreerd omdat opmerkingen van de rechtbank tijdens de zitting de indruk hebben gewekt dat eiser onvoldoende ruimte kreeg zijn standpunt goed naar voren te brengen, dat de rechter zijn oordeel over de zaak al had gevormd en niet openstond voor argumenten die in een andere richting wezen.

Appelpercentages

Het appelpercentage ligt bij lokale belastingen WOZ onder het landelijk gemiddelde; er is geen aanwijsbare reden voor dit afwijkende appelpercentage. De appelpercentages voor lokale belastingen Overig en AA-vreemdelingenzaken liggen boven het landelijk gemiddelde. Bij de lokale belastingen zijn relatief veel zaken aan de orde geweest waarbij, door de aard van de zaak en ongeacht het dictum, hoger beroep zou worden ingesteld. Bij de vreemdelingenzaken is geen aanwijsbare reden voor dit afwijkende appelpercentage. Overigens gaat het hier om een relatief klein aantal procedures.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafsprak

De rechtbank heeft in 2012 de instroom in aantallen over het algemeen kunnen verwerken. Opvallend hierbij is de instroom van de vreemdelingenzaken en de belastingrechtzaken. Bij de vreemdelingenzaken bleef de instroom aanmerkelijk achter bij de prognose. Bij de Belastingrechtzaken was sprake van het tegenovergestelde. Rechtbankbreed kwam het percentage uit op 98. Indien de productie wordt afgezet tegen de bestuursafsprak komt deze op een realisatie van 100%.

Gemiddelde zaakswaarte

De rechtbank scoorde 104% tegenover een landelijk gemiddelde van 100%. Vooral bij de vreemdelingenzaken was sprake van een afwijkende realisatie. Er was sprake van minder instroom van qua werklast lichtere vreemdelingenzaken (Dublin- en bewaringszaken) en meer instroom van de relatief zwaardere 'reguliere vreemdelingenzaken'.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De productiviteit lag bij de rechtbank 4% boven het landelijk gemiddelde. Vooral de kantonzaken en de bestuurszaken waren positieve uitschieters. Ver onder het landelijk gemiddelde scoorden de vreemdelingenzaken en de strafzaken. Oorzaak bij de vreemdelingenzaken is de achterblijvende instroom en doordoor achterblijvende uitstroom, terwijl bij de strafzaken de lagere productie Megastrafzaken en zaken in het kader van de Wet Internationale Misdrijven hieraan debet waren. Door een positief resultaat in 2012 groeide het eigen vermogen tot 6,0% van de gemiddelde omzet van de afgelopen 3 jaar. Het deel van dat eigen vermogen boven de 3% zal door de Rvdr worden afgeroomd.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuimpercentage bij de rechters lag met 2,6 ligt in lijn met het landelijk gemiddelde. Bij de ondersteuning was de realisatie 5,8%, iets boven het landelijk gemiddelde. Er waren in vergelijking met 2011 meer frequent verzuimers (≥ 3 keer per 12 maanden). Uit de leeftijdsopbouw is op te maken, dat (landelijk) bij de rechters een relatief groot aantal de leeftijd van 50+ heeft bereikt. In 2012 viel 49% van het totaal aantal bij de rechtbank werkende rechters in deze leeftijdscategorie. Bij het ondersteunend personeel lag dit percentage op 26. Tevens is opvallend dat 63% van de rechters het vrouwelijke geslacht heeft.

Kengetallen 2012

Rechtbank Limburg

De rechtbank kon in 2012 niet het volledige zaaksaanbod in alle rechtsgebieden wegwerken; er zijn geringe achterstanden ontstaan in het civiel- en bestuursrecht. De productiviteit was bovengemiddeld en het ziekteverzuim lag boven het landelijk gemiddelde, zowel voor de rechterlijk ambtenaren als het ondersteunend personeel. Bij de meeste zaakscategorieën voldoen de gerealiseerde doorlooptijden aan de norm voor 2012. De rechtbank sloot 2012 af met een positief financieel resultaat.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt dat de procespartijen over de rechtbank Maastricht en Roermond zeer te spreken zijn. Alleen over de doorlooptijden van de procedures was men minder tevreden. De rechtbank dient te blijven streven naar het (verder) verkorten van de doorlooptijden, vooral in die procedures waar de norm nu nog niet wordt gehaald.

Doorlooptijden van procedures

Bij de meeste zaakscategorieën voldoen de gerealiseerde doorlooptijden (ruim) aan de norm voor 2012.

De resultaten van de rechtbanken Roermond en Maastricht verschillen. Met name bij handelszaken met verweer, bestuurszaken en MK-strafzaken blijven de doorlooptijden voor Limburg achter bij de norm. (Tijdelijke) capaciteitsproblemen in beide rechtbanken en de inzet voor de herziening van de Herziening Gerechtelijke Kaart (HGK) hebben de resultaten negatief beïnvloed. De rechtbank Limburg spant zich in om in 2013 de normen te behalen. In 2013 wordt prioriteit gegeven aan het wegwerken van voorraden in familie- en toezichtzaken. Hierdoor zullen de doorlooptijden wel tijdelijk negatief worden beïnvloed.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

De rechtbanken Roermond en Maastricht hebben in 81% van de meervoudige uitspraken de Promis-methodiek gehanteerd.

Permanente educatie

De PE-norm is voor 2012 door rechters/ondersteuners niet gerealiseerd. De realisatiecijfers zijn respectievelijk 61% en 55% in 2012. Dat is onvoldoende. De percentages van het jaar 2012 zijn voor de ondersteuners positiever dan in 2011. Bij de rechters is een daling ten opzichte van 2011 te zien. Uit de registratie blijkt dat er ruim voldoende tijd aan opleidingen wordt besteed, maar dat deze niet evenredig over de betrokken medewerkers is verdeeld.

Publicatie van uitspraken

Het aantal publicaties is voor rechtbank Maastricht in 2012 uitgekomen op 12‰. Dit is 1‰ lager dan in 2011. Rechtbank Roermond heeft 11‰ uitspraken van de relevante zaakscategorieën gepubliceerd. Er is ten opzichte van 2011 sprake van een stijging van 1‰. Beide rechtbanken hebben ook in 2012 de in het verleden vastgelegde criteria gehanteerd.

Mediation

De rechtbank Roermond heeft minder zaken doorverwezen voor mediation dan gemiddeld bij de rechtbanken, mede doordat er weinig mediators werkzaam zijn in het voormalige arrondissement Roermond en justitiabelen de reisafstand als een probleem zien. Hierbij kan worden opgemerkt dat het percentage mediationpogingen dat positief is afgesloten (68%), hoger ligt dan het landelijk gemiddelde (54%). De rechtbank Maastricht heeft 8‰ doorverwezen naar mediation. Dat is gelijk aan de realisatie in 2011. Hiervan bedraagt het percentage met (gedeeltelijke) overeenstemming 59% en dat is 5% hoger dan het landelijk gemiddelde.

Klachten en wrakingen

Als wordt gekeken naar het aantal klachten per 10.000 rechtzaken, wijken de rechtbanken Maastricht en Roermond in positieve zin ruim af van het landelijk gemiddelde van 7,5 klachten. Voor Maastricht geldt een getal van 3,5 en voor Roermond 4,3. Het aantal gegrond geachte klachten is in Maastricht 17% van het aantal ingediende klachten en in Roermond 25%. Het landelijk percentage is 20%.

Het aantal ingediende wrakingsverzoeken van de rechtbanken Maastricht en Roermond komt uit op 35. Dit is een stijging van 10 verzoeken ten opzichte van 2011 (+40%). De stijging past in het landelijke beeld, maar is hoger dan de landelijk gemiddelde stijging (+15%). In 2012 zijn in totaal 4 wrakingsverzoeken gegrond geacht.

De gegronde wrakingen hadden betrekking op vooringenomenheid (1), partijdigheid (2) en de procesgang ter zitting (1). Deze zijn ter kennis gebracht van de betrokkenen en besproken in de betreffende onderdelen van de rechtbanken.

Appelpercentages

De appelpercentages van de diverse sectoren van de rechtbanken Maastricht en Roermond in de periode 2010-2012 wijken niet in grote mate af van de landelijke percentages en liggen in de lijn van de periode 2009-2011

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

Rechtbank Roermond heeft 1,9% van de instroom in 2012 niet kunnen verwerken. Daar waar sprake is van een lagere uitstroom dan in de bestuursafspraken is opgenomen, wordt dit voornamelijk veroorzaakt door een lagere instroom. Ook het tegenovergestelde geldt: Handelszaken en Familiezaken-kanton laten een hogere instroom zien, waardoor de uitstroom in die categorieën hoger is dan in de bestuursafspraken is opgenomen.

Rechtbank Maastricht realiseerde een uitstroom die 2,1% lager ligt dan de instroom. In alle productgroepen – met uitzondering van de productgroep Strafzaken-kanton – is een lagere uitstroom te zien. Het zijn echter vooral de productgroepen Handelszaken-kanton en Familiezaken, waarvan de instroom niet weggewerkt is kunnen worden. De in het verleden ontstane achterstand in Familiezaken-kanton (toezicht) is in 2012 deels weggewerkt door uitbreiding van capaciteit.

De verwachting is dat in 2013 de gehele achterstand kan worden weggewerkt. Als gevolg van een hogere instroom wijken Handelszaken, Strafzaken en Belastingzaken in positieve zin af van de bestuursafpraak. Bij de overige productgroepen werden de bestuursafspraken niet gerealiseerd als gevolg van een lagere instroom dan verwacht. Daarbij wordt opgemerkt dat de afwijking in Familiezaken is veroorzaakt door capaciteitsproblemen.

Gemiddelde zaakswaarte

Als gekeken wordt op het niveau van rechtbank Limburg lag voor alle productgroepen – met uitzondering van bestuursrecht – de gemiddelde zaakswaarte boven de afspraak. In de productgroep Bestuursrecht werden verhoudingsgewijs meer lichtere zaken afgedaan dan verwacht. Dit is het gevolg van een lager aanbod van zaken met een hogere zaakswaarte.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

In totaliteit komen beiden gerechten samen uit op een productiviteit van 100%. Dat wil zeggen dat de financieringswaarde van de geleverde productie gelijk is aan de werkelijk gemaakte kosten.

Rechtbank Limburg realiseert in totaliteit een arbeidsproductiviteit van 98% ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Ook hier speelt de lagere verwerkingscapaciteit als gevolg van veel langdurig ziekteverzuim een belangrijke rol.

Door een positief resultaat groeide het eigen vermogen tot 2,6% van de gemiddelde omzet van de afgelopen 3 jaar.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuim bij rechters en ondersteuning was hoger dan het landelijke gemiddelde. In 2012 zijn, meer dan normaal, personen langdurig ziek geweest. Het percentage kortdurend ziekteverzuim is echter relatief laag. Het langdurig verzuim was in alle gevallen niet werkgerelateerd.

In 2012 bestond 23% van het personeelsbestand van beide rechtbanken uit rechterlijke ambtenaren. Dat percentage is gelijk aan het landelijk gemiddelde.

Uit de leeftijdsopbouw blijkt dat de rechtbanken Maastricht en Roermond een relatief groot aandeel 50+-ers in dienst heeft (rechters 62%, ondersteuning 42%). De rechtbank is zich er van bewust, dat dit de komende jaren tot een relatief hoge uitstroom wegens pensionering kan leiden. In het kader van strategisch personeelsbeleid worden periodiek prognoses gemaakt, die mede als uitgangspunt dienen voor het personeelsbeleid in de komende jaren.

Kengetallen 2012

Rechtbank Midden-Nederland

De rechtbank Midden-Nederland sluit het jaar 2012 af met een financieel resultaat, conform prognose. De rechtbank Midden-Nederland heeft dit jaar hard gewerkt aan de toekomstige rechtbank Midden-Nederland en door de medewerkers van Utrecht en Lelystad is samen gezocht naar de 'best practices' voor de nieuwe rechtbank. De rechtbank Zwolle-Lelystad is gesplitst en de rechtbanken Utrecht en Lelystad waren op 1 januari 2013 klaar voor de fusie tot rechtbank Midden-Nederland. Ondanks de vele werkzaamheden die dat met zich meebracht is 'de winkel' open gebleven.

De rechtbank is tevreden over de productieresultaten. Daar waar de productie niet voldeed aan de afgesproken norm, was hier vaak een duidelijke oorzaak aan te wijzen, bijvoorbeeld een tegenvallende instroom, de verhoogde griffierechten, veranderde wetgeving of een te geringe beschikbaarheid van rechters. Ook heeft de verhoging van de competentiegrens een verschuiving veroorzaakt in civiele/kanton-zaken, die niet voldoende was voorzien.

Verder blijft de rechtbank streven naar het verbeteren van de kwaliteit van het werk. Manieren waarop dit gebeurt, zijn bijvoorbeeld intervisie, scholing en het toepassen van Promisvonnissen in het strafrecht. Het ziekteverzuimpercentage is laag.

Verder is er geïnvesteerd in het contact met de rechtzoekenden en professionals.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek

De tabel geeft de indeling weer op basis van de 'oude' gerechten. We gaan hier in op de cijfers van rechtbank Utrecht.

Binnen de afdelingen van de rechtbank Utrecht zijn een aantal tumult- of spiegel-bijeenkomsten georganiseerd. Hierdoor krijgen de medewerkers een beeld van de impact van hun handelen op rechtzoekenden. Er is dit jaar een 'Meet the judge' bijeenkomst georganiseerd, deze keer voor het eerst op locatie in het stadhuis van Amersfoort. De bijeenkomsten van 'Meet the judge' stellen bezoekers in staat vragen te stellen aan rechters.

Om de ketenpartners in te lichten over de veranderingen als gevolg van de komst van de rechtbank Midden-Nederland is begin december een externenbijeenkomst georganiseerd. Verder is een brochure met een meer publieksvriendelijke versie van het zaaksverdelingsreglement voor Midden-Nederland gemaakt. Tevens is er

in Utrecht een kwalitatief onderzoek uitgevoerd onder slachtoffers in strafzaken en mensen die te maken hebben met de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen. Dit is een vervolg op het in 2010 afgeronde kwalitatieve onderzoek bij kanton- en familierecht. Door het bovenstaande is er meer duidelijkheid over hoe klanten de rechtbank ervaren en hoe wij hun waardering van de rechtbank kunnen verbeteren.

Doorlooptijden van procedures

Strafrecht

Het doorlooptijdpercentage voor Straf jeugdzaken is net als voorgaand jaar onder de norm (realisatie 80%, norm 85%). Net als in 2011 was er voor die zaken alle zittingsruimte die nodig was steeds beschikbaar gesteld en heeft de rechtbank er alles aan gedaan om die zaken snel en goed af te doen. Dit vanuit de overtuiging dat het juist voor jeugdigen belangrijk is om snel te interveniëren.

Bestuur, belastingen en VK

De doorlooptijdnorm van 90% voor bestuurszaken, belastingzaken en VK zaken (bodem) is niet gehaald. De oorzaak hiervan ligt erin dat nog steeds 'oude' voorraad wordt weggewerkt.

Wel is er in vergelijking met 2011 een verbetering te zien. Het gerealiseerde percentage bodemzaken bestuur ging van 65% in 2011 naar 78% in 2012. Het percentage afgedane bodemzaken belasting ging van 62% in 2011 naar 66% in 2012. Verder ging het percentage *bodemzaken VK* van 63% naar 69%.

Civielrecht

De normen van de doorlooptijdpercentages binnen Civiel zijn niet allemaal gehaald. De realisatie van het doorlooptijdpercentage *Civiel handel met verweer* is 85%, ten opzichte van vorig jaar (88%) is dit iets gedaald. Dit is te verklaren doordat de zaken die nu, door de veranderde competentiegrens, onder Kanton vallen een snellere doorlooptijd hebben (96% van deze zaken wordt binnen 1 jaar afgedaan). Het gerealiseerde doorlooptijdpercentage van *faillissementszaken* is 79% en dit is een kleine verslechtering ten opzichte van het voorgaande jaar (83%). Vanaf 2009 zijn er maatregelen genomen om faillissementszaken sneller af te ronden. De dip is

vooral te zien in de maanden maart en april. In deze maanden is een opschoningsactie gehouden waarbij alle dossiers zijn gelicht en is bezien of deze konden uitstromen. Dat heeft geleid tot een extra uitstroom van oudere zaken.

Bij de *handelsrekeningen (insolventie)* is de realisatie nu 86%. Dit is een flinke verbetering ten opzichte van vorig jaar (77%), maar nog wel onder de norm. Vooral bij het deel *Lelystad* is een flinke verbetering te zien (in 2012 86% tegenover 62% in 2011). De oorzaak is gelegen in wijzigingen in de werkprocessen bij de griffie. Dit heeft geleid tot meer efficiency. Deze wijzigingen zijn gedurende het jaar doorgevoerd.

Het doorlooptijdpercentage van *handelszaken zonder verweer* is verslechterd van 90% vorig jaar naar 72% dit jaar. Een analyse van de cijfers laat zien dat in maart/april en oktober een hoog percentage zaken later is uitgestroomd dan de norm.

Het doorlooptijdpercentage van *echtscheidingen op gemeenschappelijk verzoek* is verslechterd van 96% in 2011 naar 86% in 2012. In de zomermaanden zijn achterstanden ontstaan door onverwachte uitval van medewerkers, terwijl er in deze periode gebruikelijk al een beperkte bezetting is.

Kantonrecht

Bij kantonzaken is de doorlooptijdennorm van *handelsrekeningen niet-arbeidszaken* niet gehaald (realisatie 86%). De *handelsrekeningen niet-arbeidszaken* is een kleine categorie zaken, waar door bezettingsproblemen in de maand november wat achterstand is ontstaan.

Permanente educatie

Permanente educatie vindt de rechtbank van groot belang. Hier wordt invulling aan gegeven door cursussen bij o.a. de SSR, maar ook heeft iedere sector een uitgebreid incompany-aanbod georganiseerd. Hierdoor is regelmatige scholing steeds meer onderdeel van het gewone werkproces van medewerkers geworden. Toch is de norm niet gehaald. Hier zijn verschillende oorzaken voor. Uit analyse zien we dat het voor medewerkers die zwangerschapsverlof of ouderschapsverlof hebben gehad, moeilijk is om de norm te halen. Het blijkt verder dat voor een aantal medewerkers, die langdurig binnen een sector werkzaam zijn, het moeilijk is om geschikte cursussen te vinden naast het incompany aanbod. Hierdoor halen zij de norm niet.

Tevens bleek dat er in het vierde kwartaal cursussen (SSR) geannuleerd zijn door onvoldoende deelname. Zinnige alternatieven waren toen niet meer te vinden.

Publicatie van uitspraken

De tabel geeft de indeling weer op basis van de 'oude' gerechten.

We gaan hier in op de cijfers van rechtbank Utrecht.

De rechtbank Utrecht besteedde veel aandacht aan het publiceren van uitspraken, wat terug te zien is in een hoge publicatiegraad in vergelijking met de andere rechtbanken.

Klachten

De tabel geeft de indeling weer op basis van de 'oude' gerechten.

We gaan hier in op de cijfers van rechtbank Utrecht.

Er is een lichte daling in het aantal klachten ten opzichte van 2011. Een directe verklaring hiervoor is niet te geven. Er is een zekere marge in de beoordeling of een reactie een klacht is of niet en dus ook als zodanig wordt geregistreerd. Deze zogenaamde 'klachtherkenning' vindt plaats op verschillende plekken in de organisatie en is dus mede afhankelijk van de medewerkers in de afdelingen.

Wrakingen

In 2012 heeft de rechtbank Midden-Nederland twee wrakingverzoeken gehonoreerd.

Bij een gehonoreerde wraking betrof het een vraag van de rechter ter terechtzitting die kennelijk de indruk heeft gewekt dat een bepaalde zaak voor de rechter al vast stond, terwijl dit juist onderwerp van geschil was. Hieruit kon de schijn van partijdigheid worden afgeleid, mede gelet op het feit dat in de aantekeningen van de griffier bepaalde zaken stonden die niet zijn terug te vinden in het proces-verbaal dat van de terechtzitting is opgemaakt.

Een andere gehonoreerde wraking was in combinatie met een afwijzing. Door een advocaat is namens een viertal betrokkenen een wrakingverzoek ingediend, ten aanzien van één betrokkene is het verzoek afgewezen en ten aanzien van de drie andere is het toegewezen. Het verzoek is toegewezen omdat de rechter de betrokkenen niet, althans onvoldoende, in staat heeft gesteld om zich in overleg met hun raadsman te beraden over hun proceshouding alvorens de rechter het door betrokkene gedane aanhoudingsverzoek heeft afgewezen.

Appelpercentages

De tabel geeft de indeling weer op basis van de 'oude' gerechten.

We gaan hier in op de cijfers van rechtbank Utrecht 2010-2012.

In de cijfers is te zien dat het gerealiseerde appelpercentage Kanton handelszaken 2010-2012 (11%) hoger is dan het landelijk gemiddelde (8%). Te zien is dat het

gerealiseerde percentage steeds lager wordt en in 2012 was deze 9% en al veel dichter bij het landelijk gemiddelde.

Bij Straf zijn een aantal appelpercentages hoger dan het landelijk gemiddelde.

Overtredingzaken (realisatie 4,8%, landelijk gemiddelde 3,7%), politiezaken (realisatie 15%, landelijk gemiddelde 12%) en kinderkzaken (realisatie 12%, landelijk gemiddelde 8%). Een duidelijke oorzaak waarom het percentage hoger is dan het landelijk gemiddelde is niet aan te geven.

Bij de lokale belastingen is te zien dat het gerealiseerde percentage hoger is dan het landelijke gemiddelde. Als we kijken naar de cijfers per gerecht dan zijn daar grote verschillen in te zien. In 2012 wordt het hoge percentage veroorzaakt doordat in een cluster belastingzaken hoger beroep is ingesteld.

Productie ten opzichte van de instroom en ten opzichte van de bestuursafpraak

De uitstroom van de strafzaken bleef 5% achter op de instroom door een hoog aanhoudingspercentage.

Bij de vreemdelingenkamer was de realisatie van de productie lager dan de afspraak. Dit werd veroorzaakt doordat er minder bewaringszaken binnenstroomden dan gepland.

Bij Kanton was de gerealiseerde uitstroom lager dan de begrote uitstroom.

Dit werd veroorzaakt door een lagere instroom van handelszaken en vooral bij *handelszaken op tegenspraak* als gevolg van de in het najaar van 2011 verhoogde griffierechten.

Het gerealiseerde totale percentage productie versus afspraak (95%) is beter dan het landelijk gemiddelde (93%).

Gemiddelde zaakswaarte

De zaakswaarte van de rechtbank Midden-Nederland lag iets hoger dan het landelijk gemiddelde. De zaakswaarte voor de productgroep Vreemdelingenkamer was flink hoger dan begroot (begroot 77% en realisatie 91%). Dit werd veroorzaakt doordat er veel minder bewaringszaken afgedaan zijn dan was afgesproken.

Ook bij Kanton lag de realisatie hoger dan de afspraak (begroot 88% en realisatie 100%). Dit werd veroorzaakt doordat er meer zaken *Uitspraak handelszaak op tegenspraak met een hoger bedrag dan € 5.000* uitgestroomd zijn dan begroot.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De kosten per rechtsgebied zijn niet realistisch. Dit wordt veroorzaakt door de manier waarop de splitsing rechtbank Zwolle-Lelystad heeft plaatsgevonden en omdat de kosten van de laatste maanden 2012 allemaal op één kostenplaats zijn gezet waardoor de directe kosten niet inzichtelijk zijn.

Onze totale productiviteit (103%) was hoger dan het landelijk gemiddelde (99%).

De arbeidsproductiviteit was 103% van het landelijk gemiddelde.

De rechtbank Midden-Nederland sluit het jaar 2012 af met een financieel resultaat, conform prognose.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuim percentage was voor rechters 2,1% en voor de ondersteuning 4,5%. Dit is vergelijkbaar met vorig jaar en lager dan het landelijk gemiddelde.

Kengetallen 2012

Rechtbank Noord-Holland

Deze analyse betreft de geconsolideerde resultaten van de rechtbanken Haarlem en Alkmaar, rechtbanken die sinds 1 januari 2013 zijn opgegaan in de rechtbank Noord-Holland.

Er is in 2012 veel werk verzet en opnieuw een behoorlijke wissel getrokken op de werkkraacht van iedereen, maar vooral van de medewerkers in de strafsector en die bij Familie en Jeugd. Vanwege beperkte financiële middelen was het niet mogelijk om meer medewerkers aan te trekken. Waar mogelijk is de “financiële” pijn over de sectoren (her)verdeeld. Ondanks alle drukte zijn op het gebied van kwaliteit (onder andere doorlooptijden) en externe oriëntatie goede resultaten behaald. Het afgesproken aantal zaken is niet helemaal gehaald maar door een strak beleid op de kosten is het toch gelukt om het negatieve resultaat binnen de perken te houden.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt dat de procespartijen over het algemeen te spreken zijn over de dienstverlening van de rechtbank. De rechtbank scoorde voor wat betreft de rechtzoekenden op alle punten op of boven het landelijk gemiddelde. De gemiddelde tevredenheid kwam uit op 84% bij Alkmaar en 86% bij de rechtbank Haarlem. De professionals waren met een score van respectievelijk 74% en 72% iets minder tevreden. Naar aanleiding van het klantwaarderingsonderzoek heeft iedere sector eigen maatregelen genomen. Bijvoorbeeld bij straf Haarlem is extra onderzoek gedaan naar de tevredenheid over de griffie door middel van een enquête op locatie. Tevens zijn verschillende gezamenlijke opleidingsdagen georganiseerd waarbij alle medewerkers uitgeroosterd waren. Vrijwel alle rechters hebben meegedaan aan intervisie hetzij in koppels of door een gepensioneerd rechter. Bij F&J is veel aandacht besteed aan de specifieke familierechtelijke problematiek. Familierechters hebben meegelopen met kortgeding zittingen en andersom ook. Bij de sector civiel heeft men naar aanleiding van het klantwaarderingsonderzoek een checklist gemaakt die diende als leidraad voor intervisie. Oud advocaten zijn benaderd voor het verrichten van deze intervisie. Bij de sector bestuursrecht in Alkmaar is een externe adviseur gevraagd om intervisie te geven. Zij heeft alle rechters individueel terugkoppeling gegeven en tevens is er een plenaire terugkoppelings-bijeenkomst geweest.

Doorlooptijden van procedures

Bij vrijwel alle zaakscategorieën lagen de gerealiseerde doorlooptijden (ruim) binnen de norm voor 2012.

Voor civiele zaken geldt dat de norm niet altijd volledig wordt gehaald. Zo werd in de categorie handelszaken met verweer (net) niet aan de norm voldaan. Dit komt doordat de sector relatief veel “oude” zaken heeft afgedaan. Op het moment dat deze zaken geadministreerd worden wordt de doorlooptijd berekend, deze is dan niet binnen de norm.

De bodemzaken bestuur scoren ruim lager dan de norm. Dit komt door een hoog aanhoudingspercentage als gevolg van de invoering van de nieuwe zaaksbehandeling en het wegwerken van voorraden oude zaken. Ook de bodemzaken belasting lokaal scoren onder de norm. Dit komt doordat een groot aantal rechters en juridische ondersteuning de gehele maand september is ingeroosterd voor het afdoen van het zg. Bank-zonder-naam cluster, een cluster van 175 oude zaken uit 2010. Daardoor zijn lokale zaken op de plank blijven liggen, waardoor de norm werd overschreden werd. Ook de overschrijding van de termijnen van de rijksbelasting-zaken is volledig te wijten aan de afdoening van deze BZN-zaken.

De vreemdelingenkamer heeft dit jaar de norm gehaald. Ook de sectoren straf en kanton hebben aan vrijwel alle normen voldaan.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

De norm is dat 50% van de strafzaken volgens Promis zou moeten worden afgedaan. De rechtbank Noord-Holland heeft 82% van de zaken volgens Promis afgehandeld.

Aandeel MK-zaken

De rechtbank Noord Holland heeft in vrijwel alle sectoren voldaan aan de landelijke MK-norm.

Permanente educatie

Het aandeel rechters dat de norm voor permanente educatie (gemiddeld 30 uur per jaar) heeft gehaald voldeed met 68% niet aan de doelstelling voor 2012. Ook het

aandeel bij de juridische medewerkers is met 49% ver onder de doelstelling gebleven. De oorzaak is dat de norm is gewijzigd naar 90 uur per drie jaar. Er bestond al een behoorlijke achterstand die dateerde uit vorige jaren. De hoop was dat deze achterstand zou kunnen worden ingelopen en dat daarnaast ook nog de 30 PE-punten voor 2012 zouden kunnen worden gedaan. Dit is helaas niet gelukt. Dit heeft diverse oorzaken; men had het te druk en het cursusaanbod was te beperkt.

Klachten en wrakingen

De rechtbank Haarlem heeft iets meer klachten binnen gekregen dan de gemiddelde rechtbank maar de helft van de klachten zijn niet ontvankelijk verklaard omdat men klaagde over de inhoud van de rechterlijke beslissing. Dit geldt overigens ook voor de klachten van de rechtbank Alkmaar. Slechts 16% van de in Haarlem binnen gekomen klachten waren gegrond. Alle gegronde klachten zijn teruggekoppeld naar de betreffende afdelingen en daar besproken. Indien mogelijk zijn maatregelen genomen om herhaling te voorkomen.

Er zijn bij de rechtbank 48 wrakingsverzoeken binnengekomen waarvan er niet één is gehonoreerd door de wrakingskamer. Dit aantal is inclusief 6 verschoningsverzoeken van een belastingrechter (plv) in dezelfde zaak die zijn toegekend. Het betrof hier het beoordelen van de aannemelijkheid dat een belastingadviseur gegevens aan verweerder in een belastingzaak had gestuurd. De rechter(plv) was werkzaam bij voornoemde belastingadviseur. Dit gegeven ging pas spelen na een getuigenverhoor in de procedures. In acht zaken is door de wrakingskamer beslist dat een volgend verzoek tot wraking in de hoofdzaak niet in behandeling genomen zal worden, nu er sprake was van het kennelijk misbruik maken van het rechtsmiddel wraking. De wrakingskamer zelf is ook tweemaal gewraakt.

Appelpercentages

De appelcijfers voor de rechtbank Haarlem, sector straf, liggen over het algemeen hoger dan het landelijk gemiddelde. Dit komt omdat de rechtbank Haarlem zware strafzaken behandelt en daarin zware straffen oplegt. Dit leidt waarschijnlijk tot het vaker instellen van hoger beroep. Voor de rechtbank Alkmaar geldt het omgekeerde. Nu de sectoren samen zijn gegaan mag worden verwacht dat het appelpercentage in de toekomst op het gemiddelde zal uitkomen.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

De rechtbank Noord-Holland heeft in 2012 de gemaakte afspraak in productie-aantallen niet gehaald (93%). Ook de productie ten opzichte van de instroom is niet gehaald (95%)

In de familiezaken was er minder instroom dan verwacht door een wetswijziging waardoor het wijzigen van huwelijkse voorwaarden niet meer via de rechter loopt. In de handelszaken bleef de instroom dagvaardingszaken, het aantal insolventiereksten en uitgesproken insolventies achter ten opzichte van de verwachting.

Binnen de productgroep Bestuur is er een verschillend beeld voor de locaties Alkmaar en Haarlem. Alkmaar kampte nog met een hoge voorraad en lag de instroom lager dan verwacht, vooral door een lagere instroom bijstand- en studiefinancieringszaken. In Alkmaar zijn meer zaken uitgestroomd dan ingestroomd, waardoor de voorraad is afgenomen.

In Haarlem was de voorraad begin 2012 lager dan verwacht bij het maken van de productieafspraken. De instroom lag hoger dan verwacht, vooral door een hogere instroom SV-zaken. Vanwege de (te) lage ijzeren voorraad aan het begin van het jaar, de doorlooptijd van de zaken en aanhoudingen, zijn er minder zaken uitgestroomd dan ingestroomd en is de productieafpraak niet gehaald. Door de lage voorraad konden onvoldoende zittingen worden gepland, vooral in het voorjaar van 2012. De hierdoor ontstane ruimte aan rechters en juridische ondersteuning in Haarlem is ingezet op zittingen in Alkmaar, ten behoeve van het wegwerken van de voorraad in Alkmaar.

In het team Vreemdelingenzaken is op basis van een landelijke verdeling een productieafpraak voor 2012 gemaakt. In de categorie asiel is 81% van die afspraak gehaald. Ook de instroom van Dublin-zaken is zeer laag geweest. In de andere categorieën is vooral de instroom reguliere zaken in de maanden juli en augustus toegenomen doordat Haarlem een deel van de Haagse instroom heeft overgenomen. Mede hierdoor kon in deze categorie 102% van de afspraak gehaald worden. Overigens heeft een deel van deze zaken in december op zitting gestaan; deze zijn nog niet uitgestroomd.

Voor de productgroep Belasting is de afspraak in aantallen niet gehaald. Dit komt vooral door een sterk gedaalde instroom van belastingzaken in Haarlem. Ten opzichte van de instroom zijn er meer zaken uitgestroomd. Daarnaast heeft Haarlem bijstand verleend aan het wegwerken van Rotterdamse lokale zaken.

In vrijwel alle zaakscategorieën zijn door het OM meer zaken geleverd en door de Strafsectie meer zaken afgedaan dan in het convenant en de bestuursafpraak was overeengekomen. Vooral in de EK-zaken is meer geleverd dan was afgesproken. De meerproductie kon worden bereikt door de inzet van extra personeelscapaciteit

en door andere zaken zoals het gebruik maken van papierloze digitale (Divos) EK-zittingen.

De productieafspraken voor de productgroep Kanton is in aantallen niet gehaald. Bij de handelszaken lag de instroom lager dan verwacht (-7%). Hiernaast zijn een groot aantal luchtvaartzaken nog niet allemaal uitgestroomd omdat gewacht moest worden op de uitkomsten van het hoger beroep. Hierdoor is er een toename van de voorraad.

Bij de Kantonstrafzaken bleef de productie overtredingszaken en Mulderzaken achter bij de productieafspraken. De productie overtredingszaken is niet gehaald omdat het OM minder zaken leverde dan in het convenant overeen was gekomen (-20%). Bij de Mulderzaken bleef de instroom in de eerste helft van het jaar achter bij de verwachting. In de tweede helft van het jaar en vooral het laatste kwartaal is de instroom erg toegenomen. Dit heeft tot voorraadvorming aan het einde van het jaar geleid.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De rechtbank Noord-Holland haalde in 2012 een negatief financieel eindresultaat van 0,3% van de omzet. De rechtbank heeft een positief resultaat behaald op de kosten en een negatief resultaat op de meer/minderopbrengst. Het kostenresultaat komt vooral door lagere exploitatiekosten en lagere rente- en afschrijvingskosten dan begroot. De lagere kosten, samen met de extra verkregen bijdragen, waren onvoldoende om de afrekening wegens minderproductie te dekken. De rechtbanken hadden een eigen vermogen dat voldoende was om het verlies op te vangen.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuim van de rechtbank Noord Holland ligt iets boven het landelijk gemiddelde. Dit is te wijten aan een aantal medewerkers dat zeer langdurig (meer dan 45 dagen) ziek is geweest.

Kengetallen 2012

Rechtbank Noord-Nederland

De rechtbank heeft in 2012 gezorgd voor een adequate behandeling en afdoening van de instroom aan zaken, er zijn geen achterstanden ontstaan. De productiviteit kwam boven het landelijk gemiddelde uit. Geconstateerd kan worden dat het ziekteverzuim rond het landelijk gemiddelde uitkwam. De rechtbank sloot 2012 af met een positief financieel resultaat.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek

Gaarne wordt in dit verband verwezen naar de analyse die in 2011 is opgemaakt op basis van de resultaten uit het KWO. Deze analyse is nog steeds actueel.

Doorlooptijden van procedures

De doorlooptijd van politierechterzaken lag beneden de norm. Belangrijke oorzaak hiervan is het gebruik van het systeem GPS. Registratiefouten in dit systeem moeten door het OM worden hersteld. De benodigde tijd hiervoor is langer waardoor deze zaken niet binnen de norm afgedaan worden. De afdeling ziet een verbetering hierin: het aantal registratiefouten groeit niet meer waardoor een verbetering verwacht wordt in de doorlooptijd van politierechterzaken. De doorlooptijd van uitwerken strafzaken i.v.m. hoger beroep ligt eveneens beneden de norm. Door hoge werkdruk waren hierin achterstanden ontstaan. In 2013 gaat de afdeling een uniform monitoringsysteem uitwerken en invoeren voor alle drie de locaties van de rechtbank. Tevens gaat de afdeling strafrecht de doorlooptijden in het project Lean Six Sigma onder de loop nemen.

In de meeste civiele en kantonzaken werd de doorlooptijdnorm gehaald in 2012. Uitzondering hierop vormen de handelszaken met verweer. De afdoening binnen 1 jaar blijft achter bij de norm. De afdeling gaat in 2013 meer aandacht besteden aan zaakstoedeling en werkvoorraden om deze doorlooptijd te verkorten.

De beëindiging van faillissement binnen 3 jaar gebeurde in een kleiner aandeel zaken dan de norm.

De realisatie van de doorlooptijd bodemzaken bestuursrecht was beneden de norm. Wel heeft in 2012 een aanzienlijke verbetering in de doorlooptijd in deze categorie zaken plaatsgevonden. Oorzaak van deze stijging is vooral ook de invoering van de nieuwe zaaksbehandeling waarbij zaken snel op zitting gepland werden. Daarnaast

zijn oude zaken weggewerkt waardoor de norm niet werd gehaald. In 2013 verwacht men een verdere verbetering in de doorlooptijd van deze zaken. Voor de doorlooptijd van vreemdelingenzaken geldt dat de norm niet is gehaald. De oorzaak is het wegwerken van oude zaken. Doordat ook voor vreemdelingenzaken de nieuwe zaaksbehandeling is ingevoerd verwacht de afdeling dat de norm in 2013 wel wordt gehaald. Ook in de doorlooptijd van belastingzaken werd de landelijke norm niet gehaald, zowel in de lokale- en de rijksbelastingzaken. In 2013 verwacht men een verbetering hierin waarbij de realisatie dichterbij de norm zal komen.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

De norm is dat minimaal 50% van de meervoudige uitspraken in strafzaken volgens de Promismethode wordt afgedaan. De rechtbank heeft in 2012 deze norm ruimschoots gehaald. Het percentage uitspraken volgens de Promis-methode verschilt wel tussen de locaties binnen de rechtbank.

Permanente educatie

De norm van 100% is noch door rechters noch door ondersteunend personeel gehaald. Wel zaten de rechters op 80% en was er ook sprake van een stijgende trend in vergelijking met voorgaande jaren. Bij ondersteunend personeel was sprake van een omgekeerde trend. Daar haalden minder medewerkers de norm vergeleken met eerdere jaren.

Aandeel MK-zaken

Er zijn meer strafzaken meervoudig afgedaan dan de norm in 2012.

Voor handels-, familie-, bestuursrecht- en vreemdelingenzaken geldt dat er minder MK-waardige zaken waren in 2012 dan waar de norm vanuit gaat.

Bij belastingzaken zijn er juist meer zaken meervoudig afgedaan. Oorzaak hiervan is dat de Belastingdienst anders is gaan controleren. Zaken die na controle doormoeten zijn ingewikkelder en hebben een hoger geldelijk belang.

Publicatie van uitspraken

De rechtbank publiceerde minder uitspraken dan het landelijk gemiddelde. Vooral op de locatie Groningen was de publicatiegraad laag. Gebrek aan mankracht voor het anonimiseren van uitspraken was een belangrijk oorzaak hiervan. In 2013 is geïnvesteerd in capaciteit waardoor een hoger publicatiegraad wordt verwacht.

Mediation

Het aantal verwijzingen naar mediation lag onder het landelijk gemiddelde. Bij familie zaken is er een grote daling te zien door de invoering van een nieuwe werkwijze. Partijen worden hierbij doorverwezen naar een ONS-traject (ouderschapschap na scheiding). Dit traject vervangt als het ware de mediation. Het slagingspercentage op de locatie Assen was lager dan het landelijk gemiddelde. Op de locaties Groningen en Leeuwarden was dit percentage juist hoger.

Klachten en wrakingen

Het aantal klachten en het percentage gegronde klachten was lager dan het landelijk gemiddelde. In 2012 zijn meer wrakingsverzoeken ingediend dan het jaar ervoor. Twee verzoeken werden gehonoreerd.

Appelpercentages

Het appelpercentage van kort gedingen was hoger dan het landelijk gemiddelde. In strafzaken werd juist in minder zaken appel ingesteld vergeleken met het landelijke beeld. De appelpercentages in belastingzaken waren eveneens lager dan het gemiddelde.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

De rechtbank heeft meer bestuurszaken afgedaan dan er zijn ingestroomd in 2012. Hier is De Nieuwe Zaaksbehandeling ingevoerd en zijn achterstanden weggewerkt. Vergeleken met de bestuursafpraak werden er veel minder vreemdelingenzaken en kantonzaken afgedaan. In beide categorieën was de instroom van de zaken veel lager dan van tevoren gepland. Ook werden er minder strafzaken afgedaan dan de bestuursafpraak. Dit kwam onder meer doordat het OM minder zaken heeft aan-geleverd dan afgesproken in het convenant.

Gemiddelde zaakswaarte

De gemiddelde zaakswaarte was lager dan het landelijk gemiddelde. Dit werd veroorzaakt door het aandeel kantonzaken. Hoewel er minder verstekvonnissen werden gewezen dan afgelopen jaren blijft de zaakswaarte van kantonzaken beneden het landelijk gemiddelde. De oorzaak van minder verstekvonnissen was de lagere instroom van deze zaken.

De zaakswaarte van strafzaken was hoger dan het landelijk gemiddelde. Het hoger aandeel meervoudige zaken ligt hieraan ter grondslag. Daarnaast werden in de vreemdelingenkamer minder bewaringszaken behandeld dan gepland, waardoor de zaakswaarte in deze categorie juist hoger lag dan het gemiddelde.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De arbeidsproductiviteit is uitgekomen op een niveau dat iets boven het landelijk gemiddelde is. Door het positief financieel resultaat groeide het eigen vermogen naar 2,9% van de gemiddelde omzet.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuim bij rechters was lager dan het landelijk gemiddelde. Bij ondersteunend personeel lag dit percentage juist enigszins hoger dan het landelijk gemiddelde. Dit laatste kwam door langdurige ziekte van een aantal medewerkers. In de leeftijdsopbouw in deze rechtbank kan worden vastgesteld dat in de categorie rechters het aandeel in de leeftijdscategorie 50 tot en met 59 jaar relatief hoog is in relatie tot het landelijk gemiddelde.

Kengetallen 2012

Rechtbank Oost-Brabant

In 2012 handelde de rechtbank Oost-Brabant 0,4% minder zaken af dan in 2011; ruim 6% lager dan de gemaakte productieafspraken. Het financiële resultaat over 2012 is niettemin positief.

Uit het landelijk gehouden klantwaarderingsonderzoek en de realisatiecijfers 2012 komt doorlooptijden als belangrijkste aandachtspunt naar voren. Bij de kanton-zaken zijn de resultaten veelal gunstiger dan de normen. Voor civiel-handel, civiel-familie en straf geldt een wat genuanceerder beeld. Bij bestuurszaken zijn de doorlooptijdnormen nog niet overal gehaald.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek

Uit het klantwaarderingsonderzoek komt naar voren dat bij beide onderzoeksgroepen, justitiabelen en professionals, de scores in vrijwel alle categorieën hoger uitkomen dan de landelijke gemiddelden.

Voor de duur/de doorlooptijd van de procedure is de score bij beide respondenten wat lager dan het landelijk percentage.

Binnen de rechtbank wordt aandacht besteed aan het verbeteren van de doorlooptijden. De verbeteringen zullen pas op termijn in deze onderzoeken tot uiting komen.

Doorlooptijden van procedures en

De normen van de doorlooptijden worden deels gehaald.

Hieronder wordt ingegaan op een aantal van de meest opvallende negatieve afwijkingen.

Bij bestuurszaken is opnieuw sprake van een duidelijke verbetering van de doorlooptijden met betrekking tot bodemzaken regulier en een voorzichtige verbetering met betrekking tot belastingzaken ten opzichte van voorgaande jaren. Indien deze positieve lijn wordt voortgezet zal kunnen worden voldaan aan de normen.

De doorlooptijden in familie- en jeugdrechtszaken liggen allemaal 'op schema'; soms net iets onder en soms net iets boven de norm. Ten opzichte van de voorgaande jaren zijn de doorlooptijden in sommige zaakscategorieën iets langer geworden. De toegenomen complexiteit van praktisch alle soorten zaken ligt daaraan ten grondslag, terwijl de ervaring van medewerkers (door verjonging)

is afgenomen en bovendien een aantal medewerkers langdurig is uitgevallen.

De wijziging van de competentiegrens heeft een zichtbaar effect op de doorlooptijden van handelszaken. De hierdoor toegenomen complexiteit van zaken heeft geleid tot een toename van de gemiddelde doorlooptijd. Het LOVCK heeft ten aanzien van de normering van de doorlooptijden al opgemerkt dat deze erg ambitieus zijn.

Bij strafrecht voldoet "strafzaken MK binnen 6 maanden" niet aan de norm. De doorlooptijdmeting vindt plaats binnen het traject eerste maal op zitting – eindvonnis. Delen van dit traject bevinden zich in de OM (o.a. bij aanhoudingen)-sfeer. Hierop heeft de rechtbank weinig invloed. Bij "raadkamerzaken niet voorlopige hechtenis binnen 4 maanden" is de norm niet gehaald maar het resultaat is duidelijk verbeterd ten opzichte van 2011. Ook de normen van de enkelvoudig afgedane zaken, (economische) politierechter en kinderrechter, zijn net niet gehaald. Bij kanton-zaken is bij "Overtredingen binnen 1 maand" de norm nog niet gehaald maar is het doorlooptijdpercentage wel duidelijk verbeterd ten opzichte van 2011.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

Het percentage MK-zaken afgedaan volgens Promis bedraagt 61%.

De landelijke norm is vastgesteld op 50%.

Aandeel MK-zaken

Bij "MK afdoening in strafzaken" is de norm gehaald.

Bij de sector civielrecht zijn de doelstellingen voor 2012 bij handelszaken en familiezaken niet bereikt. De sector heeft in 2012 prioriteit gegeven aan de doorlooptijden.

De norm voor bestuurszaken is gehaald. Dit geldt niet voor vreemdelingenzaken.

Permanente educatie

Voor alle sectoren geldt dat vanwege ziekteverzuim, zwangerschaps-/bevallingsverlof, instroom en/of pensionering een norm van 100% niet haalbaar en dus niet realistisch is. De percentages zijn voor 2012 minder gunstig dan in 2011.

Publicatie van uitspraken

Het aandeel gepubliceerde zaken is in 2012 opnieuw fors gegroeid. Het percentage is vrijwel gelijk aan het landelijke gemiddelde.

Mediation

Het aandeel zaken waarin mediation heeft plaatsgevonden, is in 2012 licht gedaald ten opzichte van 2011, evenals het percentage waarin (gedeeltelijke) overeenstemming bereikt is. Voor beide geldt een score iets beneden het landelijk gemiddelde. Deze landelijke gemiddelden zijn overigens de afgelopen jaren gedaald.

Klachten en wrakingen

In 2012 heeft de rechtbank 9,2 klachten per 10.000 rechtzaken ontvangen. Van deze klachten bleek 20% gegrond. Dit percentage is vrijwel gelijk aan het landelijk gemiddelde (19%). Er zijn 39 wrakingsverzoeken ingediend, 4 meer dan in 2011. Hiervan zijn er 2 gehonoreerd (in 2011: 5). Wrakingsbeslissingen komen aan de orde in het rechtsoverleg.

Appelpercentages

Voor vrijwel alle rechtsgebieden geldt dat de percentages op basis van het driejaars-gemiddelde 2010 – 2012 nauwelijks afwijken van de landelijke gemiddelden. Opvallend is het percentage bij lokale belastingen, niet WOZ zaken: 9%; het landelijk gemiddelde is 23%. Het percentage ten aanzien van AA afdoeningen (vreemdelingszaken) is 47%; het landelijk gemiddelde is 53%.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

Wat betreft het productie aantal versus de instroom: de productie is in de rechtsgebieden kantonzaken, strafrecht en bestuursrecht kleiner dan de instroom. Bij de overige rechtsgebieden belastingzaken, civiele zaken en vreemdelingszaken is de productie groter dan de instroom.

Wat betreft het productie aantal versus de afspraak: voor bestuurszaken en strafzaken geldt, dat de productie groter is dan de bestuursafpraak. De overige rechtsgebieden laten een tegenovergesteld beeld zien.

Gemiddelde zaakswaarte

De totale relatieve zaakswaarte bedraagt 105%. Hieruit kan worden afgeleid, dat het aandeel kanton bij rechtbank Oost-Brabant relatief klein is in vergelijking met de andere rechtbanken. In de rechtsgebieden civielrecht, belastingrecht en straf-

recht is er sprake van een zaakswaarte onder de 100%. Bij kantonzaken, vreemdelingszaken en bestuurszaken zijn de percentages hoger dan 100%.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De totale productiviteit genereert een percentage van 98%, vrijwel gelijk aan het landelijk gemiddelde van 99%. Het percentage van Strafrecht is 90%, het percentage van Vreemdelingszaken 108%. De overige rechtsgebieden bevinden zich tussen deze twee percentages.

De indicatie arbeidsproductiviteit, de gerealiseerde gewogen productie per fte, bedraagt 98% van het landelijk gemiddelde.

De rechtbank realiseerde weliswaar minderwerk, maar dit is gecompenseerd met een evenredige daling van de formatiekosten. De rechtbank is terughoudend geweest met het aantrekken van nieuw personeel. Daarvoor in de plaats is vaker gebruik gemaakt van inhuur op basis van interim functievervulling, tijdelijke contracten en onderlinge bijstand. Getracht wordt op deze wijze flexibel in te kunnen op veranderingen.

Met het positieve resultaat over 2012 van 1% van de omzet scoort de rechtbank Oost-Brabant ruim boven het gemiddelde. Omdat vorig jaar de 3%-vermogensgrens al was bereikt, zal ons eigen vermogen worden afgeroomd.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

In 2012 is het ziekteverzuim van de rechters met 0,3%-punt gedaald ten opzichte van 2011 en bedraagt 3,2%. Het ziekteverzuim van het ondersteunend personeel in 2012 bedraagt 6%; een stijging van 1%-punt ten opzichte van 2011.

De leeftijdsopbouw van de rechterlijk ambtenaren is nagenoeg conform het landelijk gemiddelde. Dit geldt in gelijke mate voor het ondersteunend personeel. Mede in het kader van een gezonde leeftijdsopbouw heeft de rechtbank het instrument strategische personeelsplanning geïntroduceerd. Dit instrument zal in de komende jaren doorontwikkeld worden en geborgd gaan worden in de reguliere processen. Het percentage vrouwen is een fractie gedaald naar 55% (2011: 56%) voor rechters en een fractie gedaald naar 69% (2011: 70%) voor de ondersteuning.

Kengetallen 2012

Rechtbank Oost-Nederland

In 2012 heeft de rechtbank Oost-Nederland minder zaken afgehandeld dan vooraf overeengekomen met de Raad voor de Rechtspraak. Dit komt voornamelijk door de lagere instroom van kantonzaken.

De rechtbank heeft het jaar afgesloten met een licht negatief saldo, mede ten gevolge van het treffen van een reorganisatievoorziening.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt, dat de procespartijen zeer te spreken zijn over de dienstverlening van de 4 afzonderlijke rechtbanken. Op diverse onderdelen wordt een waardering behaald die vrijwel alle hoger zijn dan het landelijk gemiddelde.

Privacy in de wachtruimte, tijdigheid van aanvang van zittingen, en telefonische bereikbaarheid bleken punten te zijn waar verbetering mogelijk was. Inmiddels zijn maatregelen genomen die als doel hebben om de klanttevredenheid op deze punten te vergroten. De meest zichtbare maatregelen zijn gebouwelijke aanpassingen (privacy in de wachtruimte) en een bezetting op de griffies tot minimaal 17:00 uur.

Doorlooptijden van procedures

Bij de meeste van gehanteerde zaakscategorieën lagen de gerealiseerde doorlooptijden binnen de norm voor 2012.

Uitzonderingen hierop zijn enkele zaakscategorieën met een langere doorlooptijd. Zo is door de kredietcrisis het aantal faillissementen toegenomen, waardoor prioriteit is gegeven aan het afhandelen van binnenkomende faillissementsverzoeken in plaats van de beëindiging van bestaande faillissementen.

Halverwege 2011 is de competentiegrens gewijzigd tussen civiele – en kantonzaken, waardoor meer zaken bij de kantonrechter aanhangig kunnen worden gemaakt. Hierdoor zijn de minder complexe zaken bij de civiele rechter verdwenen en afgedaan door de kantonrechter. Per saldo dus een verzwaring van de gemiddelde zaakswaarte bij de kantonrechter én bij de civiele rechter. Deze verschuiving van zaakswaarte zien we terugkomen in het percentage “Handelszaken met verweer – binnen 1 jaar” bij civiel.

In Arnhem is in 2012 een pilot gestart met betrekking tot het versnelde rolreglement

bij de civiele handelszaken. Dit ziet onder andere toe op het sneller plannen op zitting en een vereenvoudiging van de procedure. In de laatste maanden van 2012 heeft dit tot een zichtbare verkorting van de doorlooptijd geleid.

Tijdens de totstandkoming van de rechtbank Oost-Nederland is vastgesteld dat concentratie van de bestuurszaken op 2 in plaats van 4 locaties noodzakelijk is voor een afdoende schaalgrootte voor de afhandeling van deze zaken. Deze concentratie heeft geleid tot een groter dan gemiddeld verloop onder het personeel. Dit is deels opgelost door zaken bij voorbaat al te verplaatsen of de functies op te vullen door tijdelijke medewerkers.

Het grote verloop heeft een negatief effect gehad op de doorlooptijden in 2012.

Prioriteit is gegeven aan het tijdig afhandelen van de voorlopige voorzieningen.

De zaakscategorie die niet is verhuisd, te weten de rijksbelasting, werd ook binnen de afgesproken norm afgehandeld. In 2012 is begonnen met De Nieuwe Zaaksbehandeling waarbij onder andere procedures sneller op zitting worden gebracht. Doel is hiermee de proceduredtijd te verkorten. De eerste resultaten hiervan worden in 2013 verwacht.

Bij strafrechtzaken hebben meervoudige strafzaken langere doorlooptijden vanwege het aantal aanhoudingen en is de duur van het herplannen van de aangehouden zaken een knelpunt. Door middel van een studie aan de hand van Lean Six Sigma wordt geanalyseerd op welke wijze dit proces kan worden verbeterd.

Andere factoren die een negatief effect hadden op de doorlooptijd waren de reorganisatie bij het OM en de invoering van de OM-afdoening. Met name de OM-afdoening zorgde er voor dat de gemiddelde zaakswaarte van zaken bij de Politierichter en de Kinderrechter is toegenomen.

Mulderzaken worden deels aangeleverd door het CVOM (Centrale Verwerking Openbaar Ministerie). Deze instantie kon de in het convenant afgesproken aantallen zaken niet leveren. Om zittingscapaciteit optimaal te benutten zijn zaken opgespaard en samengevoegd op latere zittingen, hetgeen de doorlooptijd negatief heeft beïnvloed. Daarnaast zijn zaken aangehouden als gevolg van het niet kunnen betalen van de zekerheidstelling door appellant. Pas nadat hierover door de kantonrechter is beslist en de zekerheidstelling is betaald wordt de appellant opnieuw opgeroepen en wordt de zaak inhoudelijk behandeld.

De rechtbanken Gelderland en Overijssel blijven in 2013 streven naar het verkorten van de doorlooptijden.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

Een Promisuitspraak is een uitspraak van de strafrechter, waarin de beslissing in duidelijk Nederlands en op een begrijpelijke manier gemotiveerd wordt. In de Promismethode staat een volledig uitgewerkt strafrechtelijk vonnis of arrest met een goede en begrijpelijke motivering centraal. In de rechtbank Oost-Nederland is dit item een belangrijk onderwerp. Op elke locatie wordt deze norm dan ook gehaald.

Aandeel MK-zaken

Het MK-percentage betreft de verhouding tussen het aantal MK-zaken en het totaal aantal zaken MK en EK. Als het aantal EK-zaken afneemt zal het MK-percentage toenemen. Zo is bij strafrecht zichtbaar dat met name het aantal EK-zaken afneemt door de OM-beschikking. Daarom wordt hier wel voldaan aan de norm.

Bij civiel en de vreemdelingenkamer is vooral het gebrek aan MK-waardige zaken de reden dat niet wordt voldaan aan de norm. In Zutphen wordt daarnaast bij civiele zaken structureel meegelezen (niet alleen vonnissen, maar de gehele zaak) waardoor nog slechts in zeer complexe gevallen is besloten om een zaak meer-voudig af te handelen.

Er is geen sprake van het achterblijven van kwaliteit door een lager MK-aandeel.

Permanente educatie

Met name voor de ervaren rechters en juridisch medewerkers is het cursusaanbod van de SSR niet meer toereikend. Om in deze lacune te voorzien is het aanbod van interne opleidingen en aanverwante zaken (zoals lezingen) uitgebreid. In de meeste gevallen zijn annuleringen en (langdurig) ziekte oorzaak van het niet-behalen van de afspraak.

Publicatie van uitspraken

Er is sprake van een relatief hoog promillage gepubliceerde uitspraken.

Mediation

Het aantal doorverwijzingen naar mediation lag met 7 promille op het landelijk gemiddelde. In 56% van de doorverwezen zaken werd (gedeeltelijk) overeenstemming bereikt tegenover een landelijk gemiddelde van 54%.

Klachten en wrakings

Het aantal klachten per 10.000 zaken is met 7,5 gelijk aan het landelijk gemiddelde. Het percentage gehonoreerde klachten van 12% ligt onder het landelijk gemiddelde van 20%.

Het aantal wrakingsverzoeken is lager dan de afgelopen 2 jaar. Het betroffen er 59. In 2012 zijn 5 wrakingsverzoeken gehonoreerd. De wrakingskamer heeft in dit geval geconcludeerd dat er sprake was van objectief gerechtvaardigde schijn van vooringenomenheid, dan wel dat de schijn van vooringenomenheid was gewekt. Dat was bijvoorbeeld het geval toen de rechtbank een wezenlijke beslissing nam zonder hoor en wederhoor toe te passen.

In een ander geval kon uit de bewoording worden afgeleid dat op de vervolgzitting aan de verdediging geen ruimte zou worden geboden om de bewezenverklaring en/of de strafbaarheid van het feit – nogmaals – aan de orde te stellen.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

Bij de sectoren Civielrecht en Bestuursrecht is – mede – ten gevolge van een teruglopende instroom de werkvoorraad verminderd. In 2011 is de competentiegrenswijziging ingegaan waardoor de instroom civiel is afgenomen. In 2012 was hierdoor de ouderdom van de werkvoorraad relatief hoog.

Bij alle sectoren, behalve (rijks)belastingzaken, was het aantal uitgestroomde zaken lager dan de bestuursafpraak.

Bij de Vreemdelingenkamer is er landelijk sprake van een lage instroom. Het terugdringen van de voorraad heeft dit nog enigszins kunnen compenseren. Bij strafzaken is capaciteit verloren gegaan door slecht gevulde zittingen en omdat het OM het convenant niet is nagekomen.

Gemiddelde zaakswaarte

De gerealiseerde gemiddelde zaakswaarte lag voor vijf productgroepen van de rechtbank boven de afspraak, alleen voor bestuur (1%) lag deze lager. Met andere woorden: er werden over het algemeen zwaardere zaken afgedaan dan vooraf verwacht.

De OM-afdoening en het grote aantal MK-belastingzaken in combinatie met de afname van verstekzaken, maken dat de gemiddelde zaakswaarte hoger was dan de afspraak.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De productiviteit per fte lag bij het gerecht boven het landelijk gemiddelde. Dit beeld is gelijk aan het beeld van de afgelopen jaren toen de productiviteit ook hoger was dan het landelijk gemiddelde.

Ten gevolge van het treffen van een voorziening voor de gevolgen van de HGK is er een licht negatief resultaat over 2012 geboekt van € 261.000. Hierdoor bedraagt het eigen vermogen 2,5% van de gemiddelde omzet van de laatste 3 jaar.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuim voor de rechters en de ondersteuning was bij beide groepen lager dan het landelijk gemiddelde. Bij andere personele kengetallen waren grote verschillen zichtbaar tussen de vier afzonderlijke rechtbanken. Zo is het aandeel vrouwelijke rechters in Arnhem (60%) hoger dan in Almelo (36%). Daarnaast is in Almelo en Zwolle 62% van alle rechters 50 jaar of ouder, terwijl dit in Arnhem 44% is. Bij het ondersteunend personeel is in Almelo 41% 50 jaar of ouder, terwijl dit in Arnhem en Zwolle 25% is.

De rechtbank is zich er van bewust, dat een relatief hoog aandeel oudere medewerkers de komende jaren tot een relatief hoge uitstroom wegens pensionering kan leiden.

Kengetallen 2012

Rechtbank Rotterdam

De gewogen Lamicieproductie is uitgekomen op 99% van de afspraak. De uitstroom van zaken in aantallen bedroeg 98% van de instroom. Door een positief resultaat van ongeveer 0,4% van de omzet steeg het eigen vermogen tot 3,0% van de gemiddelde omzet van de afgelopen 3 jaar.

Een aantal onderwerpen behoeft extra inzet, zoals de realisatie van de kwaliteitsnormen en de efficiency van de werkprocessen. In 2013 worden hierin verdere stappen gezet.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek

Op het totaal van alle kengetallen uit het klantwaarderingsonderzoek 2011 scoort Rotterdam op het landelijk gemiddelde (77%) en Dordrecht iets er onder (75%). De procespartijen (justitiabelen/rechtzoekenden en professionals) zijn met name tevreden over de deskundigheid van de rechters. Minder tevreden zijn de procespartijen over de bejegening (met name luisteren van de rechter naar standpunten en het inleven van de rechter in de situatie). Daarnaast zijn de justitiabelen/rechtzoekenden ook minder tevreden over de uitspraak (motivering en begrijpelijkheid). Landelijk is gemiddeld 53% van de rechtzoekenden en professionals tevreden over de duur van procedure. Rotterdam scoort op dit punt met 55% bovengemiddeld en Dordrecht met 49% onder het gemiddelde. De rechtbank streeft naar het (verder) verkorten van doorlooptijden.

Doorlooptijden van procedures

De doorlooptijden van de civiele handelszaken lopen allemaal structureel achter. Er is een concreet plan opgesteld om de doorlooptijden van deze zaken terug te dringen in 2013.

De doorlooptijden van de civiele familiezaken zijn nagenoeg gelijk aan de norm. Alleen de jeugdbeschermingzaken (OTS en UHP) lopen iets achter op de norm. Het jeugdteam heeft een plan opgesteld om dit in 2013 te verbeteren.

Door de onverwacht hoge instroom van bestuurszaken zijn de doorlooptijden opgelopen. Door de bijstand vanuit de rechtbanken Haarlem en Utrecht is dit oplopen van de doorlooptijden enigszins beperkt. De Nieuwe Zaaksbehandeling moet de doorlooptijden in 2013 weer terugdringen.

De doorlooptijden van de strafzaken lopen achter op de norm behoudens de raadkamerzaken voorlopige hechtenis. In het bijzonder scoort de rechtbank slecht op de doorlooptijden van meervoudige strafkamerzaken en raadkamerzaken niet voorlopige hechtenis. Voor de meervoudige strafzaken is dit het gevolg van het grote aantal pro forma zittingen en aanhoudingen op zittingen. Er zijn diverse plannen ontwikkeld om - in samenwerking met het OM - een verlaging van het percentage aanhoudingen te realiseren. Daarnaast worden er in 2013 extra zittingen gehouden om de voorraad raadkamerzaken niet voorlopige hechtenis te verminderen.

Ten aanzien van de doorlooptijden kantonzaken scoort de rechtbank beduidend onder de norm voor wat betreft handelsrekestten niet-arbeidszaken en de overtredingszaken. Bij de handelsrekestten niet-arbeidszaken is dit het gevolg van een aantal langlopende procedures binnen het relatief gering totaal aantal zaken. Het achterblijven van de doorlooptijden van de kantonovertreddingen is het gevolg van het ontdekken van een grote voorraad politierechterzaken door het Openbaar Ministerie. Uit oogpunt van maatschappelijk belang is besloten om capaciteit in te zetten op deze politierechterzaken ten koste van de kantonzaken. Hierdoor zijn de doorlooptijden in deze laatste categorie opgelopen. In 2013 zal weer aan de norm worden voldaan.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

In Dordrecht is in 2012 voldaan aan de landelijke norm. Gezien de financiële druk op de strafsector in Rotterdam is in 2012 in deze sector gedurende een aantal maanden minder aandacht besteed aan het uitwerken van MK-zaken volgens Promis. Hierdoor komt het gecombineerde percentage MK-zaken volgens Promis fors lager uit dan de bestuursafpraak en landelijke norm. In 2013 worden extra inspanningen geleverd die ertoe moeten leiden dat het percentage MK-zaken

volgens Promis afgedaan minimaal voldoet aan de landelijke norm. De ontwikkelingen worden maandelijks gevolgd zodat tijdige bijsturing mogelijk is.

Aandeel MK-zaken

De rechtbank voldoet alleen voor wat betreft “bestuur algemeen” aan de norm voor het aandeel MK-zaken. Bij de overige categorieën wordt de norm niet gehaald. Binnen “civiel-handel” was in het jaarplan al een lagere doelstelling geformuleerd van 4%. Die is gerealiseerd. Voor civiel familie is een criterium opgesteld om in de toekomst familiezaken vaker meervoudig af te doen. Het betreft dan gezagszaken waarin sprake is van een verzoek van één van de ouders om te mogen verhuizen. Er is een beperkt aantal vreemdelingenzaken meervoudig afgedaan omdat voor erg weinig zaken, op inhoudelijke grond, meervoudige behandeling noodzakelijk is. Door de werkdruk is prioriteit gegeven om deze zaken als EK uit te laten stromen. Hierdoor is de realisatie weliswaar rond het landelijke gemiddelde, maar onder de landelijke norm.

Het percentage MK-straft blijft iets achter bij de landelijke norm. De belangrijkste oorzaak hiervan is het grote aantal pro forma zittingen en aanhoudingen in MK-zaken, met een lage productie tot gevolg.

Permanente educatie

Voor zowel de rechterlijk ambtenaren als het ondersteunend personeel scoort de rechtbank onder de norm. Binnen de rechtbank Rotterdam is er in 2012 nog geen eenduidige registratie geweest van de permanente educatie (PE) met als gevolg dat er grote verschillen zijn in de wijze van registratie van PE tussen de sectoren. Voor de opgave van de realisatie is er gebruik gemaakt van lokale registraties, aangevuld met inschattingen. Er is gebleken dat niet alle opleidingen zijn geregistreerd. Het werkelijke aantal medewerkers dat voldoet aan de norm is dus hoger. In 2013 wordt PE eenduidig en volledig geregistreerd en dient te worden voldaan aan de landelijke norm.

Publicatie van uitspraken

In Dordrecht is relatief iets meer gepubliceerd dan het landelijk gemiddelde. In Rotterdam is de publicatiegraad ten opzichte van het voorgaande jaar iets gestegen, maar nog steeds onder het landelijk gemiddelde.

Mediation

In Dordrecht is het aandeel verwijzingen naar mediation hoger dan het landelijk gemiddelde, terwijl dit in Rotterdam conform het landelijk gemiddelde uitkomt.

Voor de nieuwe rechtbank als geheel komt het aantal verwijzingen iets boven het landelijk gemiddelde uit. Het slagingspercentage is voor beide locaties bijna gelijk aan het landelijk gemiddelde.

Klachten en wrakingen

Het aantal klachten per 10.000 zaken is in Dordrecht gestegen van 9,0 naar 11,9 en in Rotterdam van 7,2 naar 9,0. De meeste klachten betroffen voor beide locaties klachten ten aanzien van een rechterlijke beslissing of de tijdsduur van de procedure. Hoewel het aantal gegronde klachten nog steeds boven het landelijk gemiddelde zit, is het aandeel gegronde klachten ten opzichte van het vorige jaar voor Dordrecht met 7 procentpunten en in Rotterdam met 3 procentpunten gedaald. Gedurende het jaar zijn 90 wrakingsverzoeken ingediend, waarvan er 11 zijn gehonoreerd.

Appelpercentages

Nieuw is het kengetal “3-jarig gemiddelde appelpercentage”. Omdat er geen normen zijn is het lastig om de uitkomsten te duiden. Wel blijkt duidelijk dat in het vreemdelingenrecht een relatief hoog appelpercentage is ten opzichte van de rest van het land.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

De productie t.o.v. de instroom komt in aantallen uit op 98%. Dit ligt op het landelijk gemiddelde. Binnen strafzaken is de grootste negatieve afwijking zichtbaar. De productie t.o.v. de afspraak komt in aantallen uit op 90% van de afspraak. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de productgroep kantonzaken als gevolg van een sterk lagere instroom dan was verwacht.

Gemiddelde zaakswaarte

De relatieve zaakswaarte komt voor de rechtbank uit op 93%. Dit is fors hoger dan de bestuursafpraak van 85%. Dit houdt in dat de rechtbank ten opzichte van het jaarplan relatief veel zware zaken heeft afgedaan als gevolg van een verminderde productie van lichte kantonzaken. Dit blijkt ook uit het gegeven dat de gewogen productie (99%) fors hoger uitkomt dan de productie in aantallen (90%).

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De relatieve kostenproductiviteit komt voor het gerecht net onder de 100% uit, maar bevindt zich rond het landelijk gemiddelde. Tussen de productgroepen zijn er grote verschillen. De achterblijvende kostenproductiviteit in strafzaken – als

gevolg van een achterblijvende productie in combinatie met een personele overbezetting – wordt gecompenseerd door de andere productgroepen.

De relatieve arbeidsproductiviteit van 95% is ten opzichte van 2011 ongeveer gelijk gebleven, maar ligt nog onder het landelijk gemiddelde.

In 2012 heeft de rechtbank dit gecompenseerd door een laag absoluut en relatief kostenniveau, waardoor de rechtbank in 2012 een positief financieel resultaat heeft behaald van ongeveer 0,4% van de omzet. Hierdoor is het eigen vermogen gestegen tot 3,0% van de gemiddelde omzet van de afgelopen 3 jaar.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuimpercentage van zowel de rechters als de ondersteuning bevindt zich onder het landelijk gemiddelde. In 2012 is de organisatie gestart met de inzet van een verzuimcoördinator. De coördinator heeft het verzuim geanalyseerd. Dit heeft geleid tot het benoemen van het terugdringen van frequentverzuim als één van de speerpunten. Door inzicht te geven in de knelpunten op teamniveau en individueel niveau kwam de casemanager beter in zijn rol. Leidinggevenden werden geholpen in het tot stand komen van een kloppend dossier. Leidinggevenden kregen een advies op maat. Hiermee is verzuim nadrukkelijker op de kaart gezet en hebben leidinggevenden de mogelijkheid gekregen om gecoacht te worden op het begeleiden van het verzuim. Er heeft een intensievere samenwerking plaatsgevonden tussen de organisatie, de bedrijfsarts en de ARBO-verpleegkundige.

Het percentage rechters ligt op het landelijk gemiddelde. Uit de leeftijdsopbouw is op te maken, dat de rechtbank in de functiegroep rechters relatief veel jonge medewerkers (tot en met 39 jaar) in dienst heeft in vergelijking met de andere rechtbanken. Uit het percentage man-vrouw is op te maken dat de rechtbank in de functiegroep GA ten opzichte van de rest van het land een relatief hoog aantal vrouwen in dienst heeft.

Kengetallen 2012

Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Het jaar 2012 stond in het teken van de voorbereiding van de fusie, inclusief reorganisatie, van de rechtbanken Breda en Middelburg. Het gerealiseerde financiële resultaat was negatief en bleek helaas minder goed dan tevoren was aangenomen. Dit is onder meer veroorzaakt door de genoemde fusieactiviteiten en –dynamiek maar ook door een tegenvallende uitstroom. De productiviteit was lager dan het landelijke gemiddelde en het ziekteverzuim iets hoger dan het landelijke gemiddelde.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt dat de procespartijen over het algemeen tevreden zijn over de dienstverlening van de rechtbank. In 2012 zijn in alle teams klantenpanels georganiseerd en is onder meer gesproken over de uitkomsten van het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek en de wijze waarop de dienstverlening verbeterd kan worden. De uitgevoerde verbeterpunten uit deze gesprekken zijn vervolgens teruggekoppeld aan de deelnemers van de panels. De deelnemers aan deze panels hebben aangegeven het op deze wijze in gesprek zijn met de rechtbank nuttig te vinden en te waarderen.

Doorlooptijden van procedures

De rechtbank heeft niet alle doorlooptijden gerealiseerd.

De doorlooptijden voor Rijksbelastingzaken is niet gehaald doordat sprake was van een groot cluster oude MK-zaken dat in 2012 is uitgestroomd, een hoge instroom waardoor zaken niet zo snel op zitting kunnen worden gebracht als wenselijk en door onderlinge bijstand.

De doorlooptijden van de handelszaken met verweer zijn niet gehaald door de competentiegrenswijziging en het verlenen van bijstand over en weer.

Voor Middelburg geldt dat de doorlooptijd negatief is beïnvloed door bijstand aan Breda in ruilverkavelingszaken.

De doorlooptijden voor civiele familiezaken zijn niet allen gerealiseerd.

De afdoening van scheidingszaken op gemeenschappelijk verzoek heeft geleden onder een gestegen instroom en de introductie van nieuwe scheidingswizards en het inwerken van medewerkers hierop.

De doorlooptijden voor de MK-strafzaken zijn niet gerealiseerd. Het aanhoudings-

percentage blijft ondanks wederzijdse inspanningen erg hoog. De belangrijkste oorzaak is dat veel onderzoeken niet binnen drie maanden door het OM en de politie worden afgerond, waardoor het aantal pro-forma behandelingen hoog blijft. Dit heeft een negatieve invloed op de doorlooptijden. Ten aanzien van de doorlooptijden raadkamer, niet gedetineerden lukt het door een grote voorraad zowel het OM als de rechtbank niet om de vaak arbeidsintensieve voortrajecten van de bijzondere raadkamerzaken sneller af te wikkelen.

Permanente educatie

De norm voor permanente educatie is door nagenoeg elk team gehaald.

Uitzonderingen hierop zijn gelegen in personele ontwikkelingen zoals ziekteverzuim, zwangerschapsverlof, het overstappen naar een ander team en deelname aan het cultuurprogramma 'Rechtstreeks'.

Klachten en wrakingen

De behandeling en afdoening van de klachten heeft net als voorafgaande jaren weer plaatsgevonden overeenkomstig de klachtenregeling van de rechtbank. Ook in 2012 heeft de aard en strekking van de klachten niet geleid tot het inschakelen van de klachtenadviescommissie.

In 2012 zijn 9 wrakingsverzoeken ingediend ten opzichte van 22 verzoeken in 2011, een substantiële afname. Een directe oorzaak hiervoor is niet te noemen.

Alle wrakingsverzoeken zijn niet-gehonoreerd.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafsprak

Er is bij alle productgroepen sprake geweest van minderproductie ten opzichte van bestuursafpraak. Met name de productgroepen straf, bestuur en kanton hebben substantiële minderproductie gerealiseerd. Bij de productgroep kanton is sprake geweest van lagere instroom dan vooraf op basis van (landelijke) prognose bepaald waardoor de uitstroom niet kon worden gerealiseerd. Bij de productgroep straf is de instroom niet volledig afgedaan waardoor de werkvoorraad is gestegen. Tevens konden de geplande uren voor Megazaken niet worden gerealiseerd. De lagere uitstroom van de productgroep Belasting is veroorzaakt doordat een omvangrijk

cluster zaken pas begin 2013 kon worden afgedaan in plaats van 2012. De rechtbank gaat er van uit, dat in 2013 de bestuursafpraak wordt gerealiseerd.

Gemiddelde zaakswaarte

De zaakswaarte bevindt zich op rechtbanktotaal niveau iets boven het landelijk gemiddelde. De bestuursafpraak bevond zich ook iets boven het landelijk gemiddelde. De gerealiseerde zaakswaarte over 2012 is 98% van de afspraak. Met name de productgroep bestuur heeft een hogere zwaarte gerealiseerd dan gepland. De andere productgroepen hebben zich nagenoeg op het geplande niveau begeven. De productgroep belastingrecht heeft significant een lagere zaakswaarte gehad, doordat een omvangrijk cluster MK's niet in 2012 maar in 2013 is uitgestroomd.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De productiviteit lag bij het gerecht onder het landelijk gemiddelde. Hier speelde een relatief hoog ziekteverzuim en een achterblijvende in- en uitstroom in enkele productgroepen een rol. Met name de teams strafrecht laten een lage kostenproductiviteit zien. Door de fusiebeweging en daaraan gerelateerde activiteiten is de relatieve productiviteit lager geweest. Door een negatief resultaat daalde het eigen vermogen tot nihil.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

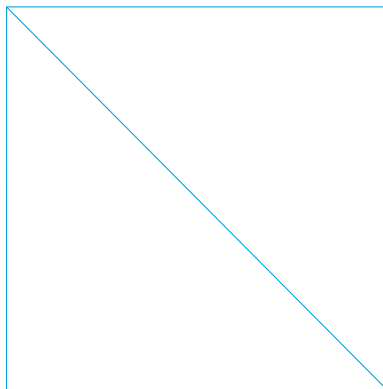
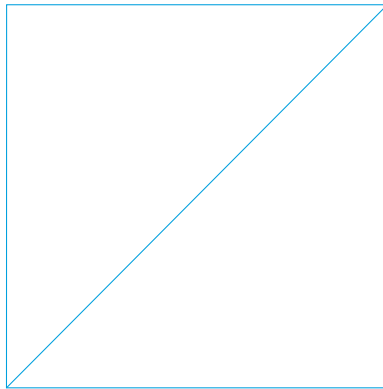
Het ziekteverzuim bij rechters en ondersteuning was iets hoger dan het landelijke gemiddelde. In 2012 zijn, meer dan normaal, personen langdurig ziek geweest. Uit de leeftijdsopbouw is op te maken, dat de rechtbank een relatief groot aandeel 60+-rechters in dienst heeft in vergelijking met de andere rechtbanken. In dit kader heeft de rechtbank een strategische personeelsplanning opgezet zodat tijdig kan worden ingespeeld op komende veranderingen in het personeelsbestand.

Bijlage 5

Rapportages gerechtshoven en bijzondere colleges

Gerechtshof Amsterdam	107
Gerechtshof Arnhem en Leeuwarden	110
Gerechtshof Den Haag	112
Gerechtshof 's-Hertogenbosch	114
College van Beroep voor het bedrijfsleven	116
Centrale Raad van Beroep	118

Kengetallen 2012

Gerechtshof Amsterdam

De uitvoering van de bestuursafspraken 2012 is vooral gericht geweest op het terugbrengen van de kosten en het verhogen van de opbrengsten. Geconstateerd kan worden dat het het hof goed is gelukt de kosten te beheersen. Afgezien van de getroffen reorganisatievoorziening zijn de kosten vrijwel binnen de begrotingsraming gebleven.

Gebleden is dat het beroep op de inzet, flexibiliteit en de creativiteit van de organisatie en de medewerkers grenzen heeft bereikt. De organisatie is er daardoor niet in geslaagd de wellicht achteraf als te ambitieus te typeren productiedoelstelling(en) volledig te bereiken. Het minderwerk leidt tot een terugbetaling van 3,0% van de voorfinanciering. Inclusief een in het kader van HGK getroffen reorganisatievoorziening, die niet was opgenomen in de begroting, ontstaat aldus een negatief resultaat van 7,2% van de omzet.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek

Over het algemeen zijn zowel de justitiabelen/rechtzoekenden en professionals tevreden over het gerechtshof, zoals blijkt uit het klantwaarderingsonderzoek dat gehouden is in 2011.

Wat het meest opvalt bij de percentages is dat de rechtzoekenden een relatief hoge score toekenden aan de begrijpelijkheid van het besprokene en dat de professionals de rechtseenheid van de uitspraak lager waardeerden dan gemiddeld.

Beduidend minder waren de twee groepen te spreken over de doorlooptijden.

Het gerechtshof blijft er naar streven deze doorlooptijden te verbeteren, vooral in die procedures waar de norm nog niet wordt gehaald.

Doorlooptijden van procedures

De doorlooptijden van de sector handelsrecht bleven achter bij de norm, behalve de score van de afdoening van de dagvaarding binnen 24 maanden (score van 86% bij een norm van 80%). De scores van de afdoeningpercentages van dagvaarding binnen 12 maanden (score van 52% bij een norm van 70%), de handelsrekeningen binnen 6 maanden (score van 44% bij een norm van 90%) en de insolventies binnen 2 maanden (score van 40% bij een norm van 90%) bleven ver achter bij de normen.

De norm dat 90% van de familierekestzaken binnen één jaar moet zijn afgedaan werd opnieuw gehaald (93 %). De subnorm voor jeugdbeschermingszaken luidt: 90 % van de zaken wordt binnen 4 maanden afgedaan. De sector realiseerde in deze zaakscategorie een percentage van 86 %.

In de belastingsector is een groot aantal oude eerste aanlegzaken afgedaan. Dat zorgt voor een vertekening van de doorlooptijden. Ook de hogere instroom dan verwacht zorgde voor een grotere werkvoorraad en dus voor hogere doorlooptijden.

Binnen de strafsector werden de landelijk vastgestelde doorlooptijden nog niet behaald. De haalbaarheid van de doorlooptijden in meervoudige en enkelvoudige zaken is mede afhankelijk van de medewerking van de ketenpartners. Daarnaast had ook in 2012 de in het verleden gemaakte keuze om lichtere zaken eerder op zitting te brengen nog steeds een negatieve invloed op de doorlooptijden.

De doorlooptijd van de MK-arresten bleef achter bij de norm omdat er nog veel oude en grote zaken in de werkvoorraad voorkwamen. De oude zaken beïnvloedden de doorlooptijden (zeer) negatief. Zowel lokaal als landelijk wordt samen met het Openbaar Ministerie hard gewerkt om de werkvoorraad terug te brengen naar 9 maanden.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

Het gerealiseerde percentage van Promis-arresten (19%) is teleurstellend. Veel aandacht is gevraagd voor een goede registratie in NIAS, het primaire processysteem. Een stijging is waarneembaar. In 2011 werd een percentage van 3% gerealiseerd. Dit onderwerp blijft de aandacht houden van de sectorleiding.

Aandeel MK-zaken

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaks-groep door de meervoudige kamer (MK), d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. In 2012 werd voldaan aan de gestelde normen voor de MK-belasting (93%) en MK-straf (96%).

Permanente educatie

Het percentage dat de norm voor permanente educatie (minimaal 30 uur per medewerker) heeft behaald, is ten opzichte van 2011 bij de raadsheren gelijk gebleven, echter bij de juridische medewerkers is deze gedaald. Dit heeft met verschillende omstandigheden, zoals (langdurig) ziekte-, zwangerschaps-, ouderschapsverlof, (tussentijdse) sectorverlaters, late instromers, detacheringen en onvoldoende aanbod op het vakgebied van de ondernemingskamer en notaris- en gerechtsdeurwaarderskamer te maken.

Publicatie van uitspraken

Weer is het hof erin geslaagd het aandeel gepubliceerde uitspraken te verhogen. In 2012 werd in 105 van elke 1.000 zaken de uitspraak gepubliceerd. De verdeling over de rechtsgebieden was als volgt: handelsrecht 263%, familierecht 97%, belastingrecht 383% en strafrecht 35%.

Mediation

Het percentage mediationpogingen (gedeeltelijke) overeenstemmingen is voor het eerst in vijf jaar toegenomen, en wel met 18 procentpunten naar 43%. Het aantal verwijzingen in het verslagjaar bleef beperkt tot acht.

Klachten en wrakingen

Het aantal klachten is in 2012 ten opzichte van voorgaande jaren toegenomen met 12,2 per 10.000 rechtszaken naar 32,9. Het betrof vooral klachten over bejegening, de duur van de procedure en administratieve fouten. Van de ingediende klachten is 20% gegrond verklaard.

In 2012 werden 24 wrakingsverzoeken ingediend. Dit zijn er 9 meer dan in 2011. Het wrakingsverzoek werd negen keer ongegrond verklaard/afgewezen en zeven keer werd (een) verzoeker(s) kennelijk niet-ontvankelijk verklaard in het verzoek. Eén keer is het verzoek gedeeltelijk afgewezen en zijn verzoekers voor het overige niet-ontvankelijk verklaard in hun verzoek. Eén keer is het verzoek doorverwezen naar de Hoge Raad. Eén keer is het verzoek ingetrokken en twee keer is het verzoek niet in behandeling genomen. Drie wrakingverzoeken uit 2012 zijn per 1 januari 2013 nog in behandeling.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

De sector handelsrecht heeft in 2012 in totaal de productieafspraken gehaald, zowel uitgedrukt in absolute aantallen (109%) als in gewogen productie (102%).

Wel was er sprake van meer/minder productie per categorie. De sector heeft deze productie gerealiseerd met minder fte op jaarbasis dan voorzien, vooral op het gebied van juridische ondersteuning.

In 2012 zijn bij de sector familierecht 17,5 % minder rekestzaken ingestroomd dan de bestuursafpraak, die op basis van de prognoses van de Raad en op basis van de gegevens van de rechtbanken in het ressort tot stand is gekomen. De belangrijkste oorzaak was de daling in de instroom van jeugdbeschermingzaken. De uitstroom van rekestzaken bedroeg 11,5 % minder dan geprognoseerd. Het grootste deel van de daling deed zich voor bij de jeugdbeschermingzaken.

De totale productie in de sector belastingrecht is lager uitgevallen dan verwacht. Het vertrek van een fulltime raadsheer per 1 mei 2012 en langdurige ziekte van leden van de juridische ondersteuning viel niet geheel op te vangen door de andere medewerkers. Het gevolg was een lagere gewogen productie (lees MK-zaken) dan gepland.

Er zijn ook beduidend minder zaken dan verwacht uitgestroomd in de categorieën “Vereenvoudigde behandeling” en “Overige afdoeningen”. Deze afdoening-modaliteiten zijn echter niet door het hof te beïnvloeden.

Bij de sector strafrecht zijn er minder zaken afgedaan dan conform de bestuursafpraak verwacht mocht worden. Hiervoor waren de volgende oorzaken te benoemen. De realisatie van de MK-arresten bleef 8,6% achter op de bestuursafpraak. Dit is voornamelijk het gevolg van de tegenvallende uitstroom bij het hof Arnhem van de overgedragen zaken. Afgezien van deze arresten in ‘Amsterdamse’ zaken die het hof Arnhem zou wijzen heeft het hof Amsterdam 96% van de bestuursafpraak gehaald.

De uitstroom van beschikkingen in beklagzaken (art. 12 Sv) stelde teleur. Naar het tegenvallende resultaat is onderzoek gedaan: enerzijds was het veroorzaakt door organisatorische- en bezettingsproblemen van de beklagkamer (art. 12 Sv.) anderzijds door achterblijvende instroom van de door het ressortsparket in te zenden ambtsberichten/verslagen. Ondanks de genomen maatregelen heeft het ressortsparket helaas nog onvoldoende kunnen sturen op de tijdige ontvangst van het door het arrondissementsparket in te sturen ambtsbericht. Gelet op de maatschappelijke impact van deze zaken heeft de beklagkamer (art 12 Sv) de volle aandacht van de sectorleiding en zijn maatregelen genomen die er toe moeten leiden dat de achterstand in 2013 wordt teruggedrongen.

Gemiddelde zaakswaarte

In de sector civielrecht lag de gerealiseerde zaakswaarte beneden de afspraak, bij belastingrecht erboven en bij de sector strafrecht gelijk. De zaakswaarte in civielrecht werd beïnvloed door een relatief groot aantal gerealiseerde zaken in een lichtere categorie zaken, de zogenoemde afdoening zonder uitspraak.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als relatieve kostenproductiviteit.

Een andere productiviteitsindicator is de relatieve arbeidsproductiviteit op basis van de geproduceerde financieringswaarde per fte.

De productiviteit lag in alle sectoren, behalve Belastingrecht, lager dan het landelijk gemiddelde per sector. De relatieve arbeidsproductiviteit lag in 2012 boven het landelijk gemiddelde.

Er is sprake van een negatief financieel resultaat, waardoor een negatief eigen vermogen is ontstaan. Dit negatieve eigen vermogen zal door de Raad voor de rechtspraak worden aangevuld tot nul.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het verzuimpercentage over 2012 is uitgekomen op 6,8. Het verzuimcijfer bestaat uit voornamelijk langdurig verzuim; 4,7% betreft verzuim langer dan 42 dagen. Ten opzichte van het verzuimpercentage over 2011, is er sprake van een stijging van 0,7 procentpunt. Deze stijging vond zijn oorzaak in het verzuim van de gerechtsambtenaren. Het verzuim onder deze groep medewerkers is gestegen van 7,3% naar 8,5%. Bij de rechterlijke macht was het verzuim nagenoeg hetzelfde gebleven: 3,5%.

Het aandeel raadsheren in het totale personeelsbestand is ten opzichte van 2011 gelijk gebleven en lag met 32% onder het gemiddelde van de hoven.

Het percentage vrouwen onder de raadsheren is toegenomen en was met 42% gelijk het gemiddelde van de hoven. Ook het percentage vrouwen onder het ondersteunend personeel is toegenomen, echter de 67% lag iets onder het gemiddelde van de hoven.

Uit de leeftijdsopbouw is op te maken, dat het hof Amsterdam een relatief groot aandeel 60+-ers aan raadsheren in dienst in 2012 had in vergelijking met de andere hoven. Dit zal echter in de komende jaren waarschijnlijk afnemen, daar het percentage in de categorie 50 tot en met 59 jaar veel lager is dan bij de andere hoven.

Kengetallen 2012

Gerechtshoven Arnhem en Leeuwarden

Het jaar 2012 heeft in het teken gestaan van de fusie tussen de gerechtshoven Arnhem en Leeuwarden. Uitgangspunt was de primaire processen zo onverstoord mogelijk doorgang te doen vinden; met name op logistiek gebied (ICT en administratie) zijn evenwel de nodige stappen gezet ter voorbereiding van de fusie op 1 januari 2013. Ook op bestuurlijk en beleidsniveau zijn de koersen op elkaar afgestemd. Per 1 januari 2013 is sprake van het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek

Afgezien van de tevredenheid over de doorlooptijden, lieten de uitkomsten van het KWO 2011 op hofbreed niveau noch in Arnhem noch in Leeuwarden significante afwijkingen van het gemiddelde zien. Toch is in Leeuwarden besloten in het najaar van 2012 in de sector civiel een klantenpanel te organiseren, dat verrassend veel waardevolle informatie opleverde en om die reden in 2013 ook in andere afdelingen –op den duur in samenwerking met Arnhem– zal plaatsvinden. Hoewel binnen de bandbreedte van de hoven, zal de meeste aandacht van het nieuwe gerechtshof Arnhem-Leeuwarden de komende jaren uitgaan naar het systematisch bewaken van de rechtseenheid.

Doorlooptijden van procedures

In vrijwel alle zaakscategorieën valt uit de cijfers over de afgelopen jaren een verkorting van de doorlooptijden af te leiden. Evenwel, noch in Arnhem noch in Leeuwarden worden de afgesproken doorlooptijden in handelsrekeningen niet-insolventie benaderd. Het gaat hier om zaken waarin vaak een getuigenverhoor of deskundigenonderzoek wordt gehouden waardoor de procedure meer tijd in beslag neemt. In Arnhem zijn in de verwerking van EK-zaken (kanton- en niet kanton-appellen) achterstanden ontstaan door aanloopproblemen na herstructurering van de administratieve routing, welke problemen in 2013 zullen zijn opgelost. Voor de voorspoedige afdoening van raadkamerzaken niet voorlopig hechtenis en klachten ex art. 12 Strafvordering is het hof afhankelijk van tijdige verstrekking van processtukken door het OM.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

In het registratiesysteem voor strafzaken is een technische oorzaak aan te wijzen voor een incorrecte weergave van het aantal op promiswijze (volgens de definitie van de hoven) afgedane zaken. Het afdoeningpercentage van zaken conform de promismethodiek ligt op ca. 70%.

Permanente educatie

Met het gereedkomen van een nieuw landelijk registratiesysteem zal naar verwachting een realistischer beeld kunnen ontstaan van de PE-activiteiten van professionals (rechterlijke macht en ondersteunende dienst) binnen de hoven. Deze deelname zal in het nieuwe gerechtshof Arnhem-Leeuwarden in 2013 positief worden beïnvloed door het (gezamenlijk) organiseren van interne cursusedagen/-weken e.d..

Klachten en wrakingen

Klachten werden in 2012 in Leeuwarden ruimhartig geregistreerd. Het aantal gehonoreerde klachten is noch in Arnhem noch in Leeuwarden bovengemiddeld.

In 2012 is in Arnhem 1 wraking gehonoreerd. Deze wraking betrof het wekken van de suggestie dat het hof zich in grote mate al een oordeel had gevormd over de ontvankelijkheid van het hoger beroep van de wraker.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

De uitstroom van civiel was in 2012 beduidend hoger dan de instroom door onder andere de bijstand van hof Den Haag aan hof Leeuwarden. Dit heeft er voor gezorgd dat achterstanden zijn weggewerkt en de werkvoorraad weer op een normaal niveau is gekomen.

Met betrekking tot belasting was de instroom in 2012 hoger dan verwacht. Dit had voornamelijk te maken met de instroom van twee grote clusters van zaken. De uiteindelijke productie was zeer goed en dit heeft geleid tot een gunstig effect op het financiële resultaat.

Ondanks alle goede intenties om de productie van straf conform de afspraken te halen, is dit niet gelukt. Daarvoor zijn meerdere oorzaken aan te wijzen.

O.a. vroegen interne veranderingen (zoals het overnemen van de intake) aandacht en bleek het niet altijd mogelijk goed en volledig zittingen te plannen en te appointeren. Een verbeterplan wordt opgesteld om de productie in 2013 meer richting de 100% te stimuleren.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De arbeidsproductiviteit ligt boven het landelijk gemiddelde, maar was niet hoog genoeg om een positief financieel resultaat te bewerkstelligen. Het heeft uiteindelijk geleid tot een negatief resultaat van 1,5% van de omzet. Het resultaat werd in 2012 wel gedekt door een positief eigen vermogen. Per eind 2012 bedroeg het eigen vermogen 0,3% van de gemiddelde omzet van de afgelopen 3 jaar.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuim bij raadsheren en gerechtsambtenaren ligt voor beide hoven gezamenlijk onder het landelijk gemiddelde.

Het percentage vrouwen onder de rechterlijk ambtenaren in zowel Arnhem als Leeuwarden ligt 3% onder het gemiddelde van de 5 hoven, het percentage vrouwen onder het ondersteunend personeel te Leeuwarden 7% boven het gemiddelde van 70% van de 5 hoven.

Uit het overzicht van de leeftijdsopbouw van het ondersteunend personeel blijkt, dat 49% jonger is dan 39 jaar, hetgeen met zich brengt dat m.n. de vrouwen in deze groep door het genieten van zwangerschaps-, bevallings- en ouderschapsverlof een relatief grote invloed hebben op een verminderde productiecapaciteit.

Kengetallen 2012

Gerechtshof Den Haag

Het gerechtshof kent in 2012 een groot zaaksaanbod, dat zonder noemenswaardige achterstanden is verwerkt. De productiviteit was hoog. Het ziekteverzuim is gestegen ten opzichte van vorig jaar, maar bleef in lijn of onder het landelijk gemiddelde. Burgers en professionals zijn over het algemeen tevreden. Het gerechtshof sloot 2012 af met een positief financieel resultaat.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek

In 2012 zijn er geen landelijke onderzoeken geweest naar de waardering van burgers en professionals. De resultaten uit het KWO van 2011 zijn opgenomen in de analyse van vorig jaar.

Doorlooptijden van procedures

De Afdeling Civiel recht stuurt bij dagvaardingszaken actief op de gefourneerde voorraad op volgorde van ouderdom (oudste zaken eerst). De norm voor de doorlooptijden dagvaardingszaken afgedaan binnen 2 jaar werd bijna gehaald. De norm voor de doorlooptijden dagvaardingszaken afgedaan binnen 1 jaar werd niet gehaald. Door de aanhoudend hoge instroom insolventiezaken is er een stuwmeer aan te behandelen insolventiezaken ontstaan. Hierdoor is de gemiddelde doorlooptijd in dit soort zaken aanmerkelijk opgelopen en werd de norm niet gehaald. Het aantal rekestes in de categorie niet-insolventiezaken is beperkt van omvang maar de aard van deze rekestes is regelmatig ingewikkeld qua materie en daarmee vaak bewerkelijk. De norm doorlooptijden handelsrekestes, niet insolventie zaken afgedaan binnen 6 maanden werd niet gehaald. Dit werkproces zal in 2013 met behulp van de Lean-methode worden geanalyseerd en geoptimaliseerd.

In 2012 is de norm voor de doorlooptijden van de afgedane belastingzaken niet gehaald. De instroom van belastingzaken is aanzienlijk hoger geweest dan voorzien. Er is een aantal maatregelen genomen om te komen tot een verbetering van de doorlooptijden zoals het extra afdoen van belastingzaken door de afkoop van uren, detachering en de instelling van een projectteam om extra zaken af te doen. De teamleiding zal de instroom in de gaten houden om zo nodig aanvullende maatregelen te kunnen nemen.

De norm voor de doorlooptijden van de strafzaken werd niet gehaald. Het gerechtshof zal in 2013 de normen van de strafzaken halen met uitzondering van de EK-strafzaken, niet kantonappellen. Vanwege het geringe zaaksaanbod wordt de frequentie van zitting vooralsnog niet verhoogd omwille van de effectieve benutting van de raadsheren en de schaarste aan zittingzalen.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

De norm is dat minimaal 50% van de meervoudige uitspraken in strafzaken volgens de Promis-methode wordt afgedaan. Het gerecht heeft 23% strafzaken volgens de Promis-methode gerealiseerd. Er wordt steeds per zaak inhoudelijk bekeken of het wenselijk is op Promis-wijze af te doen. De verwachting is dat de norm in 2013 wordt gehaald.

Aandeel MK-zaken

De aandelen belastingzaken en strafzaken lagen boven de norm voor 2012.

Permanente educatie

De rechterlijke ambtenaren van het gerechtshof hebben voor 65% aan de PE-norm voldaan en het ondersteunend personeel voor 72%. Medewerkers die gedurende het jaar in- of uitstroonden konden veelal niet meer voldoen aan de algemeen gestelde norm. Het gerealiseerde percentage permanente educatie van het gerechtshof ligt voor beide groepen onder de norm.

Klachten en wrakingen

Het aantal ingekomen klachten is in 2012 gestegen naar 22,1 per 10.000 zaken (2011: 18,1). Het percentage gegrond verklaarde klachten bedraagt 19% (2011: 8%).

In 2012 zijn 26 wrakingsverzoeken (2011: 25) ingediend. Hiervan zijn 2 wrakingsverzoeken gehonoreerd. De wrakingskamer heeft in dit geval geconcludeerd dat er sprake was van objectief gerechtvaardigde schijn van vooringenomenheid, dan wel de schijn van vooringenomenheid was gewekt.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

Bij de belastingsector is de productie achtergebleven bij de instroom (92%). Dit heeft te maken met een hoge instroom, die bij gelijke bezetting leidt tot een toename in de werkvoorraad.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De kostenproductiviteit (de financieringswaarde van de geleverde productie ten opzichte van de werkelijk gemaakte kosten) van Civiel recht, Belastingrecht, Strafrecht scoorden boven het landelijk gemiddelde. Het gerechtshof heeft in 2012 een positief resultaat, waardoor het eigen vermogen groeide tot 2,2% van de gemiddelde omzet van de afgelopen 3 jaar.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuim bij raadsheren (3,6%) en ondersteuning (5,4%) was hoger dan het landelijk gemiddelde. Het ziekteverzuim bij de raadsheren ligt bij Strafrecht het hoogst (5,3%). Bij de ondersteuning ligt het ziekteverzuim bij de griffieadministratie op 13%. Uit de leeftijdsopbouw van de rechterlijke ambtenaren is op te maken, dat het gerechtshof een relatief groot aandeel 50+-ers in dienst heeft in vergelijking met de andere hoven.

Kengetallen 2012

Gerechtshof 's-Hertogenbosch

In 2012 heeft het gerechtshof 's-Hertogenbosch minder zaken afgedaan dan vastgelegd was in de bestuursafspraken en is het jaar afgesloten met een negatief financieel resultaat.

De percentages MK-zaken lagen boven de landelijke norm. De publicatie van uitspraken lag onder het landelijk gemiddelde. Het percentage raadsheren lag boven het landelijk gemiddelde. De percentages raadsheren en ondersteunend personeel die voldeden aan de norm voor permanente educatie lagen boven het landelijk gemiddelde. Het ziekteverzuimpercentage lag voor raadsheren iets boven het landelijk gemiddelde terwijl het percentage voor het ondersteunend personeel er ruim onder lag.

Het aantal klachten is ten opzichte van 2011 licht gestegen. In 2012 was er sprake van één gehonoreerde wraking.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek

Gerechtshof 's-Hertogenbosch heeft in 2011 een klantwaarderingsonderzoek (KWO) laten uitvoeren onder professionele partners (zoals advocaten, belastinginspecteurs en advocaten-generaal) en rechtzoekende burgers. Zij konden aangeven hoe tevreden zij waren over een aantal kwaliteitsaspecten.

Het gerechtshof scoorde op nagenoeg alle kengetallen uit het KWO boven of rond de geformuleerde landelijke doelstellingen. Een kengetal waarop het gerechtshof 's-Hertogenbosch iets lager scoorde dan de landelijke doelstellingen was (net als tijdens het vorige KWO) de tevredenheid over de duur van de procedure door rechtszoekenden. Het verbeteren van de doorlooptijd blijft één van de doelstellingen die het gerechtshof wil realiseren. Op dit moment loopt bij civiel een pilot om de doorlooptijden te versnellen.

Doorlooptijden van procedures

Bij de meeste zaakscategorieën voldeden de doorlooptijden niet aan de norm. Bij civiele zaken is norm voor de doorlooptijd van handelszaken niet gehaald; de insolventierekosten halen de norm niet; de handelsrekeningen zitten ook onder de norm. Bij belastingrecht ligt het aantal zaken afgedaan binnen 18 maanden onder

de norm. Nagenoeg alle percentages voor strafzaken liggen beneden de norm. Het valt verder op dat ten opzichte van 2011 bij een aantal categorieën duidelijke verbeteringen zichtbaar zijn. Het hof blijft er continu aan werken om de doorlooptijden verder te verbeteren. In het Wettelijk verslag wordt dit nader toegelicht.

Goede bewijsmotivering strafzaken (promis)

Het deel meervoudige uitspraken in strafzaken volgens de Promis-methode ligt met 49% iets onder de norm van 50% maar ruim boven het landelijk gemiddelde van 27%.

Aandeel MK-zaken

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer zijn behandeld. De MK-percentages lagen zowel voor belasting- als strafzaken boven de landelijke norm.

Permanente educatie

De norm (100% permanente educatie over de afgelopen drie jaar) is niet gehaald. De percentages waren 69% voor de rechterlijke ambtenaren en 61% voor de medewerkers juridische ondersteuning. Overigens is dit in vergelijking met de overige hoven bovengemiddeld. Bovendien blijkt uit detailoverzichten dat van de medewerkers die de norm niet hebben gehaald, er veel dicht tegenaan zaten.

Publicatie van uitspraken

Het gerechtshof 's-Hertogenbosch heeft in 2012 91% van de uitspraken op rechtspraak.nl gepubliceerd. Dit is iets minder dan in 2011 het geval was (93%). Beide jaren lagen iets onder het landelijke gemiddelde.

Mediation

Het aantal doorverwijzingen naar mediation lag ruim boven het landelijk gemiddelde. Het slagingspercentage (volledige overeenstemming) was 42% (in 2011 was dit 48%).

Klachten en wrakingen

Het aantal klachten per 10.000 afgehandelde rechtzaken is ten opzichte van 2011 (36,2) gestegen naar 42,5 klachten per 10.000 rechtzaken. Het percentage gehonoreerde klachten is eveneens gestegen van 9% naar 12%. Uit de cijfers blijkt dat hof Den Bosch al jaren met het aantal klachten boven het landelijk gemiddelde zit, maar met het aantal honoreringen er onder. De verklaring voor het bovengemiddelde aantal klachten zou kunnen liggen in een (beperkt) aantal frequente klagers. In 2012 is er één wraking gehonoreerd (van de 18 wrakingsverzoeken). De advocaat vond zich in deze zaak beperkt in de mogelijkheid tot het stellen van vragen aan een getuige. De wrakingskamer vond dat de beperking van die mogelijkheid door de gewraakte voorzitter een objectieve rechtvaardiging oplevert voor de bij verzoeker ontstane vrees dat er bij de voorzitter sprake was van vooringenomenheid jegens hem.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

De productie-aantallen versus instroom waren hofbreed met 100% met elkaar in lijn. Deze verhouding was echter bij belastingrecht 86%. Dit heeft te maken met een sterk dalende instroom van zaken in het begin van 2012. Bij strafrecht en civiel recht was de uitstroom hoger dan de instroom.

Van de bestuursafpraak in aantallen is 91% gerealiseerd. Bij belasting was dit 72%, om bovengenoemde reden (de verminderde instroom). Bij civiel recht was dit percentage 84%. De reden hiervan was een lage gemiddelde productiviteit. Strafrecht kwam uit op 97%.

Gemiddelde zaakswaarte

Het is een indicatie hoe arbeidsintensief het aanbod aan zaken gemiddeld was. De gestandaardiseerde waardering van de productie is hierbij gedeeld door het aantal afgehandelde zaken.

In 2012 lag de gemiddelde zaakswaarte bij het gerechtshof 's-Hertogenbosch met 104% onder de bestuursafpraak van 108% maar wel boven het landelijk gemiddelde van 100%. Dit betekent dat in 's-Hertogenbosch relatief veel 'zwaardere' zaken werden afgedaan in vergelijking met de andere gerechtshoven.

Productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als percentage van de landelijk gemiddelde productiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit: de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar.

De totale productiviteit van het gerechtshof 's-Hertogenbosch lag onder het landelijk gemiddelde, en is ten opzichte van 2011 met 11% gedaald.

De relatieve arbeidsproductiviteit van het gerechtshof 's-Hertogenbosch lag onder die van 2011. Hier viel eveneens een daling te noteren van 11 procent.

De relatieve arbeidsproductiviteit staat nu op 89% en ligt hiermee eveneens 11% onder het landelijk gemiddelde.

Mede hierdoor heeft het gerechtshof 's-Hertogenbosch een negatief resultaat van 7,2% van de omzet gerealiseerd. De verliezen zitten met name in de productgroepen civiel en belasting om reeds eerder genoemde redenen (de verminderde instroom).

Door het negatief financieel resultaat is een negatief eigen vermogen ontstaan, dat door de Raad zal worden aangevuld tot nul.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuim lag voor rechterlijke ambtenaren op 3,7% en lag daarmee iets boven het landelijk gemiddelde (3,5%). De reden hiervan is dat een klein aantal rechterlijke ambtenaren om uiteenlopende redenen langdurig ziek was. Voor gerechtsambtenaren lag het ziekteverzuim met 4,0% ruim onder het landelijk gemiddelde (5,7%).

Het aandeel raadsheren op het totale personeel lag iets boven het landelijk gemiddelde.

Het percentage vrouwen lag voor de rechterlijke ambtenaren (47%) boven het landelijk gemiddelde van 42%, terwijl dit bij de gerechtsambtenaren met 70% gelijk is aan het landelijk gemiddelde.

Uit de leeftijdsopbouw is op te maken, dat het gerechtshof een relatief groot aandeel raadsheren van ouder dan 60 jaar in dienst heeft in vergelijking tot het landelijk gemiddelde. Het gerechtshof is zich er van bewust, dat dit tot een relatief hoge uitstroom wegens pensionering gaat leiden. Een redelijk deel van deze groep maakt gebruik van de PAS-regeling; dit beïnvloedt de productiviteit in negatieve zin en maakt de bezetting duurder dan gemiddeld.

Kengetallen 2012

College van Beroep voor het bedrijfsleven

Het College van Beroep voor het bedrijfsleven sluit 2012 af met een negatief financieel resultaat. Dit negatief resultaat wordt voor meer dan de helft bepaald door een dotatie aan de reorganisatievoorziening. Het financieel resultaat leidt tot een eigen vermogen van -13,4% van de gemiddelde omzet.

Bij de bestuursafspraken met de Raad voor de rechtspraak voor 2012 is afgesproken dat het College voor bodemzaken 1.160 zaken zou afdoen. Het aantal gerealiseerde bodemzaken in 2013 is 1.222. Het College heeft met de Raad ondermeer afspraken gemaakt over het tempo van het afdoen van zaken van de verhoogde instroom uit 2009 en 2010.

Daarbij heeft het College in zijn plannen aangegeven de verhoogde instroom van zaken uit 2009 en 2010 te willen wegwerken per 1 juli 2012 en per 1 augustus 2013. Eind 2012 bedroeg de voorraad uit 2009 nog 50 zaken en de voorraad uit 2010 200 zaken.

Doorlooptijden van procedures

Een lichte toename van de doorlooptijd van 59 weken naar 63 weken is de onvermijdelijke consequentie van het prioriteit geven aan het wegwerken van de oudste zaken in 2012.

De verwachting is dat als de oudste zaken zijn weggewerkt. Dit zal leiden tot significante kortere doorlooptijden.

Permanente educatie

In 2012 heeft 78% van de raadsheren en 84% van de gerechtsauditeurs en senior juridisch medewerkers de norm van 30 uur per jaar behaald. Alle raadsheren hebben ruimschoots aan de afgeleide norm van 3 uur voor Europees recht voldaan. Het College hanteert met ingang van 2013 de norm van 30 uur per jaar, c.q. een minimum van 90 uur verspreid over een termijn van drie jaar, voor iedere raadsheer, gerechtsauditeur en senior juridisch medewerker en zal het PE-overzicht in de opvolgende jaarverslagen over een termijn van drie jaar weergeven.

Mediation

In 2012 is één zaak doorverwezen naar mediation. Deze zaak is ook via mediation afgerond. Daarnaast is na mediation een zaak, die gestart is in 2011, afgerond in 2012.

Klachten en wrakingen

Er zijn in 2012 bij het College in totaal 5 klachten ingediend. In een tweetal gevallen ging het om een klacht in de zin van de klachtenregeling. Één van de klacht had betrekking op een andere overheidsinstelling en is doorverwezen. De andere klacht is ongegrond verklaard.

Bij het College zijn de 3 ingediende wrakingverzoeken in 2012 geen van alle gehonoreerd.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

De gerealiseerde productie (het aantal afgehandelde zaken) als percentage van het aantal ingestroomde zaken komt uit op 111% in 2012. In 2010 en 2011 was dit percentage respectievelijk 95% en 107%. Het percentage laat een stijging zien door uitbreiding van de personeelscapaciteit in het verleden en een daling van de instroom. De instroom over 2012 bedroeg 1.168 zaken tegenover 1.191 zaken in 2011. Uit onderzoek blijkt dat de instroom over 2012 zich nog steeds bijna 200 zaken boven de gemiddelde instroom van 2005 tot en met 2008 bevond.

De gerealiseerde productie (het aantal afgehandelde zaken) als percentage van de bestuursafspraken met de Raad over de te leveren productie bedraagt 98%. Het College heeft de productieafspraken voor 2012 bijna gehaald.

Financieel resultaat en eigen vermogen

In 2012 laat het College een negatief financieel resultaat van 13,1% van de omzet zien. Het College heeft per 31 december een negatief financieel resultaat, wat voor meer dan de helft bestaat uit een dotatie aan de reorganisatievoorziening.

Het overige negatief resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door de salaris-kosten (gestegen werkgeverslasten, w.o. pensioen- en zorgverzekeringspremie) en hogere exploitatiekosten.

Het eigen vermogen bedraagt eind 2012 -13,4% van de gemiddelde omzet van de afgelopen 3 jaar.

Ziekteverzuim

Het gaat hierbij om ziekteverzuim tot maximaal 2 jaar, exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof. Het percentage van de rechterlijke macht was 3,2% in 2012 ten opzichte van 1,7% in 2011. Dit percentage is gestegen door personen die langdurig ziek zijn geweest. Voor de gerechtsambtenaren is een daling te zien van 6,1% naar 4,9%.

Kengetallen 2012

Centrale Raad van Beroep

In het jaar 2012 handelde de Centrale Raad van Beroep 7.250 zaken af. De gemiddelde doorlooptijd is ten opzichte van het jaar 2011 gedaald en de werkvoorraden ouder dan anderhalf jaar zijn teruggedrongen. Het begrotingsjaar 2012 is afgesloten met een positief resultaat.

Tevredenheid procespartijen: klantwaarderingsonderzoek

De Centrale Raad van Beroep scoorde op alle kengetallen uit het klantwaarderingsonderzoek, gehouden in 2011, ruim boven de geformuleerde landelijke doelstellingen. Professionals en de rechtzoekenden zijn over het algemeen zeer tevreden over de dienstverlening van de Centrale Raad van Beroep.

Doorlooptijden van procedures

Bij de Centrale Raad van Beroep worden de doorlooptijden weergegeven in het gemiddelde aantal weken dat een zaak duurt. In 2012 bedroeg de doorlooptijd gemiddeld 66 weken. In 2011 was dat weliswaar veel langer, maar dat kwam door de afhandeling van 450 zaken die moesten wachten op een prejudiciële beslissing van het Hof van Justitie van de Europese Unie. De doorlooptijd wordt in algemene zin verlengd door de intensivering van de finale geschilbeslechting, waarin de Centrale Raad van Beroep een voortrekkersrol vervult. In 2011 en in 2012 kwam het in 15% van de gevallen niet meteen na de zitting tot een (eind)uitspraak, maar was een (in)formele bestuurlijke lus nodig om de zaak definitief te kunnen afdoen. Maatschappelijk is dat winst, omdat de zaak niet terug hoeft naar het bestuursorgaan. De prijs daarvoor is dat de zaak wel (wat) langer bij de laatste rechterlijke instantie blijft.

Permanente educatie

Het aandeel rechters en juridisch medewerkers dat de norm voor permanente educatie (minimaal 30 uur per medewerker) heeft gehaald is enigszins lager dan de doelstelling voor 2012.

Publicatie van uitspraken

De publicatiegraad van uitspraken van de Centrale Raad van Beroep op Rechtspraak.nl komt overeen met de doelstelling; de Centrale Raad van Beroep publiceerde verhoudingsgewijs meer uitspraken dan de andere appelcolleges/ hoven.

Klachten en wrakingen

In het verslagjaar is geen van de ingediende verzoeken tot wraking gehonoreerd. Voorts, in het verslagjaar is één klacht in de zin van de Klachtenregeling Centrale Raad van Beroep 2005 ingediend en gegrond verklaard.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak

In 2012 was de productiedoelstelling wederom gericht op het verder terugdringen van de werkvoorraad. Omdat de instroom lager was dan verwacht is de werkvoorraad met 250 zaken afgenomen. De bestuursafpraak die was gericht op een tijdelijke uitbreiding van de reguliere productiecapaciteit door het aantrekken van gedetacheerde rechters, kon daarentegen niet worden verwezenlijkt. Daar komt nog bij dat de uitstroom in zaken van de categorie “overige afdoeningen” – deze correleert met de instroom – lager was dan verwacht.

Productiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten. Die totale productiviteit was enigszins lager dan in 2011 en gelijk aan het jaar 2010. De productiviteit in 2011 was (mede) iets hoger door het afdoen van het eerder genoemde cluster van 450 zaken in dat jaar. Door een klein positief resultaat groeide het eigen vermogen tot 3% van de gemiddelde omzet van de afgelopen 3 jaar.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw

Het ziekteverzuim bij rechters lag enigszins (0,8%) boven het landelijke gemiddelde van de hoven. Het ziekteverzuim van de ondersteuning lag ruim onder het landelijk gemiddelde van de hoven. In 2012 zijn drie medewerkers langdurig ziek geweest. Het aandeel rechterlijke ambtenaren is ten opzichte van 2012 enigszins gestegen. Van deze categorie maken bij de Centrale Raad van Beroep, in uitzondering op de overige gerechten, zowel rechterlijke ambtenaren belast met rechtspraak als gerechtsauditeurs (ondersteuning) deel uit.

Uit de leeftijdsopbouw is op te maken, dat de Centrale Raad van Beroep een relatief groot aandeel 50+-ers in dienst heeft. In de komende jaren zal dit leiden tot een relatief hoge uitstroom van rechters wegens pensionering.